

Брюксел, 28 март 2023 г.
(OR. en)

7909/23

Междуетноститутуционално досие:
2021/0424(COD)

ENER 161
ENV 316
CLIMA 164
IND 153
RECH 114
COMPET 285
ECOFIN 292
CODEC 505

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	7556/23
№ док. Ком.:	15096/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст) — Общ подход

Приложено се изпраща на делегациите общият подход на Съвета по посоченото по-горе предложение, приет на заседанието на Съвета (Транспорт, телекомуникации и енергетика) от 28 март 2023 г.

С този общ подход се определя предварителната позиция на Съвета по предложението, като той служи за основа на подготовката за преговорите с Европейския парламент.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород

(преработен текст)

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

¹ ОВ С 211, 19.8.2008 г., стр. 23.

² ОВ С 172, 5.7.2008 г., стр. 55.

- (1) Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета³ е бил неколкратно и съществено изменян. Поради по-нататъшни изменения и с оглед на постигане на яснота посоченият регламент следва да бъде преработен.
- (2) Вътрешният пазар на природен газ, който постепенно се изгражда от 1999 г. насам, е предназначен да предоставя действителен избор за всички потребители в Съюза, били те граждани или предприятия, на нови стопански възможности и по-интензивна трансгранична търговия, с цел да се постигне повишаване на ефективността, конкурентни цени, по-високи стандарти на услугите, сигурност на доставките и устойчиво развитие.
- (3) Европейският зелен пакт и Европейският закон за климата определят целта в ЕС да бъде постигната неутралност по отношение на климата до 2050 г. по начин, който допринася за европейската конкурентоспособност, растеж и работни места. За да се създаде декарбонизиран пазар на газ и да се допринесе за енергийния преход, са необходими значително по-високи дялове на възобновяемите енергийни източници в интегрирана енергийна система с активно участие на потребителите на конкурентни пазари.

³ Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36).

- (3а) **Настоящият регламент следва да се разглежда във връзка с други политически и законодателни инструменти, по-специално инструментите, предложени в рамките на Европейския зелен пакт. При много от тези други предложени инструменти, като например удължаването на действието на [системата за търговия с емисии, Регламента за разпределяне на усилията, Директивата за енергията от възобновяеми източници, Директивата за енергийната ефективност, инициативите ReFuelEU и предложеното преразглеждане на Директивата за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията на Съюза, стремежът е да се стимулира декарбонизацията на икономиката на Съюза и да се гарантира, че тя ще продължи да следва поетия курс към неутрален по отношение на климата Европейски съюз до 2050 г., както предвижда Европейският закон за климата]. Същевременно основната цел на настоящия регламент не е да стимулира прехода, а да го направи възможен и да го улесни, като гарантира продължаващото съществуване на ефективни пазари на газове.**
- (4) Настоящият регламент има за цел да улесни навлизането на възобновяеми и нисковъглеродни газове в енергийната система, което ще намали използването на газ от изкопаеми източници и ще позволи на тези нови газове да играят важна роля за постигането на целите на ЕС в областта на климата до 2030 г. и за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Настоящият [...] регламент има за цел също така да създаде регулаторна рамка, която да предоставя възможност и стимули на всички участници на пазара да отчитат преходната роля на газа от изкопаеми източници при планирането на своите дейности, за да се избегне възникването на зависимост и да се гарантира постепенното и навременно преустановяване на използването на газ от изкопаеми източници, по-специално във всички съответни промишлени сектори и за целите на отоплението.

(4a) Следвайки поетия от Европейския съюз курс за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г., очакванията са в много случаи икономите на енергия и пряката електрификация да представляват най-ефективният от гледна точка на разходите и енергийноефективен вариант за декарбонизация. Въпреки това ще продължат да съществуват редица приложения за крайна употреба, при които това може да не е осъществимо или да води до по-високи разходи. В такива случаи може да е от значение да се използват възобновяеми или нисковъглеродни газове и горива, включително биометан и водород от възобновяеми източници и нисковъглероден водород. По този начин се очаква стимулите, създадени посредством пакета на Европейския зелен пакт, да доведат до фундаментална промяна в структурата на потребностите от енергия като цяло и в частност за газовете. Например, макар и понастоящем природният газ да се използва широко за отопление на помещения, очаква се в бъдеще това търсене да бъде задоволено до голяма степен от други енергоносители, например чрез [...] електрифицирани отоплителни уреди. Очаква се в бъдеще случаите на използване на водород да бъдат предимно в сектори, които трудно могат да бъдат декарбонизирани по друг начин. Те включват редица промишлени процеси, но също и видове транспорт, като например тежкотоварния автомобилен транспорт на дълги разстояния, въздухоплаването и морския транспорт. Тъй като точните траектории на декарбонизацията, ролята на енергоносителите и случаите на тяхното използване ще зависят и от местните изходни позиции, дадености и обстоятелства, те не следва да бъдат подробно уредени. Ефективните пазари ще гарантират, че предвид местните дадености и обстоятелства потребителите, стимулирани от други инструменти на политиката, са овластени да избират вариантите за декарбонизация, които са най-подходящи за техния конкретен случай на използване.

- (5) В стратегията на ЕС за водорода се признава, че поради различния потенциал на държавите — членки на ЕС, за производство на водород от възобновяеми източници (възобновяем водород) един отворен и конкурентен пазар на ЕС с безпрепятствена трансгранична търговия има важни предимства по отношение на конкуренцията, достъпността и сигурността на доставките. Освен това там се подчертава, че преминаването към ликвиден пазар със стоково базирана търговия с водород ще улесни навлизането на нови производители и ще бъде от полза за по-задълбочената интеграция с други енергоносители. Това ще създаде надеждни ценови сигнали за инвестиции и оперативни решения, **включително междусистемни връзки**. Следователно правилата, установени в настоящия регламент, следва да благоприятстват появата на пазари на водород, стоково базираната търговия с водород и възникването на ликвидни центрове за търговия. [...] **Всички неоправдани пречки, включително непропорционалните тарифи в точките на междусистемно свързване, [...] следва да бъдат отстранявани от държавите членки. Като се отчитат присъщите различия, съществуващите правила, разработени за пазарите и търговията с електроенергия и газ и позволяващи ефективни търговски операции, следва да се обмислят и за пазара на водород. Въпреки че настоящият регламент определя общите принципи, съгласно които трябва да функционира и пазарът на водород, е целесъобразно при тяхното прилагане да се вземе предвид етапът на развитие на този пазар.**
- (6) [Преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx] предвижда възможността за съществуването на комбиниран оператор [...]. Следователно правилата, уредени в настоящия регламент, не изискват промени в организацията на националните [...] системи, които отговарят на съответните разпоредби на същата директива.

- (7) Необходимо е да се предвидят критериите, съгласно които се определят тарифите за достъп до мрежата, за да се гарантира, че те напълно съответстват на принципа за недискриминация, на необходимостта от добре функциониращ вътрешен пазар, че те вземат изцяло предвид необходимостта от цялостност на системата, че отразяват действително направените разходи, доколкото такива разходи отговарят на тези на ефикасен и структурно сравним мрежов оператор, че са прозрачни, като същевременно включват необходимата възвръщаемост на инвестициите, както и че осигуряват възможност за интегрирането на възобновяеми и нисковъглеродни газове. В настоящия регламент правилата относно тарифите за достъп до мрежите се допълват с нови правила относно тарифите за достъп до мрежите, що се отнася по-специално до мрежовите кодекси и насоките, приети на основание на настоящия регламент в [Регламента относно трансевропейската енергийна инфраструктура — вж. предложение COM(2020) 824 final], [Регламента относно метана — вж. предложение COM(2021) xxx], Директива (ЕС) 2018/2001 и [Директивата относно енергийната ефективност — вж. предложение COM(2021) 558 final].

- (8) По принцип, най-ефикасно е инфраструктурата да се финансира с приходите, които се получават от нейните ползватели, и да се избягва кръстосаното субсидиране. Освен това в случая на регламентираният активи кръстосаното субсидиране би било несъвместимо с общия принцип, според който тарифите трябва да отразяват разходите. В отделни случаи кръстосаното субсидиране при все това би могло да принесе ползи за обществото, по-специално в ранните фази от разработването на мрежи, когато резервираният капацитет е нисък в сравнение с техническия капацитет и има значителна неопределеност по отношение на това кога ще се прояви бъдещото търсене на капацитет. Поради това кръстосаното субсидиране може да допринесе за разумни и предсказуеми тарифи за ранните ползватели на мрежи и да намали инвестиционните рискове за операторите на мрежи. По този начин кръстосаното субсидиране може да способства за инвестиционен климат, който е в подкрепа на целите на Съюза за декарбонизация. Кръстосаното субсидиране не следва да се финансира **нито [...] пряко, нито непряко от ползвателите на мрежи в други държави членки.** Поради това е целесъобразно финансови средства за кръстосано субсидиране да се събират само от изходните точки към крайните клиенти в рамките на една и съща държава членка. Освен това, като се има предвид, че кръстосано субсидиране се използва в изключителни случаи, следва да се гарантира, че то е пропорционално, прозрачно, ограничено във времето и определено под регулаторен надзор. **Следва да е възможно да се определят правила относно кръстосаното субсидиране или финансовите прехвърляния между регулираните бази от активи за отделни оператори или за категории оператори, осъществяващи дейност в дадена държава членка. Разумни и предвидими финансови условия за ранните ползватели на мрежи могат да бъдат постигнати и чрез средства, различни от кръстосаното субсидиране, например преки субсидии за операторите или ползвателите на мрежи, при условие че са съвместими с член 107 от ДФЕС.**
- (9) Използването на пазарно основани инструменти, като например търгове, за определяне на тарифите следва да е съвместимо с разпоредбите на преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx) и Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията.
- (10) Необходимо е наличието на общ минимален пакет от услуги за достъп на трети страни, с което да се въведе в практиката общ минимален стандарт за достъп, валиден за целия Съюз, и да се гарантира, че услугите за достъп на трети страни са в удовлетворителна степен съвместими, както и да се позволи използване на ползите, произтичащи от добре функциониращ вътрешен пазар на природен газ.

- (11) Договореностите относно достъпа на трети страни следва да се основават на принципите, определени в настоящия регламент. Организацията на входно-изходните системи, които дават възможност за свободно разпределение на газ въз основа на гарантиран капацитет, беше приветствана още от XXIV мадридски форум през 2013 г. Поради това следва да се въведе определение за входно-изходна система [...] [...], което ще спомогне за постигането на еднакви условия на конкуренция за възобновяемите и нисковъглеродните газове, независимо дали са свързани на равнището на преноса, или на равнището на разпределението. Определянето на тарифите [...] за операторите на разпределителни системи и организацията на разпределението на капацитет между преносната и разпределителната система следва да се оставят на регулаторните органи въз основа на принципите, залегнали в [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx].
- (12) Достъпът до входно-изходната система следва по принцип да се основава на гарантиран капацитет. От мрежовите оператори следва да се изисква да си сътрудничат по начин, увеличаващ максимално предлагането на гарантиран капацитет, което от своя страна дава възможност на ползвателите на мрежите, въз основа на гарантиран капацитет, свободно да разпределят постъпващия или напускащия газ за всяка входна или изходна точка в една и съща входно-изходна система.
- (12а) Държавите членки следва да могат да установят пълна или частична регионална интеграция при обединяването на две или повече съседни входно-изходни системи. Следва да е възможно ч[...]астичната регионална интеграция да[...] обхваща различни зони на балансиране като [...] важна стъпка за интегриране на фрагментирания пазар на газ и подобряване на функционирането на вътрешния пазар на газ.**
- (12б) (предишно съображение 34 е преместено тук в непроменен вид)** Когато се предприема интеграция на регионалните пазари, съответните оператори на преносни системи и съответните регулаторни органи следва да решават въпроси, които имат трансгранично въздействие, като например структурите на тарифите, режима на балансиране, капацитетите в оставащите трансгранични точки, инвестиционните планове и изпълнението на задачите на операторите на преносни системи и на регулаторните органи.

- (13) Условен капацитет следва да се предлага само когато мрежовите оператори не са в състояние да предложат гарантиран капацитет. Мрежовите оператори следва да определят по прозрачен и ясен начин условията за условния капацитет въз основа на експлоатационните ограничения. За да се избегне разпокъсване на пазара и да се осигури спазването на принципа на предоставяне на ефикасен достъп на трети страни, регулаторният орган следва да **одобри условията** и да гарантира, че броят на свързаните с условен капацитет продукти е ограничен.
- (14) Следва да се постигне достатъчно равнище на трансграничен междусистемен капацитет за газ и да се насърчава пазарната интеграция, с цел да се завърши изграждането на вътрешния пазар на природен газ.
- (15) Необходимо е да се увеличи сътрудничеството и координацията между операторите на преносни и — когато е целесъобразно — на разпределителни системи, за да се създадат мрежови кодекси за предоставяне и управление на ефективен и прозрачен достъп до трансграничните преносни мрежи, както и за да се осигури координирано и в достатъчна степен ориентирано към бъдещето планиране и стабилно техническо развитие на системата за природен газ в Съюза, включително изграждане на междусистемен капацитет, при спазване на екологичните изисквания. Мрежовите кодекси следва да съответстват на рамкови насоки, които са с необвързващ характер (рамкови насоки) и които са разработени от Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER), създадена в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/942 на Европейския парламент и на Съвета⁴. ACER следва да участва в прегледа, въз основа на фактите, на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с рамковите насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. ACER следва да прави оценка на предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на преносни системи следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.

⁴ Регламент (ЕС) 2019/942 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия.

- (16) За да се гарантира оптимално управление на газопреносната мрежа в Съюза, следва да бъде установена Европейска мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ). Нейните задачи следва да бъдат изпълнявани при спазване на съюзните правила за конкуренция, които са приложими към решенията на ЕМОПС за газ. Задачите на ЕМОПС за газ следва да са ясно определени и методите ѝ на работа следва да гарантират нейната ефикасност, прозрачност и представителен характер . Изготвените от ЕМОПС за газ мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични. Тъй като чрез подход на регионално равнище може да бъде постигнат по-ефективен напредък, операторите на преносни системи следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура на сътрудничество, като същевременно се уверят, че резултатите на регионално равнище са съвместими с мрежовите кодекси и необвързващите десетгодишни планове за развитие на мрежата в целия Съюз . Сътрудничеството в рамките на подобни регионални структури предполага ефективно отделяне на дейностите, свързани с мрежата, от дейностите по производство и доставка. При липсата на такова отделяне регионалното сътрудничество между операторите на преносни системи създава риск от антиконкурентно поведение. Държавите членки следва да насърчават сътрудничеството и да следят за ефективността при експлоатацията на мрежата на регионално равнище. Сътрудничеството на регионално равнище следва да е съвместимо с напредъка в посока конкурентен и ефективен вътрешен пазар на газове .
- (17) За да се гарантира по-голяма прозрачност по отношение на развитието на газопреносната мрежа в Съюза, ЕМОПС за газ следва да изготвя, да публикува и редовно да актуализира необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз (план за развитие на мрежата в целия Съюз) въз основа на съвместен сценарий и обхващащ взаимовръзките модел. Този план за развитие на мрежата следва да включва жизнеспособни газопреносни мрежи и необходимите регионални междусистемни връзки , подходящи от търговска гледна точка или от гледна точка на сигурността на доставките.

- (18) За да се засили конкуренцията чрез ликвидни пазари за газ на едро, е от особено значение газът да може да бъде търгуван независимо от местоположението му в системата. Единственият начин да се направи това е чрез предоставяне на свобода за ползвателите на мрежата да резервират самостоятелно входен и изходен капацитет, като по този начин създават пренос на газ по зони, вместо по договорни пътеки. За да се осигури свобода за самостоятелно резервиране на капацитет във входните и изходните точки, тарифите, определени за една входна точка, следва да не са свързани с тарифите, определени за една изходна точка, **и следва да се [...]** предлагат поотделно за тези точки и тарифата следва да не обединява входна и изходна такса в рамките на една цена.
- (19) В Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи се установяват правила за определяне на технически правила, чрез които се изгражда режим на балансиране, като същевременно се оставят различни възможности за избор на концепция за всеки режим на балансиране, който се прилага в дадена входно-изходна система. Съчетанието от избраните възможности води до конкретния режим на балансиране, приложим в дадена входно-изходна система, което понастоящем предимно съвпада с териториите на държавите членки.
- (20) Ползвателите на мрежата трябва да носят отговорността за балансиране на своите входящи и изходящи количества с платформите за търговия, създадени за улесняване на търговията с газ между ползвателите на мрежата. За да се [...] **гарантира равен достъп до пазара** за възобновяемите и нисковъглеродните газове [...], зоната на балансиране следва да обхваща, **доколкото е възможно**, и равнището на разпределителната система. За обмен на газ между балансовите сметки на ползвателите на мрежата следва да се използва виртуалната търговска точка.
- (21) Позоваването на хармонизирани договори за пренос в контекста на недискриминационен достъп до мрежата на операторите на преносни системи не означава, че условията на договорите за пренос на даден системен оператор в някоя държава членка трябва да са идентични с тези на друг оператор на преносна система в същата или в друга държава членка, освен ако има минимални изисквания, които трябва да залегнат във всички договори за пренос.

- (22) Необходим е равен достъп до информация по отношение на физическото състояние и ефикасността на системата, така че всички участници на пазара да могат да преценят цялостното състояние на търсенето и предлагането и да открият причините за промените на цените на едро. Това включва по-прецизна информация за търсенето и предлагането, капацитета на мрежата, потоците и поддръжката, балансирането, разполагаемостта и използването на съоръжения за съхранение. Значението на тази информация за функционирането на пазара изисква да бъдат намалени действащите ограничения за публикуване от съображения за поверителност.
- (23) Изискванията за поверителност на чувствителната търговска информация обаче са особено важни, когато става дума за данни от стратегически търговски характер за съответното дружество, когато има само един ползвател на съоръжение за съхранение, или когато става дума за данни, които по отношение на изходни точки в рамките на дадена система или подсистема, която не е свързана с друга преносна или разпределителна система, а към един-единствен краен промишлен клиент, и когато публикуването на такива данни би разкрило поверителна информация за производствения процес на този клиент.
- (24) За да се увеличи доверието в пазара, неговите участници трябва да бъдат сигурни, че върху извършителите на злоупотреби могат да се наложат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. Компетентните органи следва да бъдат оправомощени да разследват ефективно твърденията за злоупотреба с пазара. За тази цел компетентните органи се нуждаят от достъп до данни, които дават информация за оперативните решения, взети от предприятията за доставка. На пазара за газ всички тези решения се съобщават на операторите на системи под формата на резервиране на капацитет, заявки и освободени потоци. Операторите на системи следва да съхраняват информация за това, която да е налична и леснодостъпна за компетентните органи за определен период от време. Освен това компетентните органи следва редовно да следят за спазването на правилата от операторите на преносни системи.

- (25) Достъпът до съоръжения за съхранение на природен газ и до съоръжения за втечен природен газ (ВППГ) не е достатъчен в някои държави членки и следователно е необходимо да се усъвършенства прилагането на съществуващите правила, включително [...] в областта на прозрачността. При това усъвършенстване следва да се вземат предвид потенциалът и навлизането на възобновяеми и нисковъглеродни газове за тези съоръжения на вътрешния пазар. Наблюдение от Групата на европейските регулатори на електроенергия и газ стигна до заключението, че доброволните насоки за добра практика за предоставяне на достъп на трети страни от операторите на системи за съхранение, които са били одобрени от всички участници в Мадридския форум, не се прилагат в достатъчна степен и следователно е необходимо да станат задължителни.
- (26) Недискриминационните и прозрачни системи за балансиране за природен газ, използвани от оператори на преносни системи, са важни механизми, особено за новите участници на пазара, които вероятно биха изпитали по-големи затруднения при балансиране на общия си портфейл на продажби в сравнение с дружествата с установени позиции на даден пазар. Затова е необходимо да се създадат правила, които да гарантират, че операторите на преносни системи използват тези механизми в съответствие с условията за недискриминационен, прозрачен и ефективен достъп до мрежата.
- (27) Регулаторните органи следва да гарантират спазване на правилата, съдържащи се в настоящия регламент, както и на мрежовите кодекси и на насоките, приети съгласно него.
- (28) В насоките, **предвидени в приложение I [...]** към настоящия регламент, са определени по-подробни правила. Когато е необходимо, тези правила следва да се развиват с течение на времето, като се вземат под внимание различията между националните газови системи и тяхното развитие.
- (29) Когато предлага да се изменят насоките, **предвидени в приложение I [...]** към настоящия регламент, Комисията следва да осигури предварителна консултация с всички заинтересовани от **тези** насоки страни, представени от професионалните организации, и с държавите членки в рамките на Мадридския форум.

- (30) От държавите членки и компетентните национални органи следва да се изисква да предоставят на Комисията съответната информация. Такава информация следва да се третира като поверителна от Комисията.
- (31) Настоящият регламент, както и мрежовите кодекси и насоките, приети в съответствие с него, не засягат прилагането на правилата на Съюза в областта на конкуренцията.
- (32) Държавите членки и договарящите се страни от Енергийната общност следва да работят в тясно сътрудничество по всички въпроси, свързани с разработването на интегриран регион за търговия с газ, и следва да не вземат мерки, които застрашават по-нататъшната интеграция на пазарите на природен газ или сигурността на доставките на държавите членки и договарящите се страни.
- [...] [...]
- [...] **(съображението не е променено, а само е преместено след съображение 12а)**

- (35) Енергийният преход и продължаващата интеграция на пазара на газ ще изискват още по-голяма прозрачност по отношение на разрешените и целевите приходи на операторите на преносни системи. Върху тази информация ще се основават редица решения относно мрежите за природен газ. Така например по-голяма прозрачност от тази, която съществува понастоящем, е необходима по отношение на прехвърлянето на свързани с преноса активи от **оператор** на мрежа за природен газ към **оператор** на мрежа за водород, както и по отношение на прилагането на механизъм за компенсиране между операторите на преносни системи. Освен това за оценките на развитието на тарифите в дългосрочен план е нужна яснота както по отношение на търсенето на природен газ, така и по отношение на прогнозите за разходите. За последното следва да допринесе прозрачността относно разрешените приходи. Регулаторните органи следва по-специално да предоставят **редовно** информация относно методиката, използвана за изчисляване на приходите на операторите на преносни системи, стойността на тяхната регулаторна база от активи и нейната амортизация с течение на времето, стойността на оперативните разходи, приложимата спрямо операторите на преносни системи цена на капитала, приложимите стимули и надбавки, **както и относно дългосрочното развитие на тарифите за пренос въз основа на очакваните промени в техните разрешени или целеви приходи и в търсенето на газ. За да се гарантира правилното осъществяване на процеса на събиране и тълкуване на данните за прозрачното и възпроизводимо сравнително проучване на ефективността на операторите на преносни системи, ACER следва да се координира с операторите на преносни системи и ЕМОПС за газ.**
- (36) Разходите на операторите на преносни системи са предимно постоянни разходи. Техният модел на стопанска дейност и действащите понастоящем национални регулаторни рамки изхождат от допускането, че мрежите им се използват дългосрочно и имат дълги срокове на амортизация (30—60 години). Поради това в контекста на енергийния преход регулаторните органи следва да могат да предвиждат намаляването в търсенето на газ, за да адаптират своевременно регулаторните разпоредби и да предотвратяват ситуации, при които възстановяването на разходите на операторите на преносни системи посредством тарифите застрашава ценовата достъпност за клиентите поради повишено съотношение между постоянните разходи и търсенето на газ. Когато е необходимо, може да бъдат изменени например амортизационният профил или доходността на свързаните с преноса активи.

- (37) Необходимо е да се повиши прозрачността относно разрешените и целевите приходи на операторите на преносни системи, за да се осигури възможност за сравнение и оценка от страна на ползвателите на мрежите. Повишената прозрачност следва да улесни също така трансграничното сътрудничество и създаването на механизми за компенсиране между операторите на преносни системи или с оглед на регионалната интеграция, или с оглед на прилагането на тарифни отстъпки за възобновяеми и нисковъглеродни газове, както се посочва в настоящия регламент.
- (38) С цел да се използват най-икономичните места за производството на възобновяеми и нисковъглеродни газове, за ползвателите на мрежите следва да има отстъпки от капацитетно базираните [...] тарифи. Те следва да включват отстъпка за подаване от съоръжения за производство на възобновяеми или нисковъглеродни газове, отстъпка от тарифи във входните точки от и изходните точки към съоръжения за съхранение и отстъпка в трансграничните тарифи **в точките на междусистемно свързване между държавите членки [...]. Регулаторните органи следва да могат да решат да не прилагат отстъпките от тези тарифи при определени обстоятелства.** В случай на промяна в стойността на отстъпки, които не са трансгранични, регулаторният орган **следва [...]** да постигне баланс между интересите на ползвателите и на операторите на мрежите, като има предвид стабилните финансови рамки конкретно за съществуващите инвестиции, по-специално за съоръженията за производство на възобновяеми газове. Когато е възможно, показателите или условията за промяна в отстъпката следва да се предоставят достатъчно време преди вземането на решение за промяна. Тази отстъпка следва да не влияе върху общата методика за определяне на тарифите, а следва да се предоставя впоследствие върху съответната тарифа. За да могат да ползват отстъпката, ползвателите на мрежата следва да представят **на оператора на преносна система** изискваната информация [...] въз основа на сертификат, който препраща към базата данни на Съюза.

- (39) Намаляването на приходите вследствие на прилагането на отстъпките **следва [...]** да се разглежда като намаляване на общите приходи, например поради намалени продажби на капацитет, и **ще** трябва да се възстанови своевременно посредством тарифите — например чрез увеличаване на конкретни тарифи съгласно общите правила, които се съдържат в [...] настоящия регламент. За да се ограничат структурните дисбаланси в приходите на операторите на преносни системи, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието **да приема делегирани актове за изменение на настоящия регламент чрез** промяна на [...] равнищата на отстъпките [...].
- (40) С цел да се повиши ефикасността на разпределителните мрежи за природен газ в Съюза и да се осигури тясно сътрудничество с операторите на преносни системи и с ЕМОПС за газ, следва да се установи Организация на операторите на разпределителни системи в ЕС („ООРСЕС“), която да включва и операторите на разпределителни системи за природен газ. Задачите на ООРСЕС следва да са ясно определени и методите ѝ на работа следва да гарантират нейната ефикасност, прозрачност и представителност сред операторите на разпределителни системи в Съюза. **ООРСЕС следва да има свободата да изготвя своя устав и процедурен правилник, като се отчитат различията между секторите на природния газ и електроенергията. ООРСЕС следва да си сътрудничи тясно с ЕМОПС за газ при подготовката и прилагането на мрежовите кодекси, когато е приложимо, и следва да работи за предоставяне на насоки относно интегрирането, наред с останалото, на децентрализираното производство и други области, които имат отношение към управлението на разпределителните мрежи.**

- (41) На операторите на разпределителни системи се пада важна роля в интегрирането на възобновяемите и нисковъглеродните газове в системата, тъй като например около половината от мощностите за производство на биоетан са свързани към разпределителната мрежа. За да се улесни участието на тези газове в пазара на едро, съоръженията за производство, свързани към разпределителната мрежа във всички държави членки, следва да имат достъп до виртуалната търговска точка. Освен това, в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент, операторите на разпределителни системи и операторите[...] на преносни системи следва да работят заедно за предоставяне на възможност за обратни потоци от разпределителната към преносната мрежа или за осигуряване на интеграцията на разпределителната система чрез алтернативни, по същество еквивалентни средства за улесняване на пазарната интеграция на възобновяемите и нисковъглеродните газове.
- (42) С интегрирането на все по-големи обеми възобновяеми и нисковъглеродни газове в европейската система за природен газ ще се промени качеството на природния газ, който се транспортира и консумира в Европа. За да се гарантира безпрепятствен трансграничен поток на природен газ, да се поддържа оперативната съвместимост на пазарите и да се създадат условия за тяхната интеграция, е необходимо да се повиши прозрачността относно качеството на газа и разходите за неговото управление, да се предвиди хармонизиран подход към ролите и отговорностите на регулаторните органи и операторите на системи, както и да се засили трансграничната координация. Успоредно с осигуряването на хармонизиран подход към качеството на газа за точките на трансгранично междусистемно свързване, следва да се запази гъвкавостта на държавите членки по отношение на прилагането на стандартите за качество на газа в техните вътрешни системи за природен газ.

- (43) Примесването на водород в системата за природен газ е по-малко ефективно в сравнение с използването на водород в неговия чист вид и намалява стойността на водорода. То освен това влияе върху експлоатацията на инфраструктурата за газ, върху приложенията за крайните ползватели и върху оперативната съвместимост на трансграничните системи. Следва да се запази възможността държавите членки да решават дали да използват примесване на водород в своите национални системи за природен газ. Същевременно един хармонизиран подход към примесването на водород в системата за природен газ, изразяващ се в общосъюзна разрешена горна граница в точките на трансгранично междусистемно свързване между държавите — членки на Съюза, където операторите на преносни системи следва да приемат природен газ, в който равнището на примесения водород е под горната граница, ще намали риска от разпокъсване на пазара. Съседните преносни системи следва и занапред да имат възможност да договарят по-високи равнища на примесване на водород за точките на трансгранично междусистемно свързване. **При разглеждането на такива споразумения държавите членки следва да се консултират с другите държави членки, ако има вероятност те да бъдат засегнати от мярката, и да вземат предвид положението в тези държави.**
- (44) От решаващо значение за улесняването на ефективното транспортиране на природен газ в системите за природен газ в целия Съюз, а оттам — и за по-голямата интеграция на вътрешния пазар, е добре развитият процес на трансгранична координация и уреждане на спорове между операторите на преносни системи, отнасящи се до качеството на газа, включително биометана и примесването на водород. За доброто функциониране на един отворен и ефективен вътрешен пазар на природен газ следва да допринесат повишените изисквания за прозрачност относно параметрите за качество на газа, включително горната топлина на изгаряне, числото на Вобе и съдържанието на кислород, относно примесването на водород, както и относно развитието на тези параметри с течение на времето, в съчетание със задължения за наблюдение и докладване.

- (44a) Държавите членки следва да продължат да могат да прибягват до първоначалните си спецификации за качество на газа, в случай че техните регулаторни органи не успеят да постигнат споразумение за премахване на трансгранично ограничение, причинено от разлики в равнищата или практиките на смесване на водород. За да се гарантират безпрепятствени трансгранични потоци и да се запази интегритетът на вътрешния енергиен пазар, съответните регулаторни органи следва да бъдат оправомощени да обновяват на текуща основа общия процес на уреждане на спорове, за да отразяват настъпилото развитие по отношение на пазарите и технологиите за газ.**
- (45) С цел да се изменят несъществени елементи от настоящия регламент, както и той да се допълва по отношение на несъществени елементи от някои специфични области, които са от основно значение за пазарната интеграция, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁵. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът следва да получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти следва да получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

⁵ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (46) [...] ⁶Правилата за оперативна съвместимост и обмен на данни за системата на природния газ, **както са определени и в Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията**⁷, **са от съществено значение**, по-специално по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, включително правила за управление на потока, принципи за измерване на количеството и качеството на природния газ, правила за процеса на съгласуване и за разпределяне на количествата газ, процедури за комуникация в случай на извънредни събития; общ набор от мерни единици, качество на газа, включително правила за справяне с ограниченията за трансгранична търговия поради разлики в качеството на природния газ и разлики в практиките на одориране, краткосрочен и дългосрочен мониторинг на качеството на газа и предоставяне на информация; обмен на данни, докладване за качеството на газа; прозрачност, комуникация, предоставяне на информация и сътрудничество между съответните участници на пазара.
- (47) С цел да се осигури оптималното управление на мрежата за водород на Съюза и да се даде възможност за трансгранична търговия и доставки на водород в Съюза, следва да се създаде Европейска мрежа на операторите на мрежи за водород („ЕМОМВ“). Задачите на ЕМОМВ следва да се изпълняват в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията. Задачите на ЕМОМВ следва да са ясно определени и методите ѝ на работа следва да гарантират нейната ефикасност, прозрачност и представителен характер. [...]

⁶ [...]

⁷ Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията от 30 април 2015 г. за установяване на мрежов кодекс относно правила за оперативната съвместимост и обмена на данни (ОВ L 113, 1.5.2015 г., стр. 13).

- (48) До създаването на ЕМОМВ следва да се установи временна платформа под ръководството на Комисията, с участието на ACER и всички заинтересовани участници на пазара, включително ЕМОПС за газ, ЕМОПС за електроенергия и ООРСЕС. Тази платформа следва да насърчава работата на ранен етап по определяне на обхвата и изясняване на въпросите, свързани с изграждането на мрежата и пазарите на водород, без да разполага с официални правомощия за вземане на решения. Със създаването на ЕМОМВ нейното функциониране следва да се прекрати. До създаването на ЕМОМВ, за изготвянето на планове за развитие на мрежите, включително на мрежите за водород, в целия Съюз отговорност носи ЕМОПС за газ.
- (49) За да се осигури прозрачност относно развитието на мрежата за водород в Съюза, ЕМОМВ следва да разработи, да публикува и редовно да актуализира необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата за водород в целия Съюз, насочен към потребностите на развиващите се пазари на водород. Този план за развитие на мрежата следва да включва жизнеспособни мрежи за транспортиране на водород и необходимите междусистемни връзки, подходящи от търговска гледна точка. ЕМОМВ следва да участва в изготвянето на анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система (в т.ч. на обхващащ взаимовръзките пазарен и мрежови модел на енергийния отрасъл, който включва както инфраструктурата за пренос на електроенергия, газ и водород, така и съхраняването, ВПП и електролизьорите), сценариите за десетгодишния план за развитие на мрежата и доклада за определяне на недостатъците по отношение на инфраструктурата съгласно членове 11, 12 и 13 от **Регламент (ЕС) 2022/869 [...]** за изготвянето на списъци на проекти от общ интерес. За тази цел ЕМОМВ следва да си сътрудничи тясно с ЕМОПС за електроенергия и с ЕМОПС за газ, за да се улесни интеграцията на системите. ЕМОМВ следва да поеме тези задачи за първи път при изготвянето на 8-ия списък на проекти от общ интерес, при условие че е започнала да действа, и до 2026 г. да е в състояние да даде необходимия принос за десетгодишния план за развитие на мрежата.

- (50) От работата, която се очаква от ЕМОМВ, имат интерес всички участници на пазара. Поради това е от съществено значение ефективният процес на консултации. Като цяло, ЕМОМВ, в сътрудничество с останалите участници на пазара и техните асоциации, следва да се стреми към придобиване на опит от планирането, изграждането и експлоатацията на инфраструктура, да го доразвива и да го включва в работата си.
- (51) Като се има предвид, че по-ефективен напредък може да бъде постигнат чрез подход на регионално равнище, операторите на мрежи за водород следва да изградят регионални структури в рамките на цялостната структура за сътрудничество, като същевременно се уверят, че резултатите на регионално равнище са съвместими с мрежовите кодекси и необвързващите десетгодишни планове за развитие на мрежата в целия Съюз. Държавите членки следва да насърчават сътрудничеството и да следят за ефективността на мрежата на регионално равнище.
- (52) За да може у участниците на пазара да се развие доверие в нововъзникващите пазари на водород, са необходими изисквания за прозрачност. Необходим е равен достъп до информация по отношение на физическото състояние и функционирането на системата за водород, така че всички участници на пазара да могат да преценяват цялостното състояние на търсенето и предлагането и да откриват причините за промените на цените на пазара. Информацията следва винаги да се оповестява по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
- (53) ЕМОМВ следва [...] да създаде централна уеббазирана платформа, чрез която да се предоставят всички данни, от които се нуждаят участниците на пазара, за да получат ефективен достъп до мрежата.
- (54) Условието за достъп до мрежи за водород в ранната фаза от развитието на пазара следва да осигуряват ефикасна експлоатация, недискриминация и прозрачност за ползвателите на мрежите, като същевременно запазват достатъчна степен на гъвкавост за операторите. Рискът от договорно претоварване и от презапасяване с капацитет следва да се намали чрез ограничаване на максималния срок на договорите за капацитет.
- (55) За да се осигурят недискриминационен достъп и прозрачност за ползвателите на мрежите, е необходимо да се определят общи условия за предоставяне на трети страни на достъп до съоръжения за съхранение на водород и терминали за водород.

- (56) Операторите на мрежи за водород следва да си сътрудничат за създаването на мрежови кодекси за предоставяне и управление на прозрачен и недискриминационен трансграничен достъп до мрежите и за осигуряването на координирано развитие на мрежата в Съюза, включително създаването на капацитет за междусистемно свързване. **Една година след създаването на ЕМОМВ Комисията следва да изготви първия списък на приоритетите за определяне на областите, които да бъдат включени при разработването на мрежови кодекси за водород.** Мрежовите кодекси следва да съответстват на рамкови насоки, които са с необвързващ характер и са разработени от ACER. ACER следва да участва в прегледа, въз основа на фактите, на проектите на мрежови кодекси, включително в съобразяването им с рамковите насоки, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. ACER следва да прави оценка на предложените изменения на мрежовите кодекси, както и да има право да ги препоръчва за приемане от Комисията. Операторите на мрежи за водород следва да експлоатират своите мрежи в съответствие с тези мрежови кодекси.
- (57) Изготвените [...] [...] от **ЕМОМВ** мрежови кодекси нямат за цел да заменят необходимите национални мрежови кодекси по въпроси, които не са трансгранични.
- (58) Качеството на транспортирания и потребявания в Европа водород може да варира в зависимост от технологията на производство и особеностите на транспортирането. Поради това в интерес на осигуряването на трансгранични потоци от водород и на пазарната интеграция е необходим хармонизиран подход на равнището на Съюза към управлението на качеството на водорода в трансграничните междусистемни връзки.
- [...] [...]

- (60) От решаващо значение за улесняването на транспортирането на водород в мрежите за водород в целия Съюз, а оттам — и за по-голямата интеграция на вътрешния пазар, е добре развитият процес на трансгранична координация и уреждане на спорове между операторите на [...] **мрежи** за водород. За доброто функциониране на един отворен и ефикасен вътрешен пазар на водород следва да допринесат повишените изисквания за прозрачност относно параметрите за качество на водорода и тяхното развитие с течение на времето, в съчетание със задължения за наблюдение и докладване.
- (61) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия в съответствие с член 291 от ДФЕС. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁸.
- (62) За да се гарантира ефективното функциониране на европейските мрежи за водород, операторите на мрежи за водород следва да отговарят за експлоатацията, поддръжката и развитието на мрежата за транспортиране на водород в тясно сътрудничество с други оператори на мрежи за водород, както и с други системни оператори, с които техните мрежи са свързани, включително за да се улесни интегрирането на енергийната система.

⁸ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(63) В интерес на функционирането на вътрешния пазар е да има стандарти, които са хармонизирани на равнището на Съюза. След като данните за такъв стандарт бъдат публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, неговото спазване следва да породи презумпция за съответствие с изискванията, които са посочени в мярката за изпълнение, приета на основание на настоящия регламент, макар че следва да са разрешени и други средства за доказване на такова съответствие. В съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1025/2012 Европейската комисия може да поиска от европейските организации за стандартизация да изготвят технически спецификации, европейски стандарти и хармонизирани европейски стандарти. Една от основните роли на хармонизираните стандарти следва да бъде да помагат на операторите при прилагането на мерките за изпълнение, приети на основание на настоящия регламент и преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx).

(63a) Настоящата рамка на ЕС за стандартизация, която се основава на принципите на „новия подход“ и на Регламент (ЕС) № 1025/2012, представлява по подразбиране рамката за разработване на стандарти, които осигуряват презумпция за съответствие с относимите изисквания на настоящия регламент или изискванията, определени в конкретни актове за изпълнение или делегирани актове, приети въз основа на настоящия регламент. Европейските стандарти следва да бъдат пазарно ориентирани и да отчитат обществения интерес, както и целите на политиката, ясно заявени в искането на Комисията до една или повече европейски организации за стандартизация за изготвяне на хармонизирани стандарти в рамките на определен срок и въз основа на консенсус. Същевременно, при липса на съответни позовавания на хармонизирани стандарти или когато процесът на стандартизация е блокиран или има забавяне при установяването на подходящи хармонизирани стандарти, Комисията следва да може да установи, чрез актове за изпълнение или делегирани актове, общи спецификации за изискванията на настоящия регламент, при условие че при това надлежно се зачитат ролята и функциите на организациите за стандартизация. Този вариант следва да се разглежда като извънредно резервно решение за улесняване на операторите при прилагането на съответните мерки съгласно актове за изпълнение или делегирани актове, приети по силата на настоящия регламент и преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx. Ако забавянето при установяването на хармонизирани стандарти се дължи на техническата сложност на въпросния стандарт, това следва да бъде разгледано от Комисията, преди да се обмисли установяването на общи спецификации.

- (64) За да бъдат взети предвид в пълна степен изискванията за качество на водорода за крайните ползватели, техническите спецификации и стандартите за качество на водорода в мрежата за водород **следва да вземат предвид [...]** вече съществуващите стандарти, в които са определени такива изисквания във връзка с крайните ползватели (напр. стандарт EN 17124).
- (65) Операторите на **[...] мрежи** за водород следва да изградят достатъчен трансграничен капацитет за транспортиране на водород, който да отговаря на всички икономически обосновани и технически осъществими изисквания за такъв капацитет, като по този начин се даде възможност за пазарна интеграция.
- (66) ACER следва да публикува доклад за наблюдение за състоянието на претоварване.
- (67) С оглед на потенциала на водорода като енергоносител и на възможността държавите членки да участват в търговия с водород с трети държави, е необходимо да се уточни, че междуправителствените споразумения **[...]** в областта на енергетиката, които са свързани с газа и подлежат на задълженията за нотифициране в съответствие с Решение (ЕС) 2017/684, включват междуправителствените споразумения, които са свързани с водорода, включително с химични съединения на водорода, като амоняк и течни органични носители на водород.

(67a) Инвестициите в голяма нова инфраструктура следва да бъдат активно насърчавани, като същевременно се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар на природен газ. За да бъде подсилен положителният ефект на освободените от определени изисквания инфраструктурни проекти върху конкуренцията и сигурността на доставките, следва да се проверява пазарният интерес по време на етапа на планиране на проекта и да се прилагат правилата за управление на претоварването. Когато инфраструктура е разположена в повече от една държава членка, ACER следва да разглежда като последна инстанция искането за освобождаване, за да може по-добре да се отчитат трансграничните последици и да се улесни административната му обработка. Освен това, предвид изключителния риск при изграждане на такива освободени големи инфраструктурни проекти, предприятията, които имат интереси в доставката и производството, следва да могат да се ползват от временна частична или пълна дерогация от правилата за отделяне по отношение на тези проекти. От съображения за сигурност на доставките възможността за временни дерогации следва да се прилага по-специално по отношение на новите тръбопроводи в рамките на Съюза, транспортиращи газ от трети държави за Съюза. Освобождаванията и дерогациите, предоставени съгласно директиви 2003/55/ЕО и 2009/73/ЕО и съответните изменения следва да продължават да се прилагат до определения срок, както постановява решението за освобождаване или дерогацията.

- (68) [...] С цел да се допринесе за съгласуван и навременен отговор на тази криза и на евентуална нова криза на равнището на Съюза, в настоящия регламент и в Регламент (ЕС) 2017/1938 следва да се въведат специални правила за подобряване на сътрудничеството и устойчивостта, и по-конкретно правила за по-добра координация на [...]солидарността.

[...] [...]

[...]) [...] ⁹

⁹ [...]

(70a) Ескалацията на руската военна агресия срещу Украйна от февруари 2022 г. насам доведе до намаляване на доставките на газ от Русия. По-специално, доставките на газ по газопроводи от Русия през Беларус и газопровода „Северен поток 1“ бяха прекратени, а доставките на газ през Украйна постоянно намаляват, което сериозно застрашава сигурността на енергийните доставки в Съюза като цяло. Това намаляване на доставките на природен газ, използвано като оръжие, както и манипулирането на пазарите чрез умишлено прекъсване на газовите потоци разкриха уязвими места и зависимости на Съюза и неговите държави членки, които несъмнено биха могли да окажат пряко и сериозно въздействие върху техните основни интереси в областта на международната сигурност. Освен това данните от миналото сочат, че газът може да се използва за превръщането на енергийните пазари в оръжие и за манипулирането им, например чрез натрупване на капацитет в газовата инфраструктура в ущърб на основните интереси на Съюза в областта на международната сигурност. За да се смекчи въздействието на подобни събития както в настоящия контекст, така и в бъдеще, държавите членки следва по изключение да могат да предприемат пропорционални мерки за временно ограничаване на предварителното подаване на оферти за капацитет от страна на всеки един ползвател на мрежата на входните точки и на терминалите за ВПГ по отношение на доставки от Руската федерация и Беларус, когато това е необходимо с цел защита на техните основни интереси в областта на сигурността и тези на Съюза. Тази възможност следва да се прилага само по отношение на Руската федерация и Беларус, за да се позволи на държавите членки да отговорят с подходящи мерки на всяка заплахата за техните основни интереси в областта на сигурността и тези на Съюза, произтичаща от дадената ситуация, включително чрез намаляване на зависимостта им от руски изкопаеми горива, в съответствие с целите на REPowerEU. Всички тези ограничения не следва да противоречат на международните задължения на Съюза или на държавите членки и следва да бъдат в съответствие с член XXI от Общото споразумение за митата и търговията. Преди да приложат такива ограничения, държавите членки следва да се консултират с Комисията и, доколкото има вероятност те да бъдат засегнати от ограничението — с други държави членки, договарящите се страни от Енергийната общност, договарящите се страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, и да вземат под внимание ситуацията в тези държави членки и трети държави, по-специално по отношение на сигурността на доставките. Държавите членки следва надлежно да вземат предвид потенциалното въздействие на предприетата от тях мярка върху други държави членки и по-специално да спазват принципа на енергийна солидарност, включително с оглед да се гарантира сигурност на доставките, когато правят оценка на целесъобразността и обхвата на всяко предвидено ограничение.

[...] [...]

- (72) Европейският енергиен сектор преминава през важен преход към декарбонизирана икономика, като същевременно обезпечава сигурност на доставките и конкурентоспособност. Благодарение на мрежовия кодекс за трансграничния пренос на електроенергия киберсигурността в електроенергийния подсектор вече отбелязва напредък; наред с това за подсектора на газа също са необходими задължителни специфични за сектора правила, **които да са в съответствие с общата рамка за киберсигурност, създадена с Директивата за мрежова и информационна сигурност (МИС 2.0)**, за да се гарантира сигурността на европейската енергийна система. С Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета се определят мерки за постигане на високо общо ниво на киберсигурност в целия Съюз, а чрез делегиран акт, както е предвидено в настоящия регламент, трябва да се разработят специфични правила относно киберсигурността. Този делегиран акт следва да допълни Директива (ЕС) 2022/2555, като осигури непрекъснат и всеобхватен подход за извършване на всички специфични за сектора стъпки — от оценката на риска до третирането на риска — и като установи ясни роли и указания за извършването на тези стъпки от различните заинтересовани страни и органи в сектора на природния газ и водорода. С делегирания акт следва да се определят специфични за сектора правила за свързаните с киберсигурността аспекти на трансграничните газови потоци, включително правила относно общите минимални изисквания, планирането, мониторинга, докладването и управлението на кризи, като се гарантира съответствие с разпоредбите, предвидени в Директива (ЕС) 2022/2555.

- (73) Както показва симулацията, извършена на равнището на Съюза през 2017 г., [...] 2021 г. **и 2022 г.**, мерките за регионално сътрудничество и солидарност са от решаващо значение за гарантирането на устойчивостта на Съюза в случай на сериозно влошаване на положението с доставките. Мерките за солидарност следва да гарантират, че трансграничните доставки за защитените по линия на солидарността клиенти (например домакинствата) се осъществяват във всички ситуации. Държавите членки следва да приемат необходимите мерки за изпълнението на разпоредбите относно механизма за солидарност, включително като съответните държави членки постигнат технически, правни и финансови договорености. Държавите членки следва да опишат подробно тези договорености в своите планове за действие при извънредни ситуации. За държавите членки, които не са постигнали необходимата двустранна договореност, в интерес на ефективната солидарност следва да се прилага поместеният в настоящия регламент стандартен образец.
- (74) Вследствие на такива мерки е възможно за дадена държава членка да възникне задължение да изплати компенсация на засегнатите от нейните мерки. За да се гарантира, че компенсацията, изплатена от държавата членка, която е отправила искането за солидарност, на държавата членка, предоставяща солидарност, е справедлива и разумна, националният регулаторен орган в областта на енергетиката или националният орган в областта на конкуренцията следва, в качеството си на независим орган, да разполага с правомощия за извършване на одит на размера на поисканата и изплатена компенсация и — ако е необходимо — да поиска коригиране на нейния размер.

[...]

(75) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно установяването на справедливи правила за условията за достъп до газопреносните мрежи, до съоръженията за съхранение и за ВПП, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците ѝ може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Предмет, обхват и определения

Член 1

Предмет и обхват

Настоящият регламент:

- а) установява недискриминационни правила за условията за достъп до системи за природен газ и водород, като се вземат предвид специалните характеристики на националните и регионалните пазари, с оглед обезпечаване на нормалното функциониране на вътрешния газов пазар; и

[...]

- [...]б) улеснява появата **и работата** на добре функциониращ и прозрачен пазар на едро **на газове** с високо равнище на сигурност на доставките [...] и предоставя механизми за хармонизиране на правилата за достъп до мрежата при трансграничен обмен на газове.

Целите, посочени в първата алинея, включват определяне на хармонизирани принципи относно тарифите — или методиките за тяхното изчисляване — за достъп до мрежата за природен газ, но не и до съоръженията за съхранение, за установяване на услуги за достъп на трети страни и хармонизирани принципи за разпределение на капацитет, управление на претоварването, определяне на изисквания за прозрачност, правила за балансиране, такси при дисбаланс и улесняване на търговията с капацитет.

Настоящият регламент, с изключение на член 31, параграф 5, се прилага само за съоръжения за съхранение на природен газ и водород, които попадат в обхвата на член 29, параграф 3 или параграф 4 от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx).

Държавите членки може да създадат образувание или орган, установени в съответствие с преработената Директива относно газа (вж. предложение COM xxx), с цел осъществяването на една или повече от функциите, обикновено възлагани на оператора на преносната система или оператора на мрежа за водород, които се подчиняват на изискванията на настоящия регламент. Това образувание или орган подлежи на сертифициране в съответствие с член 13 от настоящия регламент и подлежи на определяне в съответствие с член 65 от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx).

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
 - 1) „регулаторна база от активи“ означава всички мрежови активи на даден **оператор на преносна система, оператор на разпределителна система и оператор на мрежа за водород**, които се използват за предоставянето на регулирани мрежови услуги и се вземат предвид при изчисляването на приходите от свързаните с мрежата услуги;
 - 2) „пренос“ означава транспортиране на природен газ по мрежа, съставена предимно от тръбопроводи с високо налягане, различна от добивна тръбопроводна мрежа и различна от частта от тръбопроводите с високо налягане, използвана предимно в контекста на местно разпределение на природен газ, с оглед на доставката му на клиенти, но не включващо самата доставка;

- 3) „договор за пренос“ означава договор, който операторът на преносна система или операторът на мрежа за водород е сключил с ползвател на мрежата с оглед извършване на услуги по транспортиране на газове;
- 4) „капацитет“ означава максималният поток, изразен в нормални кубически метри за единица време или в енергийна единица за единица време, на който ползвателят на мрежата има право съгласно разпоредбите на договора за пренос;
- 5) „неизползван капацитет“ означава гарантиран капацитет, който ползвател на мрежата е добил по силата на договор за пренос, но който същият ползвател не е заявил в рамките на крайния срок, определен в договора;
- 6) „управление на претоварването“ означава управление на капацитетите за пренос на оператора на преносна система с оглед оптимално и максимално използване на техническия капацитет и навременно откриване на точки на бъдещо претоварване и насищане;
- 7) „вторичен пазар“ означава пазар на капацитет, търгуван по начин, различен от този на първичния пазар;
- 8) „заявка“ означава предварително докладване от ползвател на мрежата на оператора на преносна система относно действителния поток, който ползвателят на мрежата възнамерява да подаде към или да изтегли от системата;
- 9) „коригираща заявка“ означава последващо докладване, с което се коригира първоначалната заявка;
- 10) „цялостност на системата“ означава всяка ситуация , при която налягането и качеството на природния газ или водорода се поддържат в рамките на минимални и максимални граници, така че транспортирането на природен газ или водород да бъде гарантирано от техническа гледна точка;
- 11) „период на балансиране“ означава период, в рамките на който изтеглянето на дадено количество газове , изразено в енергийни единици, трябва да бъде компенсирено от всеки ползвател на мрежата посредством подаване на същото количество газове в съответствие с мрежовия кодекс;

- 12) „ползвател на мрежа“ означава клиент или потенциален клиент на оператора на система, както и самите оператори на системи, доколкото това им е необходимо, за да изпълняват функциите си, свързани с транспортирането на природен газ и водород;
- 13) „прекъсваеми услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносната система или от оператор на мрежа за водород въз основа на прекъсваем капацитет;
- 14) „прекъсваем капацитет“ означава газов капацитет за пренос, който може да бъде прекъсван от оператора на преносна система или от оператор на мрежа за водород в съответствие с условията, залегнали в договора за пренос;
- 15) „дългосрочни услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносна система или от оператор на мрежа за водород, с продължителност една година или повече;
- 16) „краткосрочни услуги“ означава услуги, предлагани от оператора на преносна система или от оператор на мрежа за водород, с продължителност, по-малка от една година;
- 17) „гарантиран капацитет“ означава капацитет за пренос **и разпределение на газ и транспортиране на водород**, чиято непрекъсваемост е гарантирана от оператора на преносна или **разпределителна** система или оператора на мрежа за водород по силата на сключен договор;
- 18) „гарантирани услуги“ означава услуги, предоставяни от оператора на преносна система или оператор на мрежа за водород във връзка с гарантиран капацитет на пренос;
- 19) „технически капацитет“ означава максималният гарантиран капацитет, който може да бъде предложен на ползвателите на мрежата, като се вземат под внимание цялостността на системата и експлоатационните изисквания на преносната система или на мрежата за водород;
- 20) „договорен капацитет“ означава капацитет, който е разпределен на ползвател на мрежата съгласно договор за пренос;
- 21) „наличен капацитет“ означава онази част от техническия капацитет, която не е разпределена и е все още налична за системата в дадения момент;

- 22) „договорно претоварване“ означава ситуация, при която нивото на търсене на гарантиран капацитет надхвърля техническия капацитет;
- 23) „първичен пазар“ означава пазарът на капацитет, търгуван директно от оператора на преносната система или от оператор на мрежа за водород;
- 24) „физическо претоварване“ означава ситуация, при която нивото на търсене на реални доставки в определен момент надхвърля техническия капацитет;
- 25) „капацитет на съоръжение за ВПГ“ означава капацитет в терминал за втечен природен газ (ВПГ), който се използва за втечняване на природен газ, или за внасяне, разтоварване, спомагателни услуги, временно съхранение и регазификация на ВПГ;
- 26) „пространство“ означава обем газове, които даден ползвател на съоръжение за съхранение може да използва за съхранение на газове;
- 27) „подаваща способност“ означава скоростта на добив, с която ползвателят на съоръжение за съхранение има право да добива газове от съоръжението за съхранение;
- 28) „нагнетателна способност“ означава скоростта на нагнетяване, с която ползвателят на съоръжение за съхранение има право да нагнети газове в съоръжението за съхранение;
- 29) „капацитет за съхранение“ означава всяко съчетание от пространство, нагнетателна способност и подаваща способност;

- 30) „входно-изходна система“ означава [...] модел за достъп за [...] природния газ, при който ползвателите на системата си запазват независимо права върху капацитет на входните и изходните точки. Входно-изходната система включва преносната система и може да включва разпределителната система или части от разпределителна система. [...]
- 31) „зона на балансиране“ означава [...] система, за която се прилага специален режим на балансиране и която [...] включва транспортната система и може да включва [...] разпределителни системи или части от такива [...] разпределителни системи;
- 32) „виртуална търговска точка“ означава нефизическа търговска точка в рамките на входно-изходна система, където се обменят газове между продавач и купувач, без да е необходимо да се резервира [...] капацитет;
- 33) „входна точка“ означава точка, която предоставя достъп до входно-изходна система и подлежи на процедури за резервиране от ползвателите на мрежата [...].
- 34) „изходна точка“ означава точка, която позволява извеждането на газ от входно-изходната система и подлежи на процедури за резервиране от ползвателите на мрежата [...].
- 35) „условен капацитет“ означава гарантиран капацитет, който е свързан с прозрачни, предварително определени условия или за предоставяне на достъп от и до виртуална търговска точка, или за ограничена разпределяемост;
- 36) „разпределяемост“ означава дискреционна комбинация от който и да било входен капацитет с който и да било изходен капацитет или обратно;

- 37) „разрешени приходи“ означава сумата от приходите от услуги за пренос и приходите от услуги, различни от пренос, за предоставянето на услуги от оператора на преносна система за определен период от време в рамките на даден регулаторен период, които този оператор на преносна система има право да получи при режим без пределни цени и които са определени в съответствие с член **72, параграф 7, буква а)** от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]803)];[...];
- 38) „целеви приходи“ означава сумата от очакваните приходи от услуги за пренос, изчислени в съответствие с принципите, установени в член **15, параграф 1**, и очакваните приходи от услуги, различни от пренос, за предоставянето на услуги от оператора на преносна система за определен период от време в рамките на даден регулаторен период при режим на пределни цени;
- 39[...]) „нова инфраструктура“ означава инфраструктура, която все още не е завършена на 4 август 2003 г.
2. Без да се засягат определенията в параграф 1, определенията, съдържащи се в член 2 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx)], които са относими към прилагането на настоящия регламент, също **се** прилагат.

Определенията в параграф 1, точки 4—24 във връзка с преноса **се** прилагат по аналогия и по отношение на съоръженията за съхранение и съоръженията за ВПГ.

ГЛАВА II

ОБЩИ ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ КЪМ СИСТЕМИТЕ ЗА ПРИРОДЕН ГАЗ И СИСТЕМИТЕ ЗА ВОДОРОД

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ПАЗАРИТЕ И ДОСТЪПА ДО ИНФРАСТРУКТУРА

Член 3

Общи правила

Държавите членки, регулаторните органи, [...] **операторите на системи за природен газ и операторите на системи за водород**, както и делегираните оператори, като например [...] **управителите** на пазарни области или операторите на платформи за резервиране, гарантират, че [...] пазарите **на газове** се управляват в съответствие със следните принципи:

- а) цените на газовете се формират въз основа на търсенето и предлагането;
- б) операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи си сътрудничат с цел да осигурят на ползвателите на мрежата свободата да резервират самостоятелно входен и изходен капацитет. Транспортирането на газ се извършва чрез входно-изходна система, вместо по договорни пътеки.

- в) тарифите, които се начисляват във входните и изходните точки, се структурират така, че да допринасят за интеграцията на пазара, повишаването на сигурността на доставките и насърчаването на междусистемните връзки между газовите мрежи;
- г) предприятията, които извършват дейност в една и съща входно-изходна система, обменят [...] газове във виртуалната търговска точка **или физически в точките на междусистемно свързване. Производителите на възобновяеми и нисковъглеродни газове имат равен достъп до виртуалната търговска точка, независимо дали са свързани към разпределителната или преносната система;**
- д) ползвателите на мрежата отговарят за балансирането на своите балансови портфейли, за да се сведе до минимум необходимостта операторите на преносни системи да предприемат действия за балансиране;
- е) действията за балансиране се извършват въз основа на стандартизирани продукти в **съответствие с [...] мрежовия кодекс за балансиране [...] или установени съгласно член 6, параграф 11 от Регламент 715/2009 [...], и се провеждат на платформа за търговия [...] или чрез използването на услуги за балансиране в съответствие с въпросния [...] [...] мрежов кодекс [...];**
- ж) правилата за пазара избягват действия, които не позволяват ценообразуване въз основа на търсенето и предлагането на газове;
- з) правилата за пазара спомагат за възникването и функционирането на ликвидна търговия с газове, като способстват за ценообразуването и за прозрачността на цените;
- и) правилата за пазара създават условия за декарбонизацията на системите за природен газ и системите за водород, включително като създават условия за интегрирането в пазара на газове [...] от възобновяеми енергийни източници и като предоставят стимули за енергийна ефективност, **намаляване на търсенето, [...] гъвкавост на търсенето и интеграция на енергийната система;**

- й) правилата за пазара осигуряват подходящи стимули за инвестиции, по-специално за дългосрочни инвестиции в декарбонизирана и устойчива [...] система **за газове**, за акумулиране на енергия, енергийна ефективност, **намаляване на търсенето и реакция на търсенето с цел удовлетворяване на нуждите на пазара и нуждите, свързани с интеграцията на системата**, и улесняват лоялната конкуренция и сигурността на доставките;
- к) отстраняват се бариерите, ако такива съществуват, пред трансграничните потоци от газ между входно-изходните системи;
- л) правилата за пазара способстват за регионалното сътрудничество и интегриране.

Член 4

Разделяне на [...] регулаторни бази от активи

1. Когато оператор на преносна **или разпределителна система** или оператор на мрежа за **водород** предоставя регулирани услуги за **природен** газ, водород и/или електроенергия, той отговаря на изискването за отделяне на счетоводните отчети, предвидено в член 69 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и в член 56 от Директива (ЕС) 2019/944, и има [...] **регулаторни бази от активи** поотделно за активите за **природен** газ, електроенергия и водород. Всяка отделна [...] **регулаторна база от активи** гарантира, че:
 - а) приходите от услуги, получени от предоставянето на конкретните регулирани услуги, могат да се използват само за възстановяване на капиталовите и оперативните разходи, които са свързани с активите, включени в [...] **регулаторната база от активи**, чрез която са били предоставени регулираните услуги;
 - б) когато активите се прехвърлят в различна [...] **регулаторна база от активи**, [...] **се определя** тяхната стойност. Стойността, определена за прехвърлените активи, подлежи на одит и одобрение от страна на компетентния регулаторен орган. Определената стойност е [...] такава, че да не се допуска кръстосано субсидиране.

2. Дадена държава членка може да разреши финансови прехвърляния между регулирани услуги, които са отделни [...] по смисъла на [...] параграф 1, при условие че:
- а) всички приходи, необходими за финансовото прехвърляне, се събират като целева такса;
 - б) целевата такса се събира само от изходните точки до крайните клиенти, разположени в същата държава членка като получателя на финансовото прехвърляне;
 - в) преди да влязат в сила, целевата такса и финансовото прехвърляне или методиките за тяхното изчисляване се одобряват от регулаторния орган, посочен в член 70 от **[преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx]**;
 - г) одобрената целева такса и финансово прехвърляне, както и методиките, когато методиките са одобрени, се публикуват [...] **не по-късно от тридесет дни преди датата на тяхното прилагане.**
3. Регулаторният орган може да одобри финансовото прехвърляне и целевата такса, посочени в параграф 2, само при условие че:
- а) тарифите за достъп до мрежата се начисляват на ползвателите на [...] **регулаторната база от активи, която се ползва от финансовото прехвърляне;**
 - б) сборът от финансовите прехвърляния и приходите от услуги, събрани чрез тарифите за достъп до мрежата, не е [...] [...] по-голям от разрешените **и целевите приходи;**
 - в) финансовото прехвърляне е одобрено за ограничен период от време и **в никакъв случай за по-дълъг период [...]** от една трета от **оставащия** срок на амортизация на съответната инфраструктура.

4. До [дата на приемане [...] + 1 година] ACER издава препоръки до операторите на преносни и **разпределителни** системи [...], операторите на мрежи за **водород** и регулаторните органи относно методиките за:
- а) определянето на стойността на активите, които са прехвърлени към друга [...] **регулаторна** база от активи, и предназначението на всички печалби и загуби, които може да се получат в резултат на това;
 - б) изчисляването на размера и на максималното времетраене на финансовото прехвърляне и целевата такса;
 - в) критериите за разпределяне на приносите към целевата такса между крайните клиенти, свързани към [...] **регулаторната** база от активи.

ACER актуализира препоръките най-малко веднъж на всеки две години.

Член 5

Услуги за достъп на трети страни по отношение на операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи:
- а) [...] предлагат капацитет и услуги на всички ползватели на мрежата на недискриминационна основа;
 - б) предоставят както гарантиран, така и прекъсваем капацитет. Цената за прекъсваем капацитет трябва да отразява вероятността от прекъсване;
 - в) предлагат на ползвателите на мрежата както дългосрочен, така и краткосрочен капацитет .

По отношение на първа алинея, буква а), когато оператор на преносна система предлага една и съща услуга на различни клиенти, той я предлага при равностойни договорни условия, или като използва хармонизирани договори за пренос или общ мрежов кодекс, одобрен от компетентния орган в съответствие с процедурата, предвидена в член 72 или 73 от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM (2021) xxx).

2. Договорите за пренос, подписани с начални дати, различни от стандартните, или с по-кратка продължителност от стандартните годишни договори за пренос, не водят до произволно повишаване или понижаване на тарифите, което не отразява пазарната стойност на услугата в съответствие с принципите, установени в член 15, параграф 1.
3. Когато две или повече точки на междусистемно свързване свързват две еднакви съседни входно-изходни системи, съответните оператори на съседни преносни системи предлагат наличните капацитети в точките на междусистемно свързване на една виртуална точка на междусистемно свързване. Всеки договорен капацитет в точките на междусистемно свързване, независимо от датата на неговото сключване, се прехвърля към виртуалната точка на междусистемно свързване.

Виртуална точка на междусистемно свързване се създава само ако са изпълнени следните условия:

- а) общият технически капацитет във виртуалните точки на междусистемно свързване трябва да е равен на или по-голям от сбора на техническите капацитети във всяка от точките на междусистемно свързване, допринасящи за виртуалните точки на междусистемно свързване;
- б) виртуалната точка на междусистемно свързване способства за икономичното и ефективно използване на системата, включително, но не само, предвид правилата, определени в членове 9 и 10 от настоящия регламент.

4. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни може да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на ползватели на мрежите по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не представляват неоправдани бариери за навлизане на пазара и са недискриминационни, прозрачни и пропорционални.
5. Операторите на преносни системи имат достъп, ако е нужно за целта на извършването на дейността им, включително във връзка с трансграничен пренос, до мрежата на други оператори на преносни системи.
6. **Параграфи 1—5 не засягат възможността държавите членки да предприемат пропорционални мерки за временно ограничаване за определен срок на предварителното подаване на оферти за капацитет от страна на всеки един ползвател на мрежата на входните точки от Руската федерация или Беларус, когато това е необходимо с цел защита на техните основни интереси в областта на сигурността и тези на Съюза, и при условие че тези мерки:**
- i. **не нарушават неоправдано правилното функциониране на вътрешния пазар на газ [...] и трансграничните потоци на природен газ между държавите членки и не подкопават сигурността на доставките на Съюза или на държава членка,**
 - ii. **зачитат принципа на енергийна солидарност,**
 - iii. **се предприемат в съответствие с правата и задълженията на държавите членки и на Съюза по отношение на трети държави.**

Преди да вземе решение относно дадена мярка, посочена в първата алинея, съответната държава членка се консултира с Комисията и, доколкото има вероятност те да бъдат засегнати от мярката — с други държави членки, договарящите се страни от Енергийната общност, трети държави, които са договарящи се страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия. Съответните държави членки вземат предвид в максимална степен положението в тези държави членки и трети държави, както и всички опасения, изразени в това отношение от тези държави членки, трети държави или Комисията.

Член 6

Услуги за достъп на трети страни по отношение на операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород предлагат своите услуги на всички ползватели на мрежата на недискриминационна основа. Когато една и съща услуга се предлага на различни клиенти, тя се предлага при равностойни договорни условия. Операторите на мрежи за водород публикуват на своите уебсайтове договорните условия и тарифите, начислявани за достъп до мрежата, и — ако е приложимо — таксите за балансиране.
2. На участниците на пазара се предоставя максималният капацитет на мрежата за водород, като се вземат предвид цялостността на системата и ефикасната и **безопасна** експлоатация на мрежата.
3. Максималният срок на договорите за капацитет е 20 години за инфраструктурата, завършена до [...] **1 януари 2031 г.**, и 15 години за инфраструктурата, завършена след **тази[...]** дата. Регулаторните органи имат право да наложат по-кратки максимални срокове, ако това е необходимо за гарантиране на функционирането на пазара, за защита на конкуренцията и за осигуряване на бъдещо трансгранично интегриране.
4. Операторите на мрежи за водород прилагат и публикуват недискриминационни и прозрачни процедури за управление на претоварването, които също така улесняват трансграничния обмен на водород на недискриминационна основа.
5. Операторите на мрежи за водород извършват редовно оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, като вземат предвид сигурността на доставките и ефикасността на крайните употреби на водорода.
6. Считано от 1 януари [203[...]**6 г.**], мрежите за водород се организират като входно-изходни системи.
- ба. **Държавите членки могат да решат да не прилагат параграф 6 за водородните мрежи, които се ползват от дерогация съгласно член 48 [от преработената Директива за природния газ] и не са свързани към друга мрежа за водород.**

7. Считано от 1 януари [203[...]**6 г.**], член 15 се прилага и по отношение на тарифите за достъп до мрежи за водород, **а задълженията на операторите на преносната система, определени в член 15, параграфи 1 и 2, се прилагат по отношение на операторите на мрежите за водород[...]. [...]**

Членове 16 и 17 не се прилагат за мрежите за водород, а само за системата за природен газ. [...] В точките на междусистемно свързване между държавите членки, когато капацитетът се разпределя чрез търгове, компетентните национални органи могат да решат да прилагат нулева начална цена.

Когато държава членка реши да прилага регулиран достъп на трети страни до мрежи за водород в съответствие с член 31 от [преработената Директива относно газа] преди 1 януари [203[...]**6 г.**], по отношение на тарифата за достъп до мрежи за водород в тази държава се прилага член 15, параграф 1.

8. Считано от 1 януари [203[...]**6 г.**], операторите на мрежи за водород са длъжни при предлагането на своите услуги да спазват изискванията за операторите на преносни системи по членове 5, 9 и 12, както и да публикуват тарифите за всяка точка от мрежата на онлайн платформа, експлоатирана от ЕМОМВ. Докато бъде приет и влезе в сила предвиденият в член 54, параграф 2, буква г) мрежов кодекс за разпределение на капацитет за мрежи на водород, това публикуване **може [...]** да се извършва посредством електронни препратки към публикацията на тарифите на уебсайтовете на операторите на мрежи за водород.

Услуги за достъп на трети страни по отношение на съоръжения за съхранение на природен газ, терминали за водород, съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение на водород

1. Операторите на съоръжения за ВПГ и терминали за водород, операторите на съоръжения за съхранение на водород, както и операторите на системи за съхранение на природен газ:
 - а) предлагат на недискриминационна основа услуги на всички ползватели на мрежата, които отговарят на търсенето на пазара; по-специално, когато даден оператор на съоръжение за ВПГ, терминал за водород, съоръжение за съхранение на водород или на система за съхранение на природен газ предлага една и съща услуга на различни клиенти, той го прави при равностойни договорни условия;
 - б) предлагат услуги, които са съвместими с използването на взаимосвързани преносни системи за природен газ и водород и улеснява достъпа чрез сътрудничество с оператора на преносна система или оператора на мрежа за водород; и
 - в) правят публично достояние необходимата информация, по-специално данни за използването и наличието на услуги, в рамките на период, обоснован от [...] разумните търговски нужди на ползвателите на съоръжения за ВПГ или за съхранение, на терминали за водород или съоръжения за съхранение на водород, при условие че регулаторният орган осъществява контрол върху подобно оповестяване.

2. Всеки оператор на система за съхранение:
- а) предоставя на трети страни услуги за достъп както за гарантирани доставки, така и за прекъсваеми доставки; цената за прекъсваем капацитет трябва да отразява вероятността от прекъсване;
 - б) предлага на ползвателите на съоръжението за съхранение както дългосрочни, така и краткосрочни услуги;
 - в) предлага на ползвателите на съоръжението за съхранение както поотделно, така и в пакет, услуги по предоставяне на [...] **капацитет** за съхранение. [...]
3. Всеки оператор на система за ВПГ предлага на ползвателите на съоръжение за ВПГ услуги както поотделно, така и в пакет, в рамките на съоръжението за ВПГ, в зависимост от изразените от тях нужди.
4. Договорите за съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение на природен газ не водят до неоправдано по-високи тарифи в случаите, когато са подписани:
- а) извън годината на природния газ с начални дати, различни от стандартните; или
 - б) с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор за съоръжения за ВПГ и за съхранение.

Договорите за съоръжения за съхранение на водород и за терминали за водород с по-кратка продължителност от стандартния годишен договор за съоръжения за ВПГ и за съхранение не водят до неоправдано по-високи тарифи.

5. Когато е уместно, услугите за достъп на трети страни може да се извършват при условията на подходящи гаранции от страна на ползватели на мрежите по отношение на тяхната кредитоспособност. Такива гаранции не представляват неоправдани бариери за навлизане на пазара и са недискриминационни, прозрачни и пропорционални.

6. Договорните ограничения за изисквания минимален размер на капацитета на съоръжението за ВПГ или терминала за водород и на капацитета за съхранение природен газ или водород се основават на технически ограничения и позволяват на ползватели на по-малки съоръжения за съхранение да получават достъп до услуги по съхранение.
7. **Параграфи 1–6 не засягат възможността държавите членки да вземат пропорционални мерки за временно ограничаване за определен срок на предварителното подаване на оферти за капацитет от страна на всеки един ползвател на мрежа на терминалите за ВПГ за доставки от Руската федерация или Беларус, когато това е необходимо с цел защита на техните основни интереси в областта на сигурността и тези на Съюза, и при условие че тези мерки:**
- i. не нарушават неоправдано правилното функциониране на вътрешния пазар на газ и трансграничните потоци на природен газ между държавите членки и не подкопават сигурността на доставките на Съюза или на държава членка,**
 - ii. зачитат принципа на енергийна солидарност,**
 - iii. се предприемат в съответствие с правата и задълженията на държавите членки и на Съюза по отношение на трети държави.**

Преди да вземе решение относно дадена мярка, посочена в първата алинея, съответната държава членка се консултира с Комисията и, доколкото има вероятност те да бъдат засегнати от мярката — с други държави членки, договарящите се страни от Енергийната общност, трети държави, които са договарящи се страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия. Съответните държави членки вземат предвид в максимална степен положението в тези държави членки и трети държави, както и всички опасения, изразени в това отношение от тези държави членки, трети държави или Комисията.

Член 8

Оценка на пазара на възобновяеми и нисковъглеродни газове от страна на операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение

Операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение извършват поне веднъж на две години оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, които дават възможност за използване в съоръженията на възобновяеми и нисковъглеродни газове, **включително водородни съединения като течен амоняк и течни органични носители на водород**. При планиране на нови инвестиции операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение извършват оценка на пазарното търсене и вземат предвид сигурността на доставките. Операторите на системи за ВПГ и на системи за съхранение оповестяват публично всички планове във връзка с нови инвестиции, които дават възможност за използване на възобновяеми и нисковъглеродни газове в техните съоръжения.

Член 9

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на операторите на преносни системи

1. Максималният капацитет във всички важни точки, посочени в член 30, параграф 3, се предоставя на участниците на пазара, като се вземат предвид целостността на системата и ефикасната експлоатация на мрежата.
2. Операторът на преносна система прилага и публикува недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:
 - а) подават подходящи икономически сигнали за ефикасното и максимално използване на техническия капацитет и улесняват инвестирането в нова инфраструктура и трансграничния обмен на природен газ;

б) са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и борси, като същевременно са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни условия; и

в) са съвместими със системите за достъп до мрежите на държавите членки.

3. Операторът на преносна система прилага и публикува недискриминационни и прозрачни процедури за управление на претоварването, които улесняват трансграничния обмен на природен газ на недискриминационна основа и които се основават на следните принципи:

а) в случай на договорно претоварване операторът на преносна система предлага неизползвания капацитет на първичния пазар поне за ден напред и на база прекъсваемост на доставките; и

б) ползватели на мрежата, които желаят да препродадат или преотдадат под наем неизползван договорен капацитет на вторичния пазар, имат правото да го направят.

Що се отнася до първа алинея, буква а, [...] държава членка може да изиска от ползвателите на мрежата да уведомят или да информират оператора на преносна система.

4. Операторите на преносни системи извършват редовно оценка на пазарното търсене на нови инвестиции, като вземат предвид съвместния сценарий, разработен за интегрирания план за развитие на мрежата въз основа на член 51 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], както и сигурността на доставките.

Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на съоръженията за съхранение на природен газ, терминалите за водород, съоръженията за съхранение на водород и съоръженията за ВПГ

1. На участниците на пазара се предлага максималният капацитет на съоръженията за съхранение на природен газ, съоръженията за ВПГ или за съхранение на водород, и терминалите за водород, като се вземат предвид целостта и експлоатацията на системата.
2. **Операторите на съоръжения за ВПГ, на съоръжения за съхранение на водород, на терминали за водород и на системи за съхранение на природен газ прилагат и публикуват недискриминационни и прозрачни механизми за разпределение на капацитет, които:**
 - а) подават подходящи икономически сигнали за ефикасното и максимално използване на капацитета и улесняват инвестирането в нова инфраструктура;
 - б) са съвместими с пазарните механизми, включително спот пазари и борси, като същевременно са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни условия;
 - в) са съвместими със свързаните системи за достъп до мрежата.

3. Договорите за терминали за ВПГ, терминали за водород, съоръжения за съхранение на водород и съоръжения за съхранение на природен газ включват мерки за предотвратяване на презапасяването с капацитет, като се вземат предвид следните принципи, които се прилагат в случай на договорно претоварване:
- а) операторът на система е длъжен своевременно да предлага неизползвания капацитет [...] на първичния пазар; по отношение на съоръженията за съхранение **на природен газ** това се прави поне за ден напред и на база прекъсваемост на доставките;
 - б) Ползвателите [...], които желаят да препродадат своя договорен капацитет на вторичния пазар, имат правото да го направят; не по-късно от 18 месеца след [датата на влизане в сила на настоящия регламент] операторите на съоръжения за ВПГ, терминали за водород и системи за **съхранение на водород и природен газ** осигуряват, индивидуално или регионално, **наличието на** прозрачна и недискриминационна платформа за резервиране, чрез която ползвателите на съоръжения за ВПГ, терминали за водород и **съоръжения за съхранение на водород и природен газ** да могат да препродават неизползвания си договорен капацитет на вторичния пазар.

Член 11

Търговия с правата върху капацитети

Всеки оператор на преносна система, на система за съхранение, на система за ВПГ и на система за водород предприема разумни мерки, за да даде възможност правата върху капацитета да се търгуват свободно и да се улесни тази търговия по прозрачен и недискриминационен начин. Всеки такъв оператор разработва хармонизирани договори и процедури за пренос, за съоръжения за ВПГ, за терминали за водород, за съоръжения за съхранение на природен газ и за съоръжения за съхранение на водород на първичния пазар, за да се улесни вторичната търговия с капацитет, и отчита прехвърлянето на първични права върху капацитет, когато получи уведомление от ползватели на мрежата.

Регулаторните органи се уведомяват за хармонизираните договори и процедури .

Правила за балансиране и такси при дисбаланс

1. Правилата за балансиране се определят по честен, недискриминационен и прозрачен начин и се основават на обективни критерии. Правилата за балансиране отразяват реалните потребности на системата, като се отчитат ресурсите, с които разполага операторът на преносна система. Правилата за балансиране са пазарно обусловени.
2. С цел да се даде възможност на ползвателите на мрежи да предприемат навременни коригиращи действия, операторите на преносни системи предоставят достатъчна, навременна и надеждна онлайн информация по отношение на балансовия статус на ползвателите на мрежата.

Предоставената информация отразява нивото на информация, до която има достъп операторът на преносна система, както и периода на плащане, за който се изчисляват такси при дисбаланс.

Предоставянето на информация по настоящия параграф е безплатно.
3. Таксите при дисбаланс отразяват възможно най-точно разходите, като същевременно осигуряват подходящи стимули за ползвателите на мрежата да балансират своите входящи и изходящи количества газ. Таксите не допускат кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и не възпрепятстват навлизането на нови участници на пазара.

Методиката за изчисляване на такси при дисбаланс, както и окончателните стойности, се обявяват от компетентните органи или от оператора на преносната система, според случая.
4. Държавите членки гарантират, че операторите на преносни системи се стремят да хармонизират режимите на балансиране и да усъвършенстват структурите и нивата на таксите за балансиране, за да улеснят търговията с газ, извършвана във виртуалната търговска точка.

Сертифициране на оператори на преносни системи и на оператори на мрежи за водород

1. Комисията разглежда всяка нотификация за решение за сертифициране на оператор на преносна система и на оператор на мрежа за водород, както е предвидено в член 65, параграф 6 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021)xxx] , веднага щом я получи. В рамките на два месеца от деня на получаване на такава нотификация Комисията дава становището си на съответния регулаторен орган относно съответствието ѝ с член 65, параграф 2 или член 66, както и член 54 от преработената Директива относно газа за операторите на преносни системи, и член [...]62 от същата директива за операторите на мрежи за водород.

При изготвяне на посоченото в първата алинея становище, Комисията може да поиска ACER да предостави становище относно решението на регулаторния орган. В такъв случай двумесечният срок, посочен в първата алинея, се удължава с два допълнителни месеца.

При отсъствието на становище от Комисията в рамките на срока, посочен в първата и втората алинея, се приема, че Комисията не повдига възражения срещу решението на регулаторния орган.

2. При получаване на становище на Комисията, регулаторният орган, в срок от два месеца, приема окончателното си решение относно сертифицирането на оператора на преносна система или оператора на мрежа на водород, като се съобразява в най-голяма степен с това становище. Решението на регулаторния орган и становището на Комисията се публикуват заедно.
3. Във всеки един момент по време на процедурата регулаторните органи или Комисията могат да изискват от оператор на преносна система, от оператор на мрежа за водород и/или от предприятие, извършващо някоя от функциите по производство или доставка, всяка информация, свързана с изпълнението на задачите им по настоящия член.

4. Регулаторните органи и Комисията запазват поверителността на чувствителната търговска информация.
5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 **с цел допълване на настоящия регламент [...] чрез предоставянето [...] на насоки, определящи в детайли процедурата, която да се следва за прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член.**
6. Когато Комисията получи нотификация за сертифициране на оператор на преносна система съгласно член 54, параграф 10 от преработената Директива относно газа (вж. предложение COM(2021) xxx), Комисията взема решение относно сертифицирането. Регулаторният орган се съобразява с решението на Комисията.

Член 136¹⁰

Сертифициране на оператори на системи за съхранение

1. **Държавите членки гарантират, че всеки оператор на система за съхранение, включително всеки оператор на системи за съхранение, контролиран от оператор на преносни системи, е сертифициран в съответствие с процедурата, предвидена в настоящия член, или от националния регулаторен орган или от друг компетентен орган, определен от съответната държава членка, съгласно член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета¹¹ (за всеки от тези случаи „сертифициращ орган“).**

Настоящият член се прилага също така за оператори на системи за съхранение, контролирани от оператори на преносни системи, които вече са били сертифицирани съгласно правилата за отделяне съгласно членове 9, 10 и 11 от Директива 2009/73/ЕО.

¹⁰ Целият член инкорпорира в текста разпоредбата на член 3а, въведен в Регламента за природния газ от 2009 г. с Регламент (ЕС) 2022/1032. **[Съответните препратки ще бъдат адаптирани на по-късен етап.]**

¹¹ Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (ОВ L 280, 28.10.2017 г., стр. 1).

- 2. Сертифициращият орган издава проект на решение за сертифициране по отношение на операторите на системи за съхранение, които експлоатират подземни съоръжения за съхранение на газ с капацитет над 3,5 TWh, когато съоръженията за съхранение общо, независимо от броя на операторите на системи за съхранение, са били запълнени на 31 март 2021 г. и на 31 март 2022 г. в степен, която средно е била по-ниска от 30 % от максималния им капацитет до 1 февруари 2023 г. или в срок от 150 работни дни от датата на получаване на уведомлението съгласно параграф 9.**

По отношение на операторите на системи за съхранение, посочени в първа алинея, сертифициращият орган полага всички усилия да издаде проект на решение за сертифициране до 1 ноември 2022 г.

По отношение на всички останали оператори на системи за съхранение сертифициращият орган издава проект на решение за сертифициране до 2 януари 2024 г. или в срок от 18 месеца след датата на получаване на уведомлението съгласно параграфи 8 или 9.

- 3. При отчитането на риска за сигурността на енергийните доставки в Съюза, сертифициращият орган взема предвид всеки риск за сигурността на доставките на газ на национално, регионално или съюзно равнище, както и всяко смекчаване на подобен риск, произтичащ, наред с другото, от:**
- а) собственост, доставки или други търговски отношения, които биха могли да оказват отрицателно въздействие върху стимулите и способността на оператора на система за съхранение да запълни подземното съоръжение за съхранение на газ;**
 - б) правата и задълженията на Съюза по отношение на трета държава, които произтичат съгласно международното право, включително съгласно всяко споразумение, сключено с една или повече трети държави, по което Съюзът е страна, и което засяга въпросите на сигурността на енергийните доставки;**

в) правата и задълженията на съответните държави членки по отношение на трета държава, които произтичат от споразумения, сключени от съответните държави членки с една или повече трети държави, доколкото тези споразумения са в съответствие с правото на Съюза; или

г) всякакви други специфични факти и обстоятелства по случая.

4. Ако сертифициращият орган стигне до заключението, че лице, което пряко или непряко контролира или упражнява права върху оператора на система за съхранение по смисъла на член 9 от [преработената директива] [...], може да застраши сигурността на енергийните доставки или основните интереси в областта на сигурността на Съюза или на някоя държава членка, сертифициращият орган отказва сертифицирането. Вместо това сертифициращият орган може да издаде решение за сертифициране при условия, които гарантират достатъчното смекчаване на рисковете, които могат да окажат отрицателно въздействие върху запълването на подземните съоръжения за съхранение на газ, при условие че тяхната приложимост може да бъде напълно гарантирана чрез ефективно прилагане и мониторинг. Тези условия могат да включват по-специално изискване собственикът на система за съхранение или операторът на система за съхранение да прехвърли управлението на системата за съхранение.

5. Когато сертифициращият орган стигне до заключението, че рисковете за доставките на газ не могат да бъдат ограничени посредством условия съгласно параграф 4, включително като се изисква от собственика на системата за съхранение или оператора на система за съхранение да прехвърли управлението на системата за съхранение, и поради това откаже сертифицирането, той:

- а) изисква от собственика на системата за съхранение или оператора на системата за съхранение или от всяко лице, за които счита, че може да застрашат сигурността на енергийните доставки или основните интереси на Съюза в областта на сигурността на някоя държава членка, да се освободи от дяловото участие или правата, които притежава в собствеността върху системата за съхранение или в собствеността върху оператора на системата за съхранение, и определя срок за такова освобождаване;
- б) разпорежда, когато е целесъобразно, временни мерки, за да се гарантира, че това лице не може да упражнява какъвто и да било контрол или права върху въпросния собственик на системата за съхранение или оператор на системата за съхранение до момента на освобождаване от дяловото участие или от правата; и
- в) предвижда подходящи компенсаторни мерки в съответствие с националното право.

6. Сертифициращият орган уведомява без забавяне Комисията за проекта на решението си за сертифициране, заедно с цялата необходима информация.

Комисията представя становище по проекта на решението за сертифициране на сертифициращия орган в срок от 25 работни дни след това уведомление. Сертифициращият орган отчита в максимална степен становището на Комисията.

7. Сертифициращият орган издава решението за сертифициране в срок от 25 работни дни от получаването на становището на Комисията.

8. Преди да бъде пуснато в експлоатация дадено новопостроено подземно съоръжение за съхранение на газ, операторът на системата за съхранение се сертифицира в съответствие с параграфи 1–7. Операторът на система за съхранение уведомява сертифициращия орган за намерението си да пусне съоръжението за съхранение в експлоатация.

9. Операторите на системи за съхранение уведомяват съответния сертифициращ орган за всяка планирана сделка, която би изисквала преоценка на съответствието им с изискванията за сертифициране, предвидени в параграфи 1–4.

10. **Сертифициращият орган следи постоянно дали операторите на системи за съхранение продължават да спазват изискванията за сертифициране, предвидени в параграфи 1–4. Те откриват процедура по сертифициране за повторна оценка съответствието при което и да е от следните обстоятелства:**
- а) след получаване на уведомление от оператора на система за съхранение съгласно параграфи 8 или 9;**
 - б) по собствена инициатива, когато има сведения, че планирана промяна в правата или влияние върху оператор на система за съхранение могат да доведат до неспазване на изискванията по параграфи 1, 2 и 3;**
 - в) след мотивирано искане от Комисията.**
11. **Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират непрекъснатата експлоатация на подземните съоръжения за съхранение на газ на съответните им територии. Тези подземни съоръжения за съхранение на газ могат да бъдат спирани от експлоатация само в случай че техническите изисквания и изискванията за безопасност не са изпълнени или след заключение на сертифициращия орган, след като се вземе предвид становището на ЕМОПС за газ, че спирането не отслабва сигурността на доставките на газ на равнището на Съюза или на национално равнище.**
- Когато е целесъобразно, се предприемат подходящи компенсаторни мерки, в случай че спирането от експлоатация не бъде разрешено.**
12. **Комисията може да издаде насоки относно прилагането на настоящия член.**
13. **Настоящият член не се прилага за частите от съоръженията за ВПГ, които се използват за съхранение.**

Сътрудничество между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи си сътрудничат с други оператори на преносни системи и на инфраструктура при координиране на поддръжката на съответните мрежи с цел да сведат до минимум прекъсванията в услугите по пренос, предоставяни на ползватели на мрежа и на оператори на преносни системи в други области.
2. Операторите на преносни системи сътрудничат както помежду си, така и с други оператори на инфраструктура, с цел да се увеличи максимално техническият капацитет в рамките на входно-изходната система и да се сведе до възможния минимум използването на газово гориво.

РАЗДЕЛ 2

ДОСТЪП ДО МРЕЖИТЕ

Член 15

Тарифи за достъп до мрежите

1. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, които операторите на преносни системи прилагат и които се одобряват от регулаторните органи съгласно член 72, параграф 7 от преработената Директива относно газа, както и тарифите, публикувани съгласно член 27, параграф 1 от същата директива, са прозрачни, отчитат необходимостта от цялостност на системата и нейните подобрения и отразяват реално направени разходи в степента, в която те съответстват на разходи, направени от ефикасен и структурно сравним оператор на мрежа, освен това са прозрачни, като същевременно включват подobaваща възвръщаемост на инвестициите. Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, се прилагат по недискриминационен начин.

Тарифите може да се определят и чрез пазарно обусловени договорености, например търгове, при условие че подобни договорености и приходите от тях са одобрени от регулаторния орган.

Тарифите или методиките, използвани за тяхното изчисление, подпомагат ефикасната търговия с газ и конкуренцията, като същевременно се предотвратява кръстосаното субсидиране между ползватели на мрежата и се осигуряват стимули за инвестиции, поддържа се или се създава оперативна съвместимост на преносните мрежи.

Тарифите за ползватели на мрежата са недискриминационни и се определят поотделно за всяка входна или изходна точка от преносната система. Механизмите за разпределение на разходите и методиката за определяне на тарифите по отношение на входните и изходните точки се одобряват от регулаторните органи. Държавите членки гарантират, че таксите за мрежата няма да се изчисляват на основата на договорни пътеки.

2. Тарифите за достъп до мрежата не ограничават пазарната ликвидност, нито нарушават трансграничната търговия между различните преносни системи. Когато различията в тарифните структури биха възпрепятствали търговията между преносните системи, и независимо от член 72, параграф 7 от преработената Директива относно газа, операторите на преносни системи, в тясно сътрудничество със съответните национални органи, работят активно за сближаване на тарифните структури и принципите за определяне на такси.
- 3¹². **Националните регулаторни органи могат да прилагат отстъпка в размер до 100 % за тарифите за пренос и разпределение, основани на капацитета, към входните точки от и изходните точки към подземните съоръжения за съхранение на газ и съоръженията за ВПГ, освен ако и в степенята, в която такова съоръжение, което е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка за междусистемно свързване. Настоящият параграф се прилага до 31 декември 2025 г.**
4. **Регулаторните органи могат да обединяват съседни входно-изходни системи с цел да се даде възможност за пълна или частична регионална интеграция, ако тарифите могат да бъдат премахнати в точките на междусистемно свързване между съответните входно-изходни системи. След обществената консултация от страна на регулаторните органи или операторите на преносни системи, регулаторните органи могат да одобрят обща тарифа и ефективен [...] компенсационен механизъм между операторите на преносни системи за преразпределението на разходите поради премахнатите [...] точки на междусистемно свързване[...].**

¹² От Регламент (ЕС) 2022/1032.

Член 16

Тарифни отстъпки за възобновяеми и нисковъглеродни газове

1. При определянето на тарифи отстъпка за възобновяеми и нисковъглеродни газове се прилага по отношение на:
 - а) входните точки от съоръжения за производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове. С цел да се увеличи подаването на възобновяеми и нисковъглеродни газове, към съответните капацитетно базирани тарифи се прилага отстъпка от [...] **[100]%** за възобновяемите **газове** и **за отстъпка от [75]% нисковъглеродните газове;**
 - б) капацитетно базираните тарифи за пренос във входните точки от и изходните точки към съоръженията за съхранение, освен ако съоръжението за съхранение е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа и се използва за конкуренция на точка на междусистемно свързване. В държавите членки, в които възобновяемият или нисковъглеродният газ е подаден в системата за първи път, тази отстъпка се определя на [...] **[100]%**.

(параграфът е преместен в края на члена и е изменен)

[...] [...]

3. Подробности относно отстъпките, предоставени в съответствие с параграф 1, може да се определят в мрежовия кодекс за структурите на тарифите, посочен в член 53 [...], параграф 1, буква д).

4. Комисията преразглежда тарифните намаления по параграфи 1 и 5 [5 години след влизането в сила на регламента]. Тя издава доклад с обзор на тяхното прилагане и преценява дали равнището на намаленията, посочено в параграфи 1 и 5, е все още адекватно предвид най-новите тенденции на пазара. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 с **цел изменение на настоящия регламент чрез** промяна [...] на посочените в параграфи 1 и 5 равнища на отстъпките.
5. Считано от 1 януари ... [[...] години след приемането], ползвателите на мрежи получават от оператора на преносна система **[100]-процентова** отстъпка от [...] капацитетно базираната тарифа във [...] точките на междусистемно свързване **между държавите членки** [...] за възобновяемите газове и **[75]% за** нисковъглеродните газове, след като представят на съответния оператор на преносна система доказателство за устойчивост, основаващо се на валиден сертификат за устойчивост съгласно членове 29 и 30 от Директива (ЕС) 2018/2001[...] на Европейския парламент и на Съвета¹³ и регистрирано в базата данни на Съюза.

¹³ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

По отношение на [...] отстъпката, **посочена в първата алинея**:

- а) Операторите на преносни системи са длъжни да предоставят отстъпката само за възможно най-късото трасе, в смисъл на гранични пунктове, между мястото, където конкретното доказателство за устойчивост, основаващо се на сертификата за устойчивост, е вписано в базата данни на Съюза за първи път, и мястото, където е анулирано като употребено. Отстъпката не се отнася за никаква потенциална тръжна надбавка.
- б) Операторите на преносни системи представят на съответния регулаторен орган информация относно действителните и очакваните обеми възобновяеми и нисковъглеродни газове, както и относно въздействието, което прилагането на тарифната отстъпка оказва върху приходите им. Регулаторните органи следят и оценяват въздействието на отстъпката върху стабилността на тарифите.
- в) Когато в резултат от прилагането на отстъпката приходите, които даден оператор на преносна система получава от тези специални тарифи, намалее с 10%, засегнатият оператор на преносна система и всички съседни оператори на преносни системи [...] договарят механизъм за компенсиране между операторите на преносни системи. Съответните оператори на **преносни** системи се споразумяват в срок от 3 години. Ако в този срок не бъде постигнато споразумение, решението за подходящ механизъм за компенсиране между операторите на преносни системи се взема съвместно от съответните регулаторни органи в срок от 2 години. При липса на споразумение между регулаторните органи се прилага член 6 от Регламента за ACER. Ако регулаторните органи не успеят да постигнат споразумение в срок от 2 години или ако отправят съвместно искане, решението се взема от ACER в съответствие с член 6, параграф 10, втора алинея от Регламент (ЕС) 2019/942.

- г) Допълнителните подробности, необходими за прилагането на отстъпката за възобновяеми и нисковъглеродни газове, като например изчисляването на допустимия капацитет, за който се прилага отстъпката, и необходимите процеси се определят в мрежов кодекс, установен въз основа на член 53 от настоящия регламент.

[...]6. Чрез дерогация от параграфи 1 и 5, [...] регулаторните органи могат да решат да не прилагат отстъпки или да определят проценти на отстъпка, по-ниски от посочените в параграфи 1 и 5 [...], при условие че това е в съответствие с общите тарифни принципи, определени в член 15, и по-специално с принципа на отразяване на разходите, като имат предвид необходимостта [...] от стабилни финансови рамки за съществуващите инвестиции, [...] напредъка във внедряването на възобновяеми и нисковъглеродни газове в съответната държава членка и наличието на алтернативни механизми за подкрепа с цел увеличаване, по целесъобразност, използването на възобновяеми или нисковъглеродни газове.

Член 17

Приходи на операторите на [...] преносни системи

1. Считано от [1 година след приемането [...]], съответният регулаторен орган осигурява прозрачност относно методиките, параметрите и стойностите, използвани за определяне на разрешените или целевите приходи на операторите на преносни системи. Регулаторният орган публикува информацията, посочена в приложение I, или изисква тя да бъде публикувана от съответния оператор на преносна система [...] при условие **за защита на чувствителните търговски данни**. Тази информация се публикува във **формат, който е свободно достъпен, възможен за изтегляне и само за четене [...]**, и по възможност на един или повече общоразбираеми езици.

2. Разходите на оператора на преносна система подлежат на сравнение на ефикасността между операторите на преносни системи в Съюза, което се дефинира по подходящ начин от ACER. На ... [3 години след **приемането [...]**] и на всеки четири години след това, ACER публикува проучване, сравняващо ефективността на разходите на операторите на преносни системи в Съюза, **и публикува основните резултати [...]** **при условие за защита на чувствителните търговски данни**. Съответните регулаторни органи и операторите на преносни системи предоставят на ACER всички данни, необходими за това сравнение. Резултатите от сравнението, както и националните особености се вземат предвид от съответните регулаторни органи при периодичното определяне на разрешените или целевите приходи на операторите на преносни системи.
3. Съответните регулаторни органи оценяват дългосрочното развитие на тарифите за пренос въз основа на очакваните промени в техните разрешени или целеви приходи и в търсенето на газ [...]. При извършването на тази оценка регулаторният орган включва информацията за стратегията, описана в националния план в областта на енергетиката и климата на съответната държава членка, и сценариите, на които се основава интегрираният план за развитие на мрежата, разработен в съответствие с член 51 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx].

РАЗДЕЛ 3

ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ПРЕНОСНИТЕ СИСТЕМИ, СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА СЪХРАНЕНИЕ, СЪОРЪЖЕНИЯТА ЗА ВПГ И ТЕРМИНАЛИТЕ ЗА ВОДОРОД

Член 18

Гарантиран капацитет за възобновяеми и нисковъглеродни газове към преносната система

1. Операторите на преносни системи осигуряват гарантиран капацитет за достъп на производствените съоръжения за възобновяеми и нисковъглеродни газове, свързани към тяхната мрежа. За тази цел операторите на преносни системи разработват в сътрудничество с операторите на разпределителни системи процедури и договорености, включително инвестиции, чрез които да се осигури обратен поток от разпределителната към преносната мрежа.
2. Параграф 1 не засяга възможността операторите на преносни системи да разработват алтернативи на инвестициите в обратен поток, като например решения за интелигентни мрежи или свързване с други оператори на мрежи, [...] **включително пряко присъединяване към преносната мрежата на съоръжения за производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове.** Гарантираният достъп може да бъде ограничен само до предлагане на капацитет при прилагане на експлоатационни ограничения, за да се осигури икономическа ефективност. Регулаторният орган **отговаря за прегледа и одобрението на [...] условията на оператора на преносна система относно условия капацитет и** взема мерки за това ограниченията на гарантирания капацитет или експлоатационните ограничения да се въвеждат въз основа на прозрачни и недискриминационни процедури и да не създават неоправдани пречки за влизането на пазара. Ограничения не се прилагат в случаите, в които разходите, свързани с осигуряването на гарантиран капацитет, се поемат от производственото предприятие.

Трансгранична координация във връзка с качеството на газа в системата за природен газ

1. Операторите на преносни системи си сътрудничат с цел да избегнат ограниченията на трансграничните потоци, дължащи се на различия в качеството на газа в точките на междусистемно свързване между държавите – членки на Съюза.

Настоящият член [...] не се прилага за водородни смеси [...], когато съдържанието на водорода, примесен в системата за природен газ, [...] [...] надвишава [2] обемни процента.

- 1а. **Държавите членки гарантират, че различаващите се технически спецификации, включително параметрите за качеството на газа, например съдържание на кислород и смесване на водород в системата за природен газ, не се използват за ограничаване на трансграничните газови потоци. Освен това държавите членки гарантират, че [...] водородните смеси в системата за природен газ са [...] в рамките на техническите спецификации, приемливи за клиентите [...].**
2. Когато при стандартна експлоатация съответните оператори на преносни системи не могат да избегнат ограничение на трансграничните потоци, дължащо се на различия в качеството на газа, те незабавно предоставят информация на съответните регулаторни органи. Информацията трябва да включва описание и обосновка на всички мерки, които вече са били предприети от операторите на преносни системи.
3. В срок от шест месеца съответните регулаторни органи се споразумяват съвместно дали да признаят ограничението.

За. За ограниченията пред трансграничните потоци, причинени от разлики в смесването на водород в системата за природен газ и признати съгласно параграф 3 от настоящия член, операторите на преносни системи имат възможност да не приемат газови потоци със съдържание на водород в точките на междусистемно свързване преди приключването на процедурата, описана в параграфи 4–10 от настоящия член.

4. В случаите, в които съответните регулаторни органи признават ограничението, те изискват от съответните оператори на преносни системи да извършат в срок от 12 месеца последователно следните действия:

- а) сътрудничат си и разработват технически осъществими варианти — без да променят спецификациите за качеството на газа — които може да включват ангажименти във връзка с потока, както и третиране на газа, за да се отстрани признатото ограничение;
- б) съвместно извършват анализ на разходите и ползите, свързани с технически осъществимите варианти, за да се определят икономически ефикасни решения, като се уточни разпределението на разходите и ползите между категориите засегнати страни;
- в) изготвят прогноза за времето, необходимо за изпълнението на всеки потенциален вариант;
- г) провеждат обществена консултация относно набелязаните осъществими решения и вземат под внимание резултатите от нея;
- д) представят на съответните си регулаторни органи за одобрение и на другите компетентни национални органи на всяка участваща държава членка за информация съвместно предложение за решение въз основа на анализа на разходите и ползите и резултатите от обществената консултация за отстраняване на признатото ограничение, включително срока за изпълнение.

5. В случаите, в които съответните оператори на преносни системи не постигнат споразумение за решение, всеки оператор на преносна система незабавно уведомява за това своя регулаторен орган.
6. Съответните регулаторни органи вземат съвместно координирано решение за отстраняване на признатото ограничение, като имат предвид анализа на разходите и ползите, извършен от съответните оператори на преносни системи, и резултатите от обществената консултация, в срок от шест месеца, както е посочено в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.

ба. Чрез дерогация от параграф 6, за ограниченията пред трансграничните потоци, причинени от разлики в смесването на водород в системата за природен газ, съответните регулаторни органи могат съвместно да заявят, че не следва да се предприемат по-нататъшни действия за премахването на тези ограничения. Съвместното координирано решение се взема в срок от шест месеца, както е посочено в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942, и взема под внимание анализа на разходите и ползите и резултатите от обществената консултация, проведени съгласно параграф 4 от съответните оператори на преносни системи. [...]

7. **Посоченото в параграф 6** съвместно координирано решение на съответните регулаторни органи включва решение относно разпределението на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на преносна мрежа за изпълнението на договореното решение, както и включването на тези разходи в [...] **разрешенията или целевите приходи на операторите на преносни системи**, като се вземат предвид икономическите, социалните и екологичните разходи и ползи от решението в съответните държави членки **и последствията от него за тарифите**.
8. ACER може да отправя препоръки до регулаторните органи относно подробностите във връзка с посочените в параграф 7 решения за разпределяне на разходите.
9. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да постигнат споразумение в съответствие с параграф 3, решението относно ограничението се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. Ако ACER признае ограничението, тя изисква от съответните оператори на преносни системи да извършат в срок от 12 месеца последователно действията, посочени в параграф 4, букви а)–д).
10. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да вземат съвместно координирано решение в съответствие с параграфи 6, **6а** и 7, решението относно начина на отстраняване на признатото ограничение и относно разпределянето на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на преносна система за изпълнението на договореното решение, **или за това, че не следва да бъдат предприемани никакви по-нататъшни действия съгласно параграф 6а от настоящия член**, се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.

[...] [...]

11. Допълнителните подробности, необходими за прилагането на елементите от настоящия член, включително подробностите относно анализа на разходите и ползите, се определят в мрежов кодекс, установен въз основа на член 53, **параграф 1** от настоящия регламент.

[...]

[...]

[...] [...]

[...] [...]

[...] [...]

Член 20а

Презумпция за съответствие на практиките с хармонизираните стандарти

- 1. Счита се, че практиките, които отговарят на [...] хармонизираните стандарти или на части от тях, данните за които са били публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, съответстват на изискванията, посочени в актовете за изпълнение [...], приети съгласно [...] член 53, параграф 1, буква б) от настоящия регламент [...].**

[...] [...]

Член 206

Общи спецификации за биометана

На Комисията се дава правомощието да приема актове за изпълнение, с които се определят общи спецификации за улесняване на икономически ефективното интегриране на големи обеми биометан в съществуващата система за природен газ, включително в точките на трансгранично междусистемно свързване, или възможността да определи тези спецификации в мрежов кодекс съгласно член 53, параграф 1, буква б) от настоящия регламент, когато:

- а) посочените изисквания не попадат в обхвата на хармонизираните стандарти или частите от тях, данните за които са били публикувани в Официален вестник на Европейския съюз; или**
- б) [...] Комисията е поискала от една или повече европейски организации по стандартизация да изготви хармонизиран стандарт за тези изисквания и е изпълнено също поне едно от следните условия:**
 - i. искането не е прието от нито една от европейските организации за стандартизация;**
 - ii. Комисията наблюдава необосновано забавяне на приемането на поисканите хармонизирани стандарти;**
 - iii. европейска организация за стандартизация е издала стандарт, който не съответства напълно на искането на Комисията; или**

- в) в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, Комисията е решила да запази с ограничение или да оттегли данните за хармонизираните стандарти или частите от тях, в чийто обхват попадат посочените изисквания.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 61, параграф 3.

При ранната подготовка на проекта за акт за изпълнение за установяване на общата спецификация Комисията събира становищата на съответните органи или експертни групи, създадени съгласно приложимото секторно право на Съюза, и надлежно се консултира с всички имащи отношение заинтересовани страни. Въз основа на тази консултация Комисията изготвя проекта за акт за изпълнение.

2. Счита се, че практиките, които отговарят на общите спецификации или на части от тях, съответстват на изискванията, определени в актовете за изпълнение, приети съгласно член 53, параграф 1, буква б) от настоящия регламент, доколкото тези изисквания са обхванати от тези общи спецификации или части от тях.
3. Когато хармонизиран стандарт е приет от европейска организация за стандартизация и на Комисията е предложено да публикува данните за него в Официален вестник на Европейския съюз, Комисията оценява хармонизирания стандарт в съответствие с Регламент (ЕС) № 1025/2012. Когато в Официален вестник на Европейския съюз са публикувани данните за хармонизиран стандарт, Комисията отменя актовете за изпълнение, посочени в параграф 1, или частите от тях, които обхващат същите изисквания или изпитвания, посочени в параграф 1.
4. При определянето на спецификациите съгласно настоящия член Комисията отчита в максимална степен изискванията за безопасност, необходими за безопасната експлоатация на системата за природен газ, по-специално за безопасната експлоатация на съоръженията за съхранение на природен газ в целия Съюз.

Член 21

Европейска мрежа на операторите на преносни системи за газ

Всички оператори на преносни системи си сътрудничат на съюзно ниво посредством Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ), с цел да се насърчи окончателното изграждане и функционирането на вътрешния пазар на природен газ, както и трансграничната търговия, и да се гарантират оптималното управление, координираната експлоатация и стабилното техническо развитие на газопреносната мрежа.

Член 22

Организация на ЕМОПС за газ

1. ЕМОПС за газ представя на Комисията и на ACER проекта на устав, списък на членовете и проект на процедурен правилник, включително процедурен правилник относно консултирането с други заинтересовани страни, на ЕМОПС за газ, в случай на промени в посочените документи или при мотивирано искане от страна на Комисията или на ACER.
2. В срок от четири месеца от деня на получаване ACER , след официална консултация с организациите, които представят всички заинтересовани страни, и по-специално ползвателите на системата, в това число клиентите, предоставя на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник.
3. Комисията дава становището си по проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник, като взема предвид становището на ACER , посочено в параграф 2, и в срок от три месеца от деня на получаване на становището на ACER .

4. В срок от три месеца от деня на получаване на **положителното** становището на Комисията ЕМОПС за газ приема и публикува своя преразгледан устав и процедурен правилник.

Член 23

Задачи на ЕМОПС за газ

1. ЕМОПС за газ разработва мрежови кодекси в областите, посочени в параграф 6 от настоящия член, след отправено до нея искане от страна на Комисията в съответствие с член 53, параграф 9 .
2. ЕМОПС за газ може да разработи мрежови кодекси в областите, уредени в параграф 6, с цел да постигне целите, определени в член 21, когато тези мрежови кодекси не са свързани с областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане. Тези мрежови кодекси се представят на ACER за становище. Това становище се взема надлежно предвид от ЕМОПС за газ.

3. ЕМОПС за газ приема:

- а) общи инструменти за експлоатация на мрежата с оглед на осигуряването на координация при експлоатация на мрежата в нормални и извънредни условия, включително обща скала за класификация на аварията, и планове за научноизследователска дейност;
- б) необвързващ **и предвиден за публично оповестяване** десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз (план за развитие на мрежата в целия Съюз), включително европейска прогноза за адекватност на доставките, на всеки две години;
- в) препоръки относно координацията на техническото сътрудничество между оператори на преносни системи от Съюза и от трети държави;
- г) годишна работна програма;
- д) годишен доклад;
- е) годишна лятна и зимна прогноза за доставките; [...]
- ж) най-късно до 15 май 2024 г. и на всеки две години след това доклад за наблюдение на качеството на газа, в който са включени промените в параметрите за качество на газа, промените в равнището и обема на водорода, смесен в системата за природен газ, прогнозите за очакваните промени в параметрите за качество на газа и в обема на водорода, смесен в системата за природен газ, въздействието на смесването на водород върху трансграничните потоци, както и информация за случаите, свързани с различия в спецификациите за качество на газа или в спецификациите за равнището на смесване на водород, както и за начините, по които са били уредени тези случаи;

[...] з) [...] докладът за наблюдение на качеството на газа трябва да обхваща и промените в областите, изброени в буква ж), доколкото тези промени са от значение за разпределителната мрежа, въз основа на информацията, предоставена от Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз („ООРСЕС“).

и) [...] годишен доклад, включващ количеството възобновяеми и нисковъглеродни газове, подавани в мрежата за природен газ.

4. Европейската прогноза за адекватност на доставките, посочена в параграф 3, буква б), включва цялостната адекватност на газовата система да удовлетворява текущото и прогнозното търсене на газ през следващите пет години, както и за периода между пет и 10 години след датата на тази прогноза. Европейската прогноза за адекватност на доставките се основава на националните прогнози за доставките, изготвяни от всички отделни оператори на преносни системи.

(параграф, преместен в член 29)[...]

5. Годишната работна програма , посочена в параграф 3, буква г), трябва да включва списък и описание на мрежовите кодекси, които предстои да се подготвят , план за координиране на експлоатацията на мрежата, както и научноизследователски и развойни дейности, които предстои да се осъществят през съответната година, както и примерен график.

6. Мрежовите кодекси, посочени в параграфи 1 и 2, обхващат следните области, като при необходимост се вземат под внимание регионалните специални характеристики:
- а) правила за сигурност и надеждност на мрежата;
 - б) правила за присъединяване към мрежата;
 - в) правила за достъп на трети страни;
 - г) правила за обмен на данни и за уреждане на отношенията;
 - д) правила за оперативна съвместимост;
 - е) оперативни процедури при извънредни ситуации;
 - ж) правила за разпределение на капацитета и за управление на претоварването;
 - з) правила за търговия, свързани с техническото и оперативното предоставяне на услуги за достъп до мрежата и балансиране на системата;
 - и) правила за прозрачност;
 - й) правила за балансиране, включително свързани с мрежата правила за процедури за заявки, правила за такси при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между системите на операторите на преносни системи;
 - к) правила за хармонизирани структури на тарифите за пренос;
 - л) енергийна ефективност по отношение на мрежите за газ;
 - м) киберсигурност по отношение на мрежите за газ.

7. Мрежовите кодекси се разработват по въпроси, свързани с трансграничната мрежа, и въпроси, свързани с пазарната интеграция, и не засягат правото на държавите членки да създават национални мрежови кодекси, които не засягат трансграничната търговия.
8. ЕМОПС за газ наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с член 53, параграф 13 или член 56, както и влиянието, което те оказват върху хармонизирането на приложимите правила, насочени към улесняване на пазарната интеграция. ЕМОПС за газ докладва констатациите си на **ACER** и включва резултатите от анализа в годишния доклад, посочен в параграф 3, буква д) от настоящия член.
9. ЕМОПС за газ предоставя цялата налична информация, която **ACER** изисква за изпълнение на задачите си по член 24, параграф 1.
10. **ACER** прави преглед на националните десетгодишни планове за развитие на мрежата, за да извърши оценка на тяхната съгласуваност с плана за развитие на мрежата в целия Съюз. Ако **ACER** установи несъответствия между национален десетгодишен план за развитие на мрежата и плана за развитие на мрежата в целия Съюз, тя препоръчва да се измени, според случая, националният десетгодишен план за развитие на мрежата или планът за развитие на мрежата в целия Съюз. Ако такъв национален десетгодишен план за развитие на мрежата е изготвен в съответствие с член 51 от [преработената Директива – вж. предложение COM(2021) xxx], **ACER** препоръчва на компетентния регулаторен орган да измени националния десетгодишен план за развитие на мрежата съгласно член 51, параграф 5 от същата директива и да информира Комисията за това.
11. По искане на Комисията ЕМОПС за газ предоставя на Комисията становището си относно приемането на насоките, установени в член 56.
12. **ЕМОПС за газ си сътрудничи с ЕМОПС за електроенергия и с ЕМОМВ.**

Наблюдение от страна на ACER

1. ACER наблюдава изпълнението на задачите на ЕМОПС за газ, посочени в член 23, параграфи 1, 2 и 3, и докладва на Комисията.

ACER наблюдава прилагането от ЕМОПС за газ на мрежовите кодекси, разработени съгласно член 23, параграф 2, и на мрежовите кодекси, разработени в съответствие с член 53, параграфи 1—12, които не са били приети от Комисията съгласно член 53, параграф 13. В случаите, в които ЕМОПС за газ не е приложила такива мрежови кодекси, ACER изисква от ЕМОПС за газ да представи надлежно мотивирано обяснение относно причините за това. ACER информира Комисията за това обяснение и представя своето становище по него.

ACER наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията, както е предвидено в членове 52, 53, 55 и 56 и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.

2. ЕМОПС за газ предава на ACER за становище проекта на плана за развитие на мрежата в целия Съюз, проекта на годишна работна програма, включително информацията относно процеса на консултация, и останалите документи, посочени в член 23 , параграф 3.

В срок от два месеца от деня на получаване, ACER предоставя надлежно мотивирано становище, както и препоръки до ЕМОПС за газ и до Комисията, когато счита, че проектът на годишна работна програма или проектът на плана за развитие на мрежата в целия Съюз, предоставени от ЕМОПС за газ, не допринасят за недискриминацията, практически осъществимата конкуренция, ефективното функциониране на пазара или за задоволителна степен на трансгранична взаимосвързаност, отворена за достъп от трети страни.

Член 25

Регулаторни органи

При изпълнение на своите задължения по настоящия регламент, регулаторните органи гарантират спазването на настоящия регламент, на мрежовите кодекси и на насоките, приети съгласно членове 52–56.

Когато е уместно, регулаторните органи си сътрудничат един с друг, с Комисията и с ACER в съответствие с глава V от преработената Директива относно газа.

Член 26

Консултации

1. При изготвянето на мрежовите кодекси, проекта на план за развитие на мрежата в целия Съюз и годишната работна програма, посочени в член 23, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за газ провежда обстоен процес на консултации, на ранен етап и по открит и прозрачен начин, в който участват всички съответни участници на пазара, и особено организациите, представляващи всички заинтересовани страни, в съответствие с процедурния правилник, посочен в член 22, параграф 1. В тези консултации участват и регулаторните органи и други национални органи, предприятия за доставка и производство, ползватели на мрежата, включително клиенти, оператори на разпределителни системи, включително съответните промишлени асоциации, технически органи и платформи на заинтересованите страни. Тя има за цел определяне на възгледите. Консултациите имат за цел мненията и предложенията на всички заинтересовани страни да бъдат изразени по време на процеса на вземане на решения.
2. Всички документи и протоколи от заседанията, свързани с посочените в параграф 1 консултации, се правят публично достояние.

3. Преди да приеме годишната работна програма и мрежовите кодекси, посочени в член 23, параграфи 1, 2 и 3, ЕМОПС за газ посочва как забележките, отправени по време на консултациите, са били взети под внимание. Когато тези становища не са били взети под внимание, ЕМОПС за газ представя съответните основания.

Член 27

Разходи

Разходите, свързани с дейностите на ЕМОПС за газ, посочени в членове 21–23, 52 и 53 от настоящия регламент и в член 11 от Регламент (ЕС) [...] **2022/869** на Европейския парламент и на Съвета¹⁴, се поемат от операторите на преносни системи и се вземат предвид при изчисляването на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи само ако те са обосновани и пропорционални.

Член 28

Регионално сътрудничество между операторите на преносни системи

1. Операторите на преносни системи установяват регионално сътрудничество в рамките на ЕМОПС за газ, за да допринасят за задачите, посочени в член 23, параграфи 1, 2 и 3.

¹⁴ **[Добавяне на правилната препратка към Регламента за TEN-E 2022/869]**
Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39).

2. Операторите на преносни системи насърчават постигането на оперативни договорености, за да бъде осигурено оптимално управление на мрежата, и насърчават развитието на енергийния обмен, координираното разпределение на трансграничен капацитет чрез недискриминиращи пазарно обусловени решения, като отдават дължимото внимание на специфичните предимства на неявните търгове за краткосрочно разпределяне, и насърчават интегрирането на механизмите за балансиране.
3. С оглед на постигането на целите, определени в параграфи 1 и 2, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 **с цел допълване на настоящия регламент** по отношение на определянето на географската област, която всяка структура за регионално сътрудничество обхваща [...], като се вземат предвид съществуващите структури за регионално сътрудничество. Всяка държава членка има право да насърчава сътрудничество в повече от една географска област.

За тази цел Комисията се консултира с ACER и ЕМОПС за газ.

Член 29

Десетгодишен план за развитие на мрежата за природен газ

ЕМОПС за газ приема и публикува плана за развитие на мрежата в целия Съюз, посочен в член 23, параграф 3, буква б), веднъж на всеки две години. Планът за развитие на мрежата в целия Съюз трябва да включва моделиране на интегрираната мрежа, разработване на сценарии, европейска прогноза за адекватността на доставките и оценка на устойчивостта на системата, **включително на инфраструктурата, която да бъде изведена от експлоатация.**

Планът за развитие на мрежата в целия Съюз по-специално:

- а) се основава на националните инвестиционни планове и на глава IV от Регламент (ЕС) [...] **2022/869**;
- б) по отношение на трансграничните междусистемни връзки се основава и на разумните потребности на различните ползватели на мрежата и включва дългосрочните ангажименти на инвеститори, посочени в членове 56 и 52 от [преработената Директива относно газа – вж. предложение COM(2021)xxx]; и
- в) идентифицира пропуски в инвестициите, най-вече по отношение на трансграничните капацитети.
- г) (преместено от член 23 и изменено) [...] включва моделирането на интегрираната мрежа, включително мрежите за водород, **въз основа на моделирането от страна на ЕМОМВ на интегрираната мрежа за водород и разработването на сценарии съгласно член 43. [...].****

По отношение на втора алинея, буква в), може да се добави преглед на пречките пред повишаването на трансграничния капацитет на мрежата, които произтичат от различните процедури или практики за одобрение, като този преглед е под формата на приложение към плана за развитие на мрежата в целия Съюз.

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на преносни системи

1. Операторът на преносна система оповестява публично подробна информация относно капацитета, услугите и условията, които предлага, както и техническата информация, необходима на ползвателите на мрежата, за да получат ефективен достъп до мрежата.
2. С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и подпомагане на ефикасното използване на газовата мрежа, операторите на преносни системи или съответните национални органи публикуват разумно и достатъчно подробна информация за тарифите, тяхното образуване, методика и структура.
3. За предоставяните услуги всеки оператор на преносна система оповестява публично информация за техническия, договорения и наличния капацитет в числово изражение за всички важни точки, включително входни и изходни, редовно и периодично по стандартизиран и удобен за ползване начин, както е посочено подробно в приложение I.
4. Важните точки от преносната система, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от компетентните органи след консултация с ползвателите на мрежата.
5. Операторът на преносна система винаги оповестява информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, по количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.

6. Операторът на преносна система оповестява публично предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, основаваща се на заявки, разпределения, прогнози и реализирани потоци към и от системата. Регулаторният орган гарантира, че всяка подобна информация се оповестява публично. Степента на изчерпателност на така оповестената информация трябва да съответства на информацията, до която има достъп операторът на преносна система.

Операторът на преносна система оповестява публично взетите мерки, както и направените разходи и генерираните приходи за балансиране на системата.

Съответните участници на пазара предоставят на оператора на преносна система данните, посочени в настоящия член.

7. На основание на членове 16 и 17 от Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията операторите на преносни системи оповестяват публично подробна информация за качеството на газовете, транспортирани по [...]техните мрежи, което би могло да засегне ползвателите на мрежата.

Член 31

Изисквания за прозрачност по отношение на съоръженията за съхранение на природен газ и водород, съоръженията за ВПГ и терминалите за водород

1. Операторите на съоръжения за ВПГ и за съхранение на водород, както и на системи за съхранение [...] и на терминали за водород оповестяват публично подробна информация за всички услуги, които предлагат, както и приложимите условия и техническата информация, необходими на ползвателите на съоръжения за ВПГ, на съоръжения за съхранение на **природен газ** и водород и на терминали за водород, за да получат ефективен достъп до тези съоръжения за ВПГ, съоръжения за съхранение на **природен газ** и водород и терминали за водород. Регулаторните органи може да изискат от тези оператори да оповестят публично всяка допълнителна информация, която е от значение за ползвателите на системата.

2. Операторите на системи за ВПГ предоставят удобни за ползване инструменти за изчисляване на тарифите за наличните услуги.
3. . За предоставените услуги операторите на съоръжения за ВПГ, на съоръжения за съхранение на водород **и на терминали за водород**, както и на системи за съхранение на природен газ оповестяват публично информация за договорения и наличния капацитет на съоръжението за съхранение, съоръжението за ВПГ, съоръжението за съхранение на водород и терминала за водород в числово изражение, като това се прави редовно и периодично, по удобен за ползване и стандартизиран начин.
4. Операторите на съоръжения за ВПГ, **на терминали за водород**, на съоръжения за съхранение на водород и на системи за съхранение на природен газ винаги оповестяват информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
5. Операторите на съоръжения за ВПГ и на системи за съхранение, както и операторите на съоръжения за съхранение на водород и на терминали за водород оповестяват публично количеството газ във всяко съоръжение за съхранение или съоръжение за ВПГ и всеки терминал за водород – или в група съоръжения за съхранение, ако това съответства на начина, по който се осигурява достъпът на ползвателите на системата – входящите и изходящите потоци и наличния капацитет на съоръжението за съхранение на природен газ, съоръжението за съхранение на водород, съоръжението за ВПГ и на терминала за водород, включително и за съоръжения, освободени от достъпа на трети страни. Тази информация се съобщава и на оператора на преносна система или на оператора на мрежа за водород в случай на съоръжение за съхранение на водород и терминали за водород, който я оповестява публично, като я обобщава на ниво система или подсистема, определена за важните точки. Информацията се актуализира поне веднъж на ден.

В случаите, в които даден ползвател на система за съхранение на природен газ или на водород е единственият ползвател на дадено съоръжение за съхранение природен газ или на водород, този ползвател на система за съхранение на природен газ или на водород може да подаде до регулаторния орган мотивирано искане за поверително обработване на данните, посочени в първата алинея. Когато регулаторният орган стигне до заключението, че подобно искане е обосновано — като се има предвид по-конкретно необходимостта от баланс между правната защита на търговска тайна, разкриването на която би се отразило негативно на цялостната търговска стратегия на ползвателя на съоръжение за съхранение, и целта да се създаде конкурентен вътрешен пазар на газ — той може да разреши на оператора на система за съхранение да не оповестява данните, посочени в първата алинея, в продължение на най-много една година.

Втората алинея се прилага, без да се засяга задължението за съобщаване и публикуване от оператора на преносна система, посочено в първата алинея, освен ако обобщените данни са идентични с индивидуалните данни за системата за съхранение на природен газ или на водород, за които регулаторният орган е одобрил да не бъдат публикувани.

6. С цел гарантиране на прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и улесняване на ефикасното използване на инфраструктурите, операторите на съоръжения за ВПГ и за съхранение на природен газ или на водород или съответните регулаторни органи оповестяват достатъчно подробна информация относно образуването на тарифите, методиките и структурата на тарифите за инфраструктура при регулиран достъп на трети страни; за да се осигури достатъчна степен на прозрачност, съоръженията за ВПГ, на които е предоставено освобождаване съгласно член 22 от Директива 2003/55/ЕО и член 36 от Директива 2009/73/ЕО, както и член 60 от настоящия регламент, и операторите на съоръжения за съхранение на природен газ съгласно режима за договорен достъп на трети страни, оповестяват публично тарифите за инфраструктурата.

Операторите на ВПГ и на системи за съхранение [...] публикуват **на европейска платформа** по прозрачен и лесен за ползване начин изискваната по настоящия член информация. **Комисията може да издаде [...]необвързващи насоки, улесняващи създаването на платформите.**

Член 32

Съхраняване на документацията от системните оператори

Операторите на преносни системи, операторите на системи за съхранение и операторите на системи за ВПГ съхраняват на разположение на националните органи — включително регулаторния орган, националния орган по конкуренция и Комисията — в продължение на пет години цялата информация, посочена в членове 30 и 31 и в част 3 от приложение I.

РАЗДЕЛ 4

ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНАТА СИСТЕМА

Член 33

Гарантиран капацитет за възобновяеми и нисковъглеродни газове към разпределителната система

1. Операторите на разпределителни системи осигуряват гарантиран капацитет за достъп на съоръженията за производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове, свързани към тяхната мрежа. За тази цел операторите на разпределителни системи разработват в сътрудничество с операторите на преносни системи процедури и договорености (включително инвестиции) за осигуряване на обратен поток от разпределителната към преносната мрежа.
2. Параграф 1 не засяга възможността операторите на разпределителни системи да разработват алтернативи на инвестициите в обратен поток, като например решения за интелигентни мрежи или свързване с други оператори на мрежи, **включително пряко присъединяване към преносната мрежата на съоръжения за производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове.** Гарантираният достъп може да бъде ограничен само до предлагане на капацитет при прилагане на експлоатационни ограничения, за да се осигури икономическа ефективност. Регулаторният орган взема мерки ограниченията на гарантирания капацитет или експлоатационните ограничения да се въвеждат въз основа на прозрачни и недискриминационни процедури и да не създават неоправдани пречки за навлизането на пазара. Ограничения не се прилагат в случаите, в които разходите, свързани с осигуряването на гарантиран капацитет, се поемат от производственото предприятие.

Член 34

Сътрудничество между операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи

Операторите на разпределителни системи си сътрудничат с другите оператори на разпределителни системи и с операторите на преносни системи, така че да се координират поддръжката, развитието на системите, новите присъединявания и експлоатацията на системите с цел да се гарантира тяхната цялостност, да се увеличи максимално капацитетът и да се сведе до минимум използването на газово гориво.

Член 35

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на разпределителни системи

В случаите, в които операторите на разпределителни системи отговарят за управлението на качеството на газа в своите мрежи, те оповестяват публично в съответствие с членове 16 и 17 от Регламент (ЕС) 2015/703 на Комисията подробна информация относно качеството на транспортирания чрез техните мрежи газ, което може да засегне ползвателите на тези мрежи.

Организация на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз

1. Операторите на разпределителни системи, които експлоатират система за природен газ, си сътрудничат на равнището на Съюза чрез Организацията на операторите на разпределителни системи в Европейския съюз (ООРСЕС), създадена в съответствие с членове 52–57 от Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵, за да се насърчат завършването и функционирането на вътрешния пазар на природен газ и да се стимулират оптималното управление и координираната експлоатация на разпределителните и преносните системи.
2. Регистрираните членове могат да участват в ООРСЕС пряко или да бъдат представлявани от национална асоциация, определена от държавата членка, или от асоциация на равнището на Съюза.
3. Разходите, свързани с дейностите на ООРСЕС, се поемат от операторите на разпределителни системи, които са регистрирани членове, и се вземат предвид при изчисляването на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи единствено ако те са обосновани и пропорционални.

¹⁵ Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно вътрешния пазар на електроенергия (*ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 54*).

Изменение на основните правила и процедури по отношение на ООРСЕС

1. Правилата и процедурите за участието на операторите на разпределителни системи в ООРСЕС съгласно член 54 от Регламент (ЕС) 2019/94[...]3 се прилагат и за операторите на разпределителни системи, експлоатиращи система за природен газ.
2. Стратегическата консултативна група съгласно член 54, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС) 2019/94[...]3 трябва да включва също представители на асоциации, представляващи европейските оператори на разпределителни системи, които експлоатират единствено система за природен газ.
3. До [една година след влизането в сила] ООРСЕС представя на Комисията и на ACER проект на актуализиран устав, включително кодекс за поведение, списък на регистрираните членове, проект на актуализиран процедурен правилник, в това число процедурен правилник относно консултирането с ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ и други заинтересовани страни, както и проект на актуализирани правила за финансиране.

В проекта на актуализиран процедурен правилник на ООРСЕС трябва да се гарантира балансирано представителство на всички участващи оператори на разпределителни системи, включително на тези, които притежават или експлоатират единствено системи за природен газ.

4. В срок от четири месеца след получаване на документите, посочени в параграф 3, и след консултация с организациите, които представляват всички заинтересовани страни, и по-специално ползвателите на разпределителни системи, ACER представя на Комисията своето становище.

5. В срок от три месеца след получаване на становището на ACER Комисията издава становище по документите, представени в съответствие с параграф 3, като взема предвид становището на ACER, посочено в параграф [...]⁴.
6. В срок от три месеца след получаване на положително становище на Комисията операторите на разпределителни системи приемат и публикуват актуализирания устав, процедурен правилник и правила за финансиране.
7. Документите, посочени в параграф 3, се представят на Комисията и ACER в случай на промени в тях или по мотивирано искане на Комисията или на ACER. ACER и Комисията могат да издават становище в съответствие с процедурата, описана в параграфи 3, 4 и 5.

Член 38

Допълнителни задачи на ООРСЕС

1. ООРСЕС изпълнява задачите, посочени в член 55, параграф 1, букви а) — д) от Регламент (ЕС) 2019/943, и извършва дейностите, посочени в член 55, параграф 2, букви в) — д) от същия регламент, и по отношение на разпределителните мрежи, които са част от системата за природен газ.
2. В допълнение към задачите, посочени в член 55, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943, ООРСЕС участва в разработването на мрежови кодекси, които имат отношение към експлоатацията и планирането на разпределителни мрежи и координираната експлоатация на преносните и разпределителните мрежи съгласно настоящия регламент и които допринасят за намаляване на неорганизираните емисии на метан от системата за природен газ.

Когато участва в разработването на нови мрежови кодекси съгласно член 53, ООРСЕС трябва да спазва изискванията за консултации, определени в член 56 от Регламент (ЕС) 2019/943.

3. В допълнение към дейностите, посочени в член 55, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943, ООРСЕС има следните задачи:
- а) да си сътрудничи с ЕМОПС за газ при наблюдението върху прилагането на мрежовите кодекси и насоки, приети съгласно настоящия регламент, които са от значение за експлоатацията и планирането на разпределителни мрежи, както и за координираната експлоатация на преносни и разпределителни мрежи;
 - б) да си сътрудничи с ЕМОПС за газ при приемането на най-добри практики за координираната експлоатация и планирането на преносни и разпределителни мрежи, включително по въпроси като обмена на данни между операторите и координирането на разпределените енергийни ресурси;
 - в) да работи по установяването на най-добри практики за прилагане на резултатите от оценките съгласно член 23, параграф 1а от [Предложение за Директива за енергията от възобновяеми източници III] и член 23 от [Предложение за преразгледана Директива за енергийната ефективност] и за сътрудничество между операторите на електроразпределителни мрежи, на разпределителни мрежи за природен газ и на районни отоплителни и охладителни системи, включително за целите на оценката съгласно член 24, параграф 8 от [предложението за директива относно енергията от възобновяеми източници III].
4. ООРСЕС предоставя данни на ЕМОПС за газ за целите на представяните от нея доклади за качеството на газа по отношение на разпределителните мрежи в случаите, в които операторите на разпределителни системи отговарят за управлението на качеството на газа, както е посочено в член 23, параграф 3.

Глава III

ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ МРЕЖИ ЗА ВОДОРОД

Член 39

Трансгранична координация във връзка с качеството на водорода

1. Операторите на мрежи за водород си сътрудничат с цел да избегнат ограниченията на трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество.
2. В случаите, в които в рамките на стандартна експлоатация съответните оператори на мрежи за водород не могат да избегнат ограничение на трансграничните потоци, дължащи се на различия в качеството на водорода, те незабавно предоставят информация на съответните регулаторни органи. Информацията трябва да включва описание и обосновка на всички мерки, които вече са били предприети от операторите на мрежи за водород.
3. В срок от шест месеца съответните регулаторни органи се споразумяват съвместно дали да признаят ограничението.
4. В случаите, в които съответните регулаторни органи признават ограничението, те изискват от съответните оператори на мрежи за водород да извършат в срок от 12 месеца последователно следните действия:

- а) сътрудничат си и разработват технически осъществими варианти, за да се отстрани признатото ограничение;
- б) съвместно извършват анализ на разходите и ползите, свързани с технически осъществимите варианти, за да се определят икономически ефикасни решения, като се уточни разпределението на разходите и ползите между категориите засегнати страни;
- в) изготвят прогноза за времето, необходимо за изпълнението на всеки потенциален вариант;
- г) провеждат обществена консултация относно набелязаните осъществими решения и вземат под внимание резултатите от нея;
- д) представят на съответните си регулаторни органи за одобрение и на другите компетентни национални органи на всяка участваща държава членка за информация съвместно предложение за решение въз основа на анализа на разходите и ползите и резултатите от обществената консултация за отстраняване на признатото ограничение, включително срока за изпълнение.

- 5. В случаите, в които съответните оператори на мрежи за водород не постигнат споразумение за решение в срок от 12 месеца, всеки оператор на [...] **мрежа** за водород незабавно уведомява за това своя регулаторен орган.
- 6. Съответните регулаторни органи вземат съвместно координирано решение за отстраняване на признатото ограничение, като имат предвид анализа на разходите и ползите, извършен от съответните оператори на [...] **мрежи за водород**, и резултатите от обществената консултация, в срок от шест месеца, както е посочено в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.

7. Съвместното координирано решение на съответните регулаторни органи включва решение относно разпределението на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на мрежа за водород за изпълнението на договореното решение, както и включването на тези разходи в тарифите след 1 януари [203[...]**6**] г., като се вземат предвид икономическите, социалните и екологичните разходи и ползи от решението в съответните държави членки.
8. ACER може да отправя препоръки до регулаторните органи относно подробностите във връзка с посочените в параграф 7 решения за разпределяне на разходите.
9. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да постигнат споразумение в съответствие с параграф 3 от настоящия член, решението относно ограничението се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942. Ако ACER признае ограничението, тя изисква от съответните оператори на мрежи за водород да извършат в срок от 12 месеца последователно действията, посочени в параграф 4, букви а)—д).
10. В случаите, в които съответните регулаторни органи не могат да вземат съвместно координирано решение в съответствие с параграфи 6 и 7, решението относно начина на отстраняване на признатото ограничение и относно разпределянето на инвестиционните разходи, които трябва да бъдат поети от всеки оператор на [...] **мрежа за водород** за изпълнението на договореното решение, се взема от ACER, като се прилага процедурата, посочена в член 6, параграф 10 от Регламент (ЕС) 2019/942.
11. Допълнителните подробности, необходими за прилагането на настоящия член, включително по отношение на обща задължителна спецификация за качеството на водорода при трансграничните междусистемни връзки за водород, анализи на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество, правила за оперативна съвместимост за трансграничната инфраструктура за водород, в това число по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, мерните единици, обмена на данни, комуникацията и предоставянето на информация между съответните участници на пазара, се определят в мрежов кодекс, установен в съответствие с член 54, параграф 2, буква б).

Европейска мрежа на операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород си сътрудничат на равнището на Съюза посредством Европейската мрежа на операторите на мрежи за водород (ЕМОМВ), за да се съдейства за развитието и функционирането на вътрешния пазар на водород, както и за трансграничната търговия, и за да се гарантират оптималното управление, координираната експлоатация и стабилната техническа еволюция на европейската мрежа за водород.
 - 1a. **ЕМОМВ е съставен от сертифицираните оператори на мрежи за водород от [...] държавите членки. Операторите на мрежи за водород имат право да се присъединят към [...] ЕМОМВ от началото на процедурата по сертифициране от регулаторния орган, при условие че впоследствие бъде получено положително сертифициране в съответствие с член 65 от [преработената Директива за природния газ, предложена с СОМ (2021) [...] 803] и член 13 от настоящия регламент, [...] в срок от 18 месеца след присъединяването към ЕМОМВ и при условие че се разработи(ят) най-малкото проект(и) за водородна инфраструктура с окончателно инвестиционно решение в срок от 3 години след присъединяването към [...] ЕМОМВ. [...] Ако окончателното решение за сертифициране не бъде [...] взето в рамките на 18 месеца от присъединяването към ЕМОМВ или ако окончателното инвестиционно решение не бъде взето в срок от три години от присъединяването към ЕМОМВ, членството на оператора на мрежа за водород в ЕМОМВ приключва.**
2. При изпълнението на своите функции съгласно правото на Съюза ЕМОМВ действа с цел да бъде създаден добре функциониращ и интегриран вътрешен пазар за водород и допринася за ефективното и устойчиво постигане на целите, посочени в рамката за политиките в областта на климата и енергетиката, като по-специално допринася за ефективното интегриране на водорода, произведен от възобновяеми енергийни източници, и за повишаване на енергийната ефективност, като същевременно се запазва сигурността на системата. ЕМОМВ трябва да разполага с необходимите човешки и финансови ресурси, за да изпълнява задълженията си.

3. До 1 септември 2024 г. операторите на мрежи за водород представят на Комисията и на ACER проекта на устав на ЕМОМВ, която предстои да бъде създадена, списък на нейните членове и проект на процедурен правилник, включително процедурен правилник относно консултирането със заинтересованите страни.
4. Операторите на мрежи за водород представят на Комисията и на ACER евентуалните проектоизменения на устава на ЕМОМВ, на списъка на нейните членове или на процедурния ѝ правилник.
5. В срок от четири месеца след получаване на проекта на устав, списък на членовете или процедурен правилник, както и на проектоизмененията на тези документи, и след консултация с организациите, които представляват всички заинтересовани страни, и по-специално ползвателите на системи, включително клиентите, ACER представя на Комисията становище относно проекта на устав, списък на членовете или процедурен правилник или относно проектоизмененията на тези документи.
6. В срок от три месеца след получаване на становището на ACER Комисията издава становище относно проекта на устав, списък на членовете или процедурен правилник, както и относно проектоизмененията на тези документи, като взема предвид становището на ACER в съответствие с параграф 5.
7. В срок от три месеца след получаване на благоприятно становище на Комисията операторите на мрежи за водород приемат и публикуват устава, списъка на членовете и процедурния правилник.
8. Документите, посочени в параграф 3, се представят на Комисията и ACER в случай на промени в тях или по мотивирано искане на Комисията или на ACER. Комисията и ACER издават становище в съответствие с параграфи 5, 6 и 7.

Член 41

Преход към ЕМОМВ

1. До създаването на ЕМОМВ в съответствие с член 40 Комисията установява временна платформа с участието на ACER и всички заинтересовани участници на пазара, включително ЕМОПС за газ, ЕМОПС за електроенергия и ООРСЕС, и осигурява нейната административна подкрепа. Тази платформа насърчава работата по определяне на обхвата и изясняване на въпросите, свързани с изграждането на мрежата и пазарите на водород. Съществуването на платформата приключва със създаването на ЕМОМВ.
2. До създаването на ЕМОМВ, за изготвянето на планове за развитие на мрежите за газ и водород в целия Съюз, **посочени в членове 29 и 43, [...] отговаря ЕМОПС за газ.** При изпълнението на тази задача ЕМОПС за газ трябва да гарантира провеждането на ефективни консултации и приобщаване на всички участници на пазара, включително участниците на пазара на водород **и членовете на временната платформа, посочена в параграф 1.**

Член 42

Задачи на ЕМОМВ

1. ЕМОМВ има следните задачи:
 - а) да разработи мрежови кодекси в областите, посочени в член 54, с оглед постигане на целите по член 40;
 - б) да приеме необвързващ десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз, **както е посочено в член 43**, включително европейска прогноза за адекватността на доставките, и на всеки две години да публикува актуализация на този план;

- в) да си сътрудничи с ЕМОПС за електроенергия [...], ЕМОПС за газ **и с ООРСЕС**;
- г) да изготвя препоръки, свързани с координирането на техническото сътрудничество между операторите на [...] преносни и разпределителни системи, от една страна, и операторите на мрежи за водород, от друга страна, в Съюза;
- д) да изготвя препоръки, свързани с координирането на техническото сътрудничество между оператори на мрежи от Съюза и от трети страни;
- е) да приема годишна работна програма;
- ж) да приема годишен доклад;
- з) да приема годишна прогноза за доставките на водород, обхващаща държавите членки, в които водородът се използва за производство на електроенергия или за снабдяване на **промишлените отрасли[...]**;
- и) най-късно до 15 май 2026 г. и на всеки две години след това да приема доклад за наблюдение на качеството на водорода, в който са включени действителните и прогнозираните промени в параметрите за качество на водорода, както и информация за случаите, свързани с различия в спецификациите за неговото качество и начините, по които са били уредени тези случаи;
- й) в сътрудничество със съответните органи и регулираните субекти да насърчава киберсигурността и защитата на данните.
- к) да **развива и насърчава добрите практики за откриване, наблюдение и намаляване на водородните течове.**

2. ЕМОМВ наблюдава и анализира прилагането на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с членове 54, 55 и 56, и влиянието, което оказват върху хармонизирането на приложимите правила, чиято цел е да се стимулират развитието и интегрирането на пазара. [...]ЕМОМВ докладва своите констатации на ACER и включва резултатите от анализа в годишния доклад, посочен в параграф 1, буква е) от настоящия член.
3. ЕМОМВ публикува протоколите от заседанията на своето събрание, своя управителен съвет и своите комитети, като редовно оповестяват информация за решенията, които взема, и за дейността си.
4. Годишната работна програма, посочена в параграф 1, буква е), трябва да включва списък и описание на мрежовите кодекси, които предстои да се подготвят, план за координиране на експлоатацията на мрежата, списък на научноизследователските и развойните дейности, които предстои да се осъществят през съответната година, и примерен график.
5. ЕМОМВ представя информацията, поискана от ACER за изпълнение на задачите ѝ съгласно член 46. За да може ЕМОМВ да изпълни това изискване, операторите на мрежи за водород ѝ представят необходимата информация.
6. По искане на Комисията ЕМОМВ ѝ представя своето мнение относно приемането на насоките, посочени в член 56.

Десетгодишен план за развитие на мрежата за водород

1. Десетгодишният план на Съюза за развитие на мрежата **за водород** [...] трябва да включва моделиране на интегрираната мрежа, разработване на сценарии и оценка на устойчивостта на системата.

Десетгодишният план за развитие на мрежата в целия Съюз трябва по-конкретно да е съобразен със следните условия:

- а) да се основава на докладите за развитието на националните мрежи за водород, посочени в член 52 от преработената Директива относно газа (когато такива са налице), и на глава IV от Регламент (ЕС) xxx [Регламента за TEN-E];
- б) по отношение на трансграничните междусистемни връзки да се основава на логичните потребности на различните ползватели на мрежата и да включва дългосрочните ангажменти на инвеститори, посочени в член 55 и глава IX, раздел 3 от преработената Директива относно газа;
- в) идентифицира пропуски в инвестициите, най-вече по отношение на трансграничните капацитети.

По отношение на втора алинея, буква в) може да се добави преглед на пречките пред повишаването на трансграничния капацитет на мрежата, които произтичат от различните процедури или практики за одобрение, като този преглед е под формата на приложение към плана за развитие на мрежата в целия Съюз.

2. При необходимост ACER представя становище относно докладите за развитието на националните мрежи за водород с цел да се извърши оценка на съответствието им с плана за развитие на мрежата в целия Съюз. Ако ACER установи несъответствия между даден доклад за развитието на национална мрежа и плана за развитие на мрежата в целия Съюз, тя препоръчва да се измени, според случая, докладът за развитието на националната мрежа или планът за развитие на мрежата в целия Съюз.

3. При разработването на посочения в член 42 десетгодишен план за развитие на мрежата в целия Съюз ЕМОМВ си сътрудничи с ЕМОПС за електроенергия и с ЕМОПС за газ, по-специално при изготвянето на анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система и на обхващащ взаимовръзките пазарен и мрежови модел на енергийния отрасъл, който включва както инфраструктурата за пренос на електроенергия, газ и водород, така и съхраняването, терминалите и електролизьорите за ВПГ и водород съгласно член 11 **от Регламент (ЕС) 2022/869[...]**, вариантите на десетгодишните [...]планове за развитие на мрежата съгласно член 12 от **този регламент [...]** и определянето на недостатъците по отношение на инфраструктурата съгласно член 13 **от този регламент [...]**.

Член 44

Разходи

Разходите, свързани с [...] посочените в член[...] 42 от настоящия регламент дейности на ЕМОМВ, се поемат от операторите на мрежи за водород и се вземат предвид при изчисляване на тарифите. Регулаторните органи одобряват тези разходи само ако те са обосновани и пропорционални.

Член 45

Консултация

1. Докато подготвя предложенията по изпълнение на задачите, определени в член 42, ЕМОМВ провежда на ранен етап и по открит и прозрачен начин обстоен процес на консултации, в който участват всички съответни участници на пазара и най-вече организациите, в които са представени всички заинтересовани страни, в съответствие с процедурния правилник, посочен в член 40 от настоящия регламент. Процесът на консултации трябва да включва коментарите на заинтересованите страни, представени преди окончателното приемане на предложението, като целта е мненията и предложенията на всички заинтересовани страни да бъдат изразени по време на процеса на вземане на решения. В консултациите трябва също така да участват регулаторните органи и другите национални органи, производители, ползватели на мрежата, включително клиенти, технически органи и платформи на заинтересовани страни.

2. Всички документи и протоколи, свързани с консултациите, се правят публично достояние.
3. Преди да приеме предложенията, посочени в член 42, ЕМОМВ пояснява начина, по който са били взети под внимание становищата, получени по време на консултацията. Когато тези становища не са били взети под внимание, ЕМОМВ представя съответните основания.

Член 46

Наблюдение от страна на ACER

1. ACER наблюдава изпълнението на задачите на ЕМОМВ, посочени в член 42, и докладва своите констатации на Комисията.
2. ACER наблюдава прилагането от страна на ЕМОМВ на мрежовите кодекси и насоките, приети от Комисията в съответствие с членове 54, 55 и 56. В случаите, в които ЕМОМВ не е приложила такива мрежови кодекси или насоки, ACER изисква от нея да представи надлежно мотивирано обяснение за съответните причини. ACER информира Комисията за това обяснение и представя своето становище по него.
3. ЕМОМВ представя на ACER за становище проекта на плана за развитие на мрежата в целия Съюз и проекта на годишната работна програма, включително информацията относно процеса на консултации и другите документи, посочени в член 42.

Ако ACER прецени, че представеният от ЕМОМВ проект на годишна работна програма или проект на плана за развитие на мрежата в целия Съюз не допринася за недискриминацията, практически осъществимата конкуренция, ефективното функциониране на пазара или за задоволителна степен на трансгранична междусистемна свързаност на мрежите, тя предоставя надлежно мотивирано становище, както и препоръки до ЕМОМВ и до Комисията, в срок от два месеца след получаване на програмата или на плана.

Член 47

Регионално сътрудничество между операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород установяват регионално сътрудничество в рамките на ЕМОМВ с цел участие в дейностите, посочени в член 42.
2. Операторите на мрежи за водород насърчават постигането на оперативни договарености, за да се гарантира оптимално управление на мрежата, и осигуряват оперативна съвместимост на взаимосвързаната система за водород на Съюза с цел да се стимулира търговското и оперативното сътрудничество между операторите на съседни мрежи за водород.

Член 48

Изисквания за прозрачност по отношение на операторите на мрежи за водород

1. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично подробна информация относно предлаганите от тях услуги и условия, както и техническата информация, необходима на ползвателите на мрежите за водород, за да получат ефективен достъп до съответната мрежа.
2. С цел да се гарантират прозрачни, обективни и недискриминационни тарифи и да се подпомогне ефективното използване на мрежите за водород, от 1 януари 2031 г. операторите на мрежи за водород или съответните национални органи са длъжни да публикуват пълна информация за тарифите, тяхното образуване, методика и структура.
3. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично подробна информация относно качеството на транспортирания чрез техните мрежи водород, което може да засегне ползвателите на тези мрежи.

4. Важните точки от дадена мрежа за водород, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от компетентните органи след консултация с ползвателите на мрежата.
5. Информацията, която се изисква съгласно настоящия регламент, винаги трябва да се оповести от операторите на мрежи за водород по смислен, количествено ясен и лесен за използване начин и на недискриминационна основа.
6. Операторите на мрежи за водород оповестяват публично предварителна и последваща информация за търсенето и предлагането, включително периодични прогнози и записана информация. Регулаторният орган гарантира, че всяка подобна информация се оповестява публично. Степента на изчерпателност на така оповестената информация трябва да съответства на информацията, до която имат достъп операторите на мрежи за водород.
7. Данните, посочени в настоящия член, се предоставят на оператора на мрежа за водород от съответните участници на пазара.
8. Допълнителните подробности, необходими за изпълнение на изискванията за прозрачност от операторите на мрежи за водород, включително допълнителните подробности относно съдържанието, честотата и формата на предоставяната от тях информация, се определят в мрежов кодекс, установен в съответствие с член 54, параграф 1 от настоящия регламент.

Член 49

Водене на документация в системата за водород

Операторите на мрежи за водород, операторите на системи за съхранение на водород и операторите на терминали за водород съхраняват на разположение на националните органи — включително на националния регулаторен орган, националния орган по конкуренция и Комисията — в продължение на пет години цялата информация, посочена в членове 31 и 48 и в част 4 от приложение I.

Член 50

Презумпция за съответствие на практиките с хармонизираните стандарти

1. **Практиките, които са в съответствие с х[...]**армонизираните стандарти или частите от тях, данните за които са били публикувани в Официален вестник на Европейския съюз, съответстват на изискванията, които са посочени в делегираните актове, **приети съгласно [...]** член 54, параграф 2, буква б) от настоящия регламент[...].

[...] [...]

Общи спецификации

На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се определят общи спецификации за изискванията, посочени в член 46 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], или тя може да определи тези спецификации в мрежов кодекс съгласно член 54, параграф 2, буква б) от настоящия регламент, когато:

- а) посочените изисквания не попадат в обхвата на хармонизираните стандарти или частите от тях, данните за които са били публикувани в Официален вестник на Европейския съюз; или
- б) [...] **Комисията е поискала от една или повече европейски организации за стандартизация да изготвят хармонизиран стандарт за тези изисквания и е изпълнено поне едно от следните условия:**
 - i) **искането не е прието от нито една от европейските организации за стандартизация;**
 - ii) **Комисията наблюдава необосновано забавяне на приемането на поисканите хармонизирани стандарти;**
 - iii) **европейска организация за стандартизация е издала стандарт, който не съответства напълно на искането на Комисията; или**

- в) в съответствие с процедурата, посочена в член 11, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, Комисията е решила да запази с ограничение или да оттегли данните за хармонизираните стандарти или частите от тях, в чийто обхват попадат посочените изисквания.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 61, параграф 3.

При ранната подготовка на проекта за акт за изпълнение за установяване на общата спецификация Комисията събира становищата на съответните органи или експертни групи, създадени съгласно приложимото секторно право на Съюза, и надлежно се консултира с всички имащи отношение заинтересовани страни. Въз основа на тази консултация Комисията изготвя проекта за акт за изпълнение.

2. Счита се, че практиките, които са в съответствие с общите спецификации или части от тях, са съобразени с изискванията, определени в делегираните актове, приети съгласно член 54, параграф 2, буква б) от настоящия регламент, доколкото тези изисквания са обхванати от общите спецификации или части от тях.
3. Когато хармонизиран стандарт е приет от европейска организация за стандартизация и на Комисията е предложено да публикува данните за него в Официален вестник на Европейския съюз, Комисията оценява хармонизирания стандарт в съответствие с Регламент (ЕС) № 1025/2012. Когато в Официален вестник на Европейския съюз се публикуват данните за хармонизиран стандарт, Комисията отменя актовете за изпълнение, посочени в параграф 1, или части от тях, които обхващат същите посочени в параграф 1 изисквания.

Глава IV

МРЕЖОВИ КОДЕКСИ И НАСОКИ

Член 52

Приемане на мрежови кодекси и насоки

1. Комисията може да приема актове за изпълнение или делегирани актове, при условие че е оправомощена за това съгласно членове 53—56. Такива актове могат да бъдат приемани или като мрежови кодекси въз основа на текста на предложения, изготвени от ЕМОПС за газ или от ЕМОМВ, или — когато е предвидено в списъка на приоритетите съгласно член 53, параграф 3 — от ООРСЕС, [...] съгласно процедурата по членове [...]53—55, или като насоки съгласно процедурата по член 56.
 2. Мрежовите кодекси и насоките трябва да са съобразени със следните условия:
 - а) да осигуряват минималната степен на хармонизация, която е необходима за постигане на целите на настоящия регламент;
 - б) да са съобразени с регионалните особености, когато това е приложимо; и
 - в) да не надхвърлят необходимото за целите по буква а); [...]
- [...]

Установяване на мрежови кодекси за природен газ

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, с които се установяват мрежови кодекси в следните области:
 - а) правила за обмен на данни и правила за уреждане на отношенията в изпълнение на членове 21 и 22 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] по отношение на оперативната съвместимост и обмена на данни, както и хармонизирани правила за експлоатацията на газопреносните системи, платформите за резервиране на капацитет и информационните процеси, които са от значение за функционирането на вътрешния пазар;
 - б) правила за оперативна съвместимост на системата за природен газ в изпълнение на членове 9, **35 и 40** [...] от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], включително по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, правилата относно контрола на потока и принципите за измерване на количеството и качеството на газа, правилата за разпределяне и съгласуване, общите набори от мерни единици, обмена на данни, качеството на газа, в това число правилата за управление на трансграничните ограничения, дължащи се на различия в качеството на газа, в практиките за одориране или в обема на водорода, примесен в системата за природен газ, анализите на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци, класификацията съгласно числото на Вобе, смекчаващите мерки, минималните нива на приемливост за параметрите за качество на природния газ, които са от значение за гарантиране на безпрепятствения трансграничен поток на биометан (напр. съдържание на кислород), наблюдението на качеството на газа в краткосрочен и дългосрочен план, предоставянето на информация и сътрудничеството между съответните участници на пазара, представянето на доклади относно качеството на газа, прозрачността, процедурите за комуникация, включително в случай на извънредни събития;

- в) правила за разпределяне на капацитет и за управление на претоварването в изпълнение на член 27 [...] от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 7—10 от настоящия регламент, включително правила за сътрудничество при процедурите за поддръжка и изчисляването на капацитета, засягащи разпределянето на капацитета, стандартизацията на продуктите и мерните единици за капацитет, в това число групирането, методиката за разпределяне, включително тръжните алгоритми, последователността и процедурата за съществуващ, добавен, гарантиран и прекъсваем капацитет, платформи за резервиране на капацитет, схеми за свръхзаявяване и обратно изкупуване, краткосрочни и дългосрочни схеми за използване или загуба на капацитет или всяка друга схема за управление на претоварването, която предотвратява презапасяването с капацитет;
- г) правила за балансиране, включително свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, правила за таксите при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между системите на операторите на преносни системи в изпълнение на член 35, параграф 5 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 7—10 от настоящия регламент, в това число свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, таксите при дисбаланс, процедурите за уреждане на отношенията при дневен дисбаланс и оперативното балансиране между мрежите на операторите на преносни системи;
- д) правила за хармонизирани структури на тарифите за пренос в изпълнение на член 72, параграф 7 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и членове 15—16 от настоящия регламент[...], включително правила относно прилагането на методика за референтна цена, свързаните с това изисквания за консултации и публикуване, **включително за разрешените и целевите приходи**, както и изчисляване на минималните цени за стандартни продукти за капацитет, отстъпки за ВПГ и съоръжения за съхранение, [...] процедури за прилагане на отстъпка за възобновяеми и нисковъглеродни газове[...];

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 61, параграф 3.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 **за допълване на настоящия регламент** във връзка с установяването на мрежови кодекси в следните области:
- а) правила за сигурност и надеждност на мрежата, включително правила за нейната експлоатационна сигурност, както и правила за надеждност, гарантиращи качеството на предоставяните от мрежата услуги;
 - б) правила за присъединяване към мрежата, включително правила за присъединяване на съоръжения за производство на възобновяеми и нисковъглеродни газове, процедури за заявки за присъединяване;
 - в) оперативни процедури при извънредни ситуации, включително планове за защита на системата, планове за възстановяване, пазарни взаимодействия, обмен на информация и комуникация [...]инструменти и съоръжения;
 - г) правила за търговия, свързани с техническото и оперативното предоставяне на услуги за достъп до мрежата и балансиране на системата;
 - д) енергийна ефективност както по отношение на мрежите за водород и техните елементи, така и по отношение на планирането на мрежите и инвестициите, така че да се постигне решение с най-голяма енергийна ефективност от гледна точка на цялата система;
 - е) свързани с киберсигурността аспекти на трансграничните потоци на природен газ, включително правила за общи минимални изисквания, планиране, наблюдение, докладване и управление на кризи.
3. Комисията, след консултация с ACER, ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС и другите съответни заинтересовани страни, изготвя на всеки три години списък на приоритетите, в който се определят областите по параграфи 1 и 2, които трябва да бъдат включени при разработването на мрежовите кодекси. Ако предметът на мрежовия кодекс е пряко свързан с експлоатацията на разпределителната система и не засяга в основна степен преносната система, Комисията може да поиска от ООРСЕС, в сътрудничество с ЕМОПС за газ, да свика комитет за изготвянето на проект и да представи на ACER предложение за мрежов кодекс.

4. Комисията изисква от ACER да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца след получаването на искането на Комисията, необвързващи рамкови насоки, в които да се определят ясни и обективни принципи за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Искането на Комисията може да включва условия, на които да отговарят рамковите насоки. Всяка рамкова насока трябва да допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на ACER Комисията може да удължи срока за представяне на насоките.
5. ACER провежда консултации по рамковите насоки с ЕМОПС за газ, [...], ООРСЕС и другите съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца и се осъществяват по открит и прозрачен начин.
6. При искане от Комисията в съответствие с параграф 4 ACER ѝ представя необвързваща рамкова насока.
7. Ако Комисията прецени, че рамковата насока не допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, тя може да поиска от ACER да преразгледа рамковата насока в разумен срок и да я представи повторно на Комисията.
8. Ако ACER не представи или не представи повторно рамковата насока в определения от Комисията срок по параграф 4 или 7, тази рамкова насока се изготвя от Комисията.
9. Комисията изисква от ЕМОПС за газ или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — от ООРСЕС, в сътрудничество с ЕМОПС за газ, да представи на ACER в разумен срок, не по-дълъг от 12 месеца от получаването на искането на Комисията, предложение за мрежов кодекс в съответствие с приложимите рамкови насоки.

10. ЕМОПС за газ или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — ООРСЕС, в сътрудничество с ЕМОПС за газ, свиква комитет за изготвянето на проект, който да я подпомага в процеса на разработване на мрежовия кодекс. Комитетът за изготвянето на проект трябва да се състои от представители на ACER, ЕМОПС за газ, [...], ООРСЕС (когато това е приложимо) и ограничен брой от основните засегнати заинтересовани страни. ЕМОПС за газ или — когато това е предвидено в списъка на приоритетите, посочен в параграф 3 — ООРСЕС, в сътрудничество с ЕМОПС за газ, разработва предложения за мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато Комисията е отправила такова искане в съответствие с параграф 9.
11. ACER преразглежда предложения мрежов кодекс, за да гарантира, че той е съобразен със съответните рамкови насоки и допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в срок от шест месеца след получаване на предложението. В предложението, представено на Комисията, ACER трябва да вземе предвид становищата, изразени от всички участващи страни по време на ръководения от ЕМОПС за електроенергия или ООРСЕС процес на изготвяне на предложението, и да се консултира със съответните заинтересовани страни относно текста, който ще бъде представен на Комисията.
12. В случаите, в които ЕМОПС за газ или ООРСЕС не са разработили мрежов кодекс в определения от Комисията срок по параграф 9, Комисията може да поиска от ACER да изготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната рамкова насока. ACER може да започне допълнителна консултация. ACER внася в Комисията проект на мрежов кодекс, изготвен по настоящия параграф, и може да препоръча неговото приемане.
13. В случаите, в които ЕМОПС за газ или ООРСЕС не са разработили мрежов кодекс или ACER не е разработила проект на такъв кодекс в съответствие с параграф 12, Комисията може да приеме по собствена инициатива или по предложение на ACER съгласно параграф 11 един или повече мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.

14. В случаите, в които Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, тя провежда консултации по проекта на мрежов кодекс с ACER, ЕМОПС за газ и всички съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца.
15. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоките съгласно предвиденото в член 56. Той не засяга възможността ЕМОПС за газ да разработва необвързващи насоки в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато тези насоки не се отнасят за областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане до ЕМОПС за газ. ЕМОПС за газ представя всички такива насоки на ACER за становище и взема надлежно предвид това становище.

Член 54

Установяване на мрежови кодекси за водород

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение, за да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент чрез установяване на мрежови кодекси в областта на правилата за прозрачност в изпълнение на член 48 от настоящия регламент, включително допълнителни подробности относно съдържанието, честотата и формата на предоставяне на информация от операторите на мрежи за водород в изпълнение на точка 4 от приложение I към настоящия регламент, в това число подробности относно формата и съдържанието на информацията, необходима на ползвателите на дадена мрежа за осъществяване на ефективен достъп до нея, информацията, която трябва да се публикува във всички важни точки, и съответните графици.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 61, параграф 2.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 **за** допълване [...] на настоящия регламент във връзка с установяването на мрежови кодекси в следните области:
- а) енергийна ефективност както по отношение на мрежите за водород и техните елементи, така и по отношение на планирането на мрежите и инвестициите, така че да се постигне решение с най-голяма енергийна ефективност от гледна точка на цялата система;
 - б) правила за оперативна съвместимост на мрежата за водород, включително по отношение на споразуменията за междусистемно свързване, мерните единици, обмена на данни, прозрачността, комуникацията, предоставянето на информация и сътрудничеството между съответните участници на пазара, както и по отношение на качеството на водорода, в това число общи спецификации **в точките на междусистемно свързване** и стандартизация, одориране, анализи на разходите и ползите при отстраняване на ограниченията за трансграничните потоци на водород, дължащи се на различия в неговото качество, и представяне на доклади относно качеството на водорода;
 - в) правила по отношение на системата за финансова компенсация при трансгранична инфраструктура за водород;

- г) правила за разпределяне на капацитет и за управление на претоварването, включително правила за сътрудничество при процедурите за поддръжка и изчисляването на капацитета, засягащи разпределянето на капацитета, стандартизацията на продуктите и мерните единици за капацитет, в това число групирането, методиката за разпределяне, включително тържните алгоритми, последователността и процедурата за съществуващ, добавен, гарантиран и прекъсваем капацитет, платформи за резервиране на капацитет, схеми за свръхзаявяване и обратно изкупуване, краткосрочни и дългосрочни схеми за използване или загуба на капацитет или всяка друга схема за управление на претоварването, която предотвратява презапасяването с капацитет;
- д) правила за хармонизирани структури на тарифите за достъп до мрежите за водород, включително **тарифа за точките на междусистемно свързване**, правила за прилагането на методика за референтна цена, свързаните с това изисквания за консултации и публикуване, **включително за разрешените и целевите приходи**, както и изчисляване на минималните цени за стандартни продукти за капацитет и разрешени приходи;
- е) правила за определяне на стойността на прехвърлените активи и на специалната такса;
- ж) правила за балансиране, включително свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, правила за таксите при дисбаланс и правила за оперативно балансиране между мрежите на операторите на мрежи за водород, в това число свързани с мрежата правила относно процедурата по заявки, таксите при дисбаланс, процедурите за уреждане на отношенията при дневен дисбаланс и оперативното балансиране между мрежите на операторите на преносни системи;
- з) свързани с киберсигурността аспекти на трансграничните потоци на водород, включително правила за общи минимални изисквания, планиране, наблюдение, докладване и управление на кризи.

3. Комисията, след консултация с ACER, EMOMB, [...] и другите съответни заинтересовани страни, изготвя на всеки три години списък на приоритетите, в който се определят областите по параграфи 1 и 2, които трябва да бъдат включени при разработването на мрежовите кодекси. **Комисията изготвя първия списък на приоритетите за разработването на мрежови кодекси за водород една година след създаването на EMOMB, както е посочено в член 40 от настоящия регламент.**
4. Комисията изисква от ACER да ѝ представи в разумен срок, не по-дълъг от шест месеца след получаването на искането на Комисията, необвързващи рамкови насоки, в които да се определят ясни и обективни принципи за разработването на мрежови кодекси, свързани с установените области в списъка на приоритетите. Искането на Комисията може да включва условия, на които трябва да отговаря рамковата насока. Всяка рамкова насока трябва да допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара. При мотивирано искане от страна на ACER Комисията може да удължи срока за представяне на насоките.
5. ACER провежда консултации по рамковата насока с EMOMB [...] [...] и другите съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца и се осъществяват по открит и прозрачен начин.
6. При искане от Комисията в съответствие с параграф 4 ACER ѝ представя необвързваща рамкова насока.
7. Ако Комисията прецени, че рамковата насока не допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, тя може да поиска от ACER да преразгледа рамковата насока в разумен срок и да я представи повторно на Комисията.

8. Ако ACER не представи или не представи повторно рамковата насока в определения от Комисията срок по параграф 4 или 6, тази рамкова насока се изготвя от Комисията.
9. Комисията изисква от ЕМОМВ да представи на ACER в разумен срок, не по-дълъг от 12 месеца от получаването на искането на Комисията, предложение за мрежов кодекс в съответствие с приложимите рамкови насоки.
10. ЕМОМВ свиква комитет за изготвянето на проект, който да я подпомага в процеса на разработване на мрежовия кодекс. Комитетът за изготвянето на проект се състои от представители на ACER [...] и ограничен брой основни засегнати заинтересовани страни. [...] **ЕМОМВ** разработва предложения за мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.
11. ACER преразглежда предложения мрежов кодекс, за да гарантира, че той е съобразен със съответните рамкови насоки и допринася за пазарната интеграция, недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в срок от шест месеца след получаване на предложението. В преработения мрежов кодекс ACER трябва да вземе становищата, изразени от всички участващи страни по време на ръководения от [...] **ЕМОМВ** процес на изготвяне на предложението, и да се консултира със съответните заинтересовани страни относно преработения текст, който ще бъде представен на Комисията.

12. В случаите, в които ЕМОМВ не е разработила мрежов кодекс в рамките на определения от Комисията срок по параграф 9, Комисията може да поиска от ACER да изготви проект на мрежов кодекс въз основа на съответната рамкова насока. ACER може да започне допълнителна консултация в хода на изготвянето на проект на мрежов кодекс по настоящия параграф. ACER внася в Комисията проект на мрежов кодекс, изготвен по настоящия параграф, и може да препоръча неговото приемане.
13. В случаите, в които [...] **ЕМОМВ** не е разработила мрежов кодекс или ACER не е разработила проект на такъв кодекс в съответствие с параграф 12, Комисията може да приеме по собствена инициатива или по предложение на ACER съгласно параграф 11 един или повече мрежови кодекси в областите, посочени в параграфи 1 и 2.
14. В случаите, в които Комисията предложи приемането на мрежов кодекс по своя собствена инициатива, тя провежда консултации по проекта на мрежов кодекс с ACER, ЕМОМВ, [...] и всички съответни заинтересовани страни, като тези консултации продължават не по-малко от два месеца.
15. Настоящият член не засяга правото на Комисията да приема и изменя насоките съгласно предвиденото в член 56. Той не засяга възможността ЕМОМВ да разработва необвързващи насоки в областите, посочени в параграфи 1 и 2, когато тези насоки не се отнасят за областите, включени в обхвата на отправеното от Комисията искане до ЕМОМВ. ЕМОМВ представя всички такива насоки на ACER за становище и надлежно взема предвид това становище.

Изменения на мрежовите кодекси

1. На Комисията се предоставя правомощието да изменя мрежовите кодекси в областите, посочени в член 53, параграфи 1 и 2 и член 54, параграфи 1 и 2, съгласно съответната процедура, предвидена в посочените членове.
2. Субекти, които е вероятно да са заинтересовани от даден мрежов кодекс, приет по силата на членове 52—55, включително ЕМОПС за газ, [...] **ЕМОМВ**, ООРСЕС, регулаторните органи, операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, ползвателите на системата и потребителите могат да предлагат на ACER проектоизменения на този мрежов кодекс. ACER също може да предлага изменения по собствена инициатива.
3. ACER може да представи на Комисията мотивирани предложения за изменения, като обясни по какъв начин тези предложения съответстват на целите на мрежовите кодекси, установени в член 52 от настоящия регламент. В случаите, в които ACER счита дадено предложение за изменение за допустимо и когато предлага изменения по собствена инициатива, тя провежда консултации с всички заинтересовани страни съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2019/942.

Насоки

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема обвързващи насоки в областите, посочени в настоящия член.
2. На Комисията се предоставя правомощието да приема насоки в областите, за които изготвянето на такива актове е възможно и съгласно процедурата за мрежови кодекси в съответствие с членове 53 и 54. Тези насоки се приемат под формата на делегирани актове или на актове за изпълнение, в зависимост от съответното оправомощаване, предвидено в настоящия регламент.
3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 **за** допълване[...] на настоящия регламент във връзка с установяването на насоки в следните области:
 - а) подробна информация относно услугите за достъп на трети страни, включително характера, продължителността и други изисквания за тези услуги, в съответствие с членове 5—7 ;
 - б) подробна информация относно принципите, на които се основават механизмите за разпределение на капацитет, и относно прилагането на процедурите за управление на претоварването в случай на договорно претоварване, в съответствие с членове 9 и 10;
 - в) подробна информация относно предоставянето на информация, определянето на техническата информация, необходима за ползвателите на мрежа, за да получат ефективен достъп до системата, и определянето на всички важни точки по отношение на изискванията за прозрачност, включително информацията, която трябва да се публикува във всички важни точки, и графика за публикуване на тази информация, в съответствие с членове 30 и 31;

- г) подробности относно методиката за определяне на тарифите в областта на трансграничната търговия с природен газ в съответствие с членове 15 и 16 от настоящия регламент;
- д) подробности относно областите, посочени в член 23, параграф 6.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 с цел изменение на насоките, определени в приложение I към настоящия регламент, **за да определи:**

- а) каква информация трябва да се публикува относно методиката за определяне на регулираните приходи на оператора на преносна система, в съответствие с членове 30 и 31.**
- б) на какви принципи се подчиняват механизмите за разпределяне на капацитет и процедурите за управление на претоварването в изпълнение на членове 9 и 10.**
- в) каква техническа информация е необходима на ползвателите на мрежата, за да получат реален достъп до системата за природен газ в изпълнение на член 30, параграф 1.**
- г) как се определят всички важни точки, каква информация трябва да бъде публикувана и какъв е графикът за изискванията за прозрачност в изпълнение на член 30.**
- д) какви трябва да бъдат формата и съдържанието на техническата информация относно достъпа до мрежата, която трябва да публикуват операторите на мрежи за водород в изпълнение на член 48.**

5. Когато [...] изменя насоки, Комисията провежда консултации с:

- а) ACER, ЕМОПС за газ [...] [...] ООРСЕС и, когато е приложимо, други заинтересовани страни, за насоки, които се отнасят до природния газ;**
- б) ACER, ЕМОМВ и, когато е приложимо, други заинтересовани страни за насоки, които се отнасят до водорода.**

Право на държавите членки да предвиждат по-подробни мерки

Настоящият регламент не засяга правото на държавите членки да запазят или въвеждат мерки, които съдържат по-подробни разпоредби от тези, установени в настоящия регламент, в насоките, посочени в член 56, или в мрежовите кодекси, посочени в членове 52—55, при условие че тези мерки са съвместими с правото на Съюза .

Член [...]58~~25~~

Предоставяне на информация и поверителност

1. При поискване държавите членки и регулаторните органи предоставят на Комисията информацията, необходима за правоприлагането на настоящия регламент, включително на насоките и мрежовите кодекси, приети по силата на настоящия регламент.
2. Комисията определя разумни срокове, в рамките на които информацията да бъде представена, като взема под внимание сложността и неотложността на изискваната информация.
3. Ако дадена държава членка или съответният регулаторен орган не предостави информацията в определения от Комисията срок, Комисията може да поиска пряко от съответните предприятия цялата информация, необходима за целите на прилагането на настоящия регламент.

Когато се изпраща искане за предоставяне на информация до предприятие, Комисията едновременно изпраща копие от него до **държавата членка и регулаторния [...] орган** на държавата членка, на чиято територия се намира седалището на предприятието.

4. В искането за предоставяне на информация Комисията посочва правното основание за искането, срока, в който трябва да бъде предоставена исканата информация, целта на искането, **включително основателни причини, показващи защо исканата информация е необходима за целите, посочени в параграф 1**, както и предвидените в член 59, параграф 2 санкции при подаване на невярна, непълна или подвеждаща информация.
5. Исканата информация се предоставя от собствениците на предприятията или техни представители и — в случаите на юридически лица — от физическите лица, оправомощени да ги представляват по закон или по силата на техния акт за учредяване. В случаите, в които адвокати са упълномощени да предоставят информацията от името на своите клиенти, клиентите носят пълна отговорност при подаването на невярна, непълна или подвеждаща информация.
6. В случаите, в които дадено предприятие не предостави исканата информация в определения от Комисията срок или подадената информация е непълна, Комисията може с решение да изиска предоставянето на информацията. В решението се посочва информацията, която е необходима, и се определя подходящ срок за нейното предоставяне. В него също така се установяват санкциите, предвидени в член 59, параграф 2. В него се установява и правото решението да бъде преразгледано от Съда на Европейския съюз.
- Същевременно Комисията изпраща копие от решението си до **държавата членка и регулаторния [...] орган** на държавата членка, на чиято територия пребивава лицето или се намира седалището на предприятието.
7. Информацията, посочена в параграфи 1 и 2, се използва единствено за целите на правоприлагането на разпоредбите на настоящия регламент.

Комисията не разкрива информация, получена по силата на настоящия регламент, когато тази информация е обхваната от задължението за професионална тайна.

Санкции

1. Държавите членки установяват правилата за санкциите, приложими при нарушаване на настоящия регламент, мрежовите кодекси и насоките, приети съгласно членове 52—56, както и насоките, установени в приложение I към настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените наказания трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки незабавно нотифицират на Комисията тези правила и мерки и я нотифицират незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.
2. Комисията може с решение да наложи на предприятията глоби, които не надвишават 1 % от общия оборот от предходната финансова година, в случаите, когато умишлено или поради небрежност тези предприятия предоставят неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на искане, представено съгласно член 58, параграф 4, или не успеят да осигурят исканата информация в срока, определен в решение, прието съгласно член 58, параграф 6, първа алинея. При определяне на размера на глобата Комисията взема предвид доколко сериозно е неизпълнението на изискванията, посочени в параграф 1 от настоящия член.
3. Предвидените в параграф 1 санкции и решенията, взети съгласно параграф 2, нямат наказателноправен характер.

Глава V

Заклучителни разпоредби

Член 60

Нова инфраструктура за природен газ и водород

1. Голяма нова газова инфраструктура — т.е. междусистемни газопроводи, съоръжения за ВПГ и съоръжения за съхранение — може при поискване да бъде освободена за определен период от време от разпоредбите на настоящия регламент, както и от разпоредбите на член 28, член 27, **параграф 1**, член 29, член 54, член 72, параграфи 7 и 9 и член 73, параграф 1 от [преработената Директива относно газа]. Голяма нова инфраструктура за водород — т.е. междусистемни връзки, терминали за водород и подземни хранилища за водород — може при поискване да бъде освободена за определен период от време от **прилагането на [...]**членове 62, 31, 32 и 33 от [преработената Директива относно газа] и член 15 от настоящия регламент. Прилагат се следните условия:
 - а) инвестицията да стимулира конкуренцията при доставките на газ или на водород и да повишава сигурността на доставките;
 - б) инвестицията да допринася за декарбонизацията;
 - в) равнището на риска, свързан с инвестицията, да е такова, че инвестицията не би била извършена, ако не се предостави освобождаване;
 - г) инфраструктурата да е собственост на физическо или юридическо лице, което е отделено — поне по отношение на правната му форма — от операторите, в чиито системи ще се изгражда тази инфраструктура;

- д) да се събират такси от ползвателите на тази инфраструктура; и
- е) освобождаването да не вреди на конкуренцията на съответните пазари, които е вероятно да бъдат засегнати от инвестицията, нито на ефективното функциониране на вътрешния пазар за газ, на ефективното функциониране на съответните регулирани системи, на декарбонизацията и на сигурността на доставките в Съюза.

Тези условия се подлагат на оценка, като се взема под внимание принципът на енергийна солидарност. **Компетентните** национални органи вземат под внимание ситуацията в други засегнати държави членки и компенсират възможните отрицателни въздействия с положителните въздействия на своята територия.

- 2. Предвиденото в параграф 1 освобождаване се прилага и в случаите на значително увеличаване на капацитета на съществуваща инфраструктура и на модификации на такава инфраструктура, които дават възможност да бъдат разработени нови източници за доставка на възобновяеми и нисковъглеродни газове.
- 3. Регулаторният орган може да взема решение във връзка с освобождаването по параграфи 1 и 2 за всеки отделен случай.

Преди да приеме решението във връзка с освобождаването, регулаторният орган или, когато е приложимо, друг компетентен орган на държавата членка провежда консултации:

- а) с регулаторните органи на държавите членки, чиито пазари е вероятно да бъдат засегнати от новата инфраструктура; и
- б) със съответните органи на трети държави, когато инфраструктурата е свързана с мрежата на Съюза под юрисдикцията на държава членка и е с начало или завършва в една или повече трети държави.

В случаите, в които органите на трета държава, потърсени за консултация, не отговарят на искането за консултация в разумен срок или в определен срок, който не надхвърля три месеца, съответният регулаторен орган може да приеме необходимото решение.

4. В случаите, в които съответната инфраструктура е разположена на територията на повече от една държава членка, ACER може да представи консултативно становище на регулаторните органи на съответните държави членки в срок от два месеца от датата, на която искането за освобождаване е било получено от последния от тези регулаторни органи. Това становище може да се използва като основа за тяхното решение.

Когато всички съответни регулаторни органи постигнат споразумение относно искането за освобождаване в шестмесечен срок от датата, на която то е получено от последния от регулаторните органи, те уведомяват ACER за своето решение. Когато съответната инфраструктура представлява преносна линия между държава членка и трета държава, регулаторният орган или, когато е приложимо, друг компетентен орган на държавата членка, в която е разположена първата точка на междусистемно свързване с мрежата на държавите членки, може да се консултира със съответния орган на тази трета държава преди да приеме решението във връзка с освобождаването, за да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент по отношение на съответната инфраструктура на територията и, когато е приложимо, в териториалните води на държавата членка. В случаите, в които органът на трета държава, потърсен за консултация, не отговори на искането за консултация в разумен срок или в определен срок, който не надхвърля три месеца, съответният регулаторен орган може да приеме необходимото решение.

ACER поема задачите, възложени на регулаторните органи на съответните държави членки съгласно настоящия член:

- а) когато всички съответни регулаторни органи не са постигнали споразумение в срок от шест месеца от датата, на която е поискано освобождаване от последния от тези регулаторни органи; или
- б) при съвместно искане от съответните регулаторни органи.

Всички съответни регулаторни органи могат да отправят съвместно искане за удължаване на посочения в трета алинея, буква а) срок с до три месеца.

- 5. Преди да вземе решение, ACER провежда консултации със съответните регулаторни органи и с кандидатите.
- 6. Дадено освобождаване може да покрие целия или част от капацитета на новата инфраструктура или на съществуващата инфраструктура със значително увеличен капацитет.

При вземането на решение за освобождаване за всеки отделен случай се разглежда необходимостта от налагане на условия относно продължителността на освобождаването и недискриминационния достъп до инфраструктурата. При вземането на решение относно тези условия особено внимание се обръща на допълнителния капацитет, който ще се изгради, или на изменението на съществуващия капацитет, на времевия хоризонт на проекта и на националните особености.

Преди да предостави освобождаване, регулаторният орган взема решение за правилата и механизмите за управление и разпределяне на капацитета. Правилата изискват всички потенциални ползватели на инфраструктурата да бъдат поканени да изявят интерес към договарянето на капацитет преди извършването на разпределението на капацитета на новата инфраструктура, включително за собствени нужди. Регулаторният орган изисква правилата за управление на претоварването да включват задължението неизползваният капацитет да бъде предлаган на пазара, а ползвателите на инфраструктурата да имат право да търгуват договорения си капацитет на вторичния пазар. При оценката си на критериите, посочени в параграф 1, букви а), ([...]в) и ([...]е), регулаторният орган взема предвид резултатите от посочената по-горе процедура за разпределяне на капацитет.

Решението за освобождаване, включително посочените във втората алинея от настоящия параграф условия, трябва да са надлежно обосновани и да бъдат публикувани.

7. Когато съответният орган анализира дали се очаква дадена голяма нова инфраструктура да повиши сигурността на доставките съгласно параграф 1, буква а), той преценява до каква степен се очаква новата инфраструктура да подобри спазването от страна на държавите членки — както на регионално, така и на национално равнище — на техните задължения съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶.
8. Държавите членки могат да предвидят задължение техният регулаторен орган или, според случая, ACER да представи на съответния орган в държавата членка становище по искането за освобождаване за целите на официално решение. Това становище се публикува заедно с решението.

¹⁶ Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (*ОВ L 280, 28.10.2017 г., стр. 1*).

9. Регулаторният орган изпраща незабавно на Комисията копие от всяко искане за освобождаване още щом бъде получено. Компетентният орган незабавно нотифицира Комисията за [...]решението за освобождаване и предоставя цялата свързана с него информация. Тази информация може да бъде предоставена на Комисията в обобщена форма, така че Комисията да може да извърши оценка на [...]решението за освобождаване. По-специално информацията трябва да включва:
- а) подробно описание на причините, въз основа на които регулаторният орган или държавата членка [...] **предоставя или отказва** освобождаването, заедно с препратка към съответната буква (или букви) от параграф 1, на която се основава това [...] решение, включително финансовата информация, обосноваваща необходимостта от освобождаване;
 - б) извършения анализ на ефекта върху конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар в резултат на предоставянето на освобождаване;
 - в) причините, обосноваващи продължителността на освобождаването, и дела от общия капацитет на инфраструктурата, за която се предоставя [...] освобождаването;
 - г) резултата от консултациите със съответните регулаторни органи в случаите, в които [...] освобождаването е свързано с междусистемен газопровод;
 - д) приноса на инфраструктурата към диверсификацията на доставките.
10. В срок от 50 работни дни от деня, следващ деня на получаването на нотификацията по параграф [...]9, Комисията може да вземе решение да изиска от нотифициращите органи да изменят или отменят [...] **решението** за предоставяне на освобождаване. Този срок може да бъде удължен с още 50 работни дни, в случай че Комисията отправи искане за допълнителна информация. Допълнителният срок започва да тече от деня след получаването на пълната информация. Първоначалният срок може да бъде удължен и с едновременно съгласие на Комисията и на нотифициращите органи.

Когато изисканата информация не бъде предоставена в срока, предвиден в искането, нотификацията се счита за оттеглена, освен ако преди изтичането на този срок той е бил удължен по взаимно съгласие на Комисията и на регулаторния орган или ако регулаторният орган е нотифицирал чрез обосновано изявление Комисията, че счита нотификацията за пълна.

Регулаторният орган изпълнява решението на Комисията за изменение или отмяна[...] на [...] решението за освобождаване в срок от един месец и информира съответно Комисията за това.

Комисията запазва поверителността на чувствителната търговска информация.

Когато Комисията одобри [...]решението за освобождаване, действието на това одобрение изтича:

- а) две години след приемането му в случаите, в които изграждането на инфраструктурата все още не е започнало;
- б) пет години след приемането му в случаите, в които инфраструктурата не е въведена в експлоатация в рамките на този период, освен ако Комисията реши, че забавянето се дължи на значителни пречки извън контрола на лицето, на което е предоставено освобождаването.

11. На Комисията се предоставя пълномощието да приема делегирани актове в съответствие с член 63 **за допълване на настоящия регламент чрез определяне на насоки за прилагане на условията, посочени в параграф 1 от настоящия член, и за процедурата, която да бъде следвана при прилагането на параграфи 3, 6, 8 и 9 от настоящия член.**

Член 61

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от [име на комитета], установен по член 84 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) **803 final**]. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 62

Дерогации

Настоящият регламент не се прилага за газопреносните системи, разположени в държавите членки за периода на дерогациите, предоставени съгласно член 80 от [новата Директива относно газа].

Член 63

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове **13**, 16, 28, 53, 54, 56 и 60, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от [датата на влизане в сила].

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове **13**, 16, 28, 53, 54, 56 и 60, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноститутуционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове **13**, 16, 28, 53, 54, 56 и 60, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 63а

Преглед и докладване

До 31 декември 2030 г. Комисията прави преглед на настоящия регламент и представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, придружен, ако е целесъобразно, от подходящи законодателни предложения.

Член 64

Изменение на Решение (ЕС) 2017/684

Определените в Решение (ЕС) 2017/684 задължения за нотифициране във връзка с междуправителствени споразумения в областта на енергетиката, свързани с природния газ, се тълкуват като включващи междуправителствени споразумения, свързани с водорода, включително с химични съединения на водорода като амоняк и течни органични носители на водород.

Член 65

Изменение на Регламент (ЕС) 2019/942

Регламент (ЕС) 2019/942 се изменя, както следва:

1) В член 2 буква а) се заменя със следното:

„а) издава становища и препоръки, адресирани до операторите на преносни системи, ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **Европейската мрежа на операторите на мрежи за водород (ЕМОМВ)**, ООРСЕС, регионалните координационни центрове, номинираните оператори на пазара на електроенергия **и образуванията, създадени от оператори на преносни системи за газ, оператори на системи за ВПГ, оператори на системи за съхранение на газ или водород или оператори на мрежи за водород;**“.

- 2) В член 3, параграф 2 първа алинея се заменя със следното:

„По искане на ACER регулаторните органи, ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **ЕМОМВ**, регионалните координационни центрове, ООРСЕС, операторите на преносни системи, **операторите на мрежи за водород**, номинираните оператори на пазара на електроенергия **и образуванията, създадени от оператори на преносни системи за газ, оператори на системи за ВПГ, оператори на системи за съхранение на газ или водород или оператори на терминали за водород**, предоставят на ACER информацията със същата степен на изчерпателност, необходима за целите на изпълнението на нейните задачи съгласно настоящия регламент, освен ако ACER вече не е изисквала и получила тази информация.“

- 3) В член 4 параграфи 1 и 2 и в член 4, параграф 3 букви а) и б) се заменят със следното:

„1. ACER дава на Комисията становище относно проекта на устав, списъка на членовете и проекта на процедурен правилник на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943, относно тези на ЕМОПС за газ в съответствие с член 22, параграф 2 от [Регламента относно газа], **относно тези на ЕМОМВ в съответствие с член 40, параграф 5 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**, както и относно тези на ООРСЕС в съответствие с член 53, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2019/943 **и член 37, параграф 4 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].“**

„2. ACER следи изпълнението на задачите на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 32 от Регламент (ЕС) 2019/943, на ЕМОПС за газ в съответствие с член 24 от [преработения Регламент относно газа — **вж. предложение COM(2021) 804]**, на **ЕМОМВ в съответствие с член 46 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804]**, както и на ООРСЕС в съответствие с член 55 от Регламент (ЕС) 2019/943 и член 38 от [преработения Регламент относно газа — **вж. предложение COM(2021) 804].“**

„3. ACER може да представя становища:

а) на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 30, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2019/943, на ЕМОПС за газ в съответствие с член 23, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804] и на ЕМОМВ в съответствие с член XX от Регламент [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804] относно мрежовите кодекси;“

„б) на ЕМОПС за електроенергия в съответствие с член 32, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/943, на ЕМОПС за газ в съответствие с член 24, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] и на ЕМОМВ в съответствие с член 43, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) [...]804] относно проекта на план за развитие на мрежата в целия Съюз и другите съответни документи, посочени в член 30, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943, в член 23, параграф 3 и член 42, параграф 1 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], като взема предвид целите във връзка с недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното и сигурното функциониране на вътрешните пазари на електроенергия и природен газ;“.

4) В член 4 параграфи 6, 7 и 8 се заменят със следното:

„6. Съответните регулаторни органи координират действията си, за да установят съвместно дали е налице неспазване [...]от страна на ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС** или регионалните координационни центрове на техните задължения съгласно правото на Съюза и предприемат подходящи действия в съответствие с член 59, параграф 1, буква в) и член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 **или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) [...]803].**

По искане на един или повече от регулаторните органи или по своя собствена инициатива ACER издава мотивирано становище, както и препоръка до ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС** или регионалните координационни центрове относно спазването на техните задължения.“

„7. Когато мотивирано становище на ACER установи случай на потенциално неспазване от страна на ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС** или регионален координационен център на съответните им задължения, регулаторните органи единодушно вземат координирани решения, с които се установява дали е налице неспазване на съответните задължения и, когато е приложимо, какви мерки да бъдат предприети от ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС** или регионалния координационен център с цел отстраняване на това неспазване. Когато регулаторните органи не успеят да постигнат съгласие относно такива координирани решения в срок от четири месеца от датата на получаване на мотивираното становище на ACER, въпросът се отнася до ACER за решение съгласно член 6, параграф 10.“

„8. Когато неспазването на задълженията от страна на ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС** или регионален координационен център, установено в съответствие с параграф 6 или 7 от настоящия член, не бъде отстранено в срок от три месеца, или когато регулаторният орган в държавата членка, в която се намира седалището на субекта, не е предприел действия за осигуряване на съответствие, ACER издава препоръка до регулаторния орган с цел предприемане на действия в съответствие с член 59, параграф 1, буква в) и член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2021/944 или с член 74, параграф 1, буква г) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx] с цел да се гарантира, че ЕМОПС за електроенергия, **ЕМОПС за газ, ЕМОМВ, ООРСЕС** или регионалният координационен център спазват своите задължения, и информира Комисията.“

5) В член 5 параграф 1 се заменя със следното:

1. ACER участва в разработването на мрежови кодекси в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943 и членове **53 и 54** [...] от **[преработения [...]Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804][...]**, както и на насоки съгласно член 61, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2019/943 и **член 56, параграф 5** от **[преработения [...]Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804]**.
Тя по-специално:

- а) представя необвързващи рамкови насоки на Комисията при поискване съгласно член 59, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/943 или **член 53, параграф 4** или **член 54, параграф 4** [...] от **[преработения Регламент [...] относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804][...]**. ACER преразглежда рамковите насоки и ги представя отново на Комисията при поискване съгласно член 59, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2019/943 или **член 53, параграф 7** или **член 54, параграф 7** [...] от **[преработения Регламент [...] относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804][...]**;

[...]

6[...]) преразглежда мрежовия кодекс в съответствие с член 59, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2019/943 или [...] в съответствие с член **53, параграф 11** или **член 54, параграф 11** [...] от [преработения Регламент [...]] относно газа — **вж. предложение COM(2021) [...]804][...]**. При преразглеждането ACER взема предвид становищата, изразени от всички участващи страни по време на изготвянето на предложението под ръководството на ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **ЕМОМВ** или ООРСЕС, и провежда консултации със съответните заинтересовани лица по текста, който ще бъде представен на Комисията. За тази цел ACER може да използва комитета, създаден съгласно мрежовите кодекси по целесъобразност. ACER докладва на Комисията относно резултата от консултациите. Впоследствие ACER представя преразгледания мрежов кодекс на Комисията в съответствие с член 59, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2019/943 или [...] в съответствие с член **53, параграф 11** или **член 54, параграф 11** [...] от [преработения Регламент [...]] относно газа — **вж. предложение COM(2021) [...]804][...]**. В случай че ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **ЕМОМВ** или ООРСЕС не са изготвили мрежов кодекс, ACER подготвя и представя проект на мрежов кодекс на Комисията при поискване в съответствие с член 59, параграф 12 от Регламент (ЕС) 2019/943 или в съответствие с член **53, параграф 12** или **член 54, параграф 12** [...] от [преработения Регламент [...]] относно газа — **вж. предложение COM(2021) [...] 804][...]**;

в[...]) предоставя на Комисията надлежно мотивирано становище в съответствие с член 32, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/943 или в съответствие с член **24, параграф 1** или член **46, параграф 2** [...] от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804] [...], в случай че ЕМОПС за електроенергия, ЕМОПС за газ, **ЕМОМВ** или ООРСЕС не е успяла да приложи мрежов кодекс, изработен съгласно [...] член 30, параграф 1, **буква а)** от Регламент (ЕС) 2019/943 или съгласно член **23, параграф 1** или член **42, параграф 1, буква а)** [...] от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804][...], или мрежов кодекс, който е бил разработен в съответствие с член 59, параграфи 3—12 от Регламент (ЕС) 2019/943 или [...] в съответствие с член **53, параграфи 3—12** или член **54, параграфи 3—12** от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804][...], но не е бил приет от Комисията съгласно член 59, параграф 13 от Регламент (ЕС) 2019/943 или [...] съгласно член **53, параграф 13** или член **54, параграф 13** от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804][...].

г[...]) наблюдава и анализира изпълнението на мрежовите кодекси, приети от Комисията в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943 и членове **53 и 54** [...] от [преработения Регламент [...]относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804][...], и с насоките, приети в съответствие с член 61 от Регламент (ЕС) 2019/943 и с член **56** от [преработения Регламент [...]относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]804], и тяхното въздействие върху хармонизирането на приложимите правила, целящи улесняване на интегрирането на пазара, както и върху недискриминацията, практически осъществимата конкуренция и ефективното функциониране на пазара, и докладва на Комисията.“

6) В член 6, параграф 3 първата алинея се заменя със следното:

„3. До 5 юли 2022 г. и на всеки четири години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно независимостта на регулаторните органи съгласно член 57, параграф 7 от Директива (ЕС) 2019/944 и **член 70, параграф 6 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]803].**“

7) В член 6 се вмъкват следните параграфи 9а, 9б, 9в и 9г:

9а. ACER издава препоръки до регулаторните органи и операторите на мрежите във връзка с [...] **регулаторните бази от активи съгласно член 4, параграф 4 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].**

9б. ACER може да издава препоръки до регулаторните органи относно разпределянето на разходите, предназначени за намиране на решения за ограничаване на трансграничните потоци поради различия в качеството на газа съгласно член 19, параграф 8 от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].**

9в. ACER може да издава препоръки до регулаторните органи относно разпределянето на разходите, предназначени за намиране на решения за ограничаване на трансграничните потоци поради различия в качеството на водорода съгласно член 39, параграф 8 от **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].**

9г. ACER публикува мониторингови доклади относно претоварването в точките на междусистемно свързване съгласно раздел 2.2.1, точка 2 от приложение I към **[преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM(2021) 804].**“

8) В член 6, параграф 10, първа алинея букви б) и в) се заменят със следното:

„б) мрежови кодекси и насоки, **посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943**, които са приети преди 4 юли 2019 г., и по-късни преразглеждания на тези мрежови кодекси и насоки; [...]

„в) мрежови кодекси и насоки, **посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943**, които са приети като актове за изпълнение съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011[...]; или“.

9) В член 6, параграф 10, първа алинея се добавят следните букви:

„г) насоки съгласно приложение I към [Регламента относно газа]; или

д) мрежови кодекси и насоки, посочени в членове 53—56 от [Регламента относно газа].“

10) В член 6, параграф 10, втора алинея буква а) се заменя със следното:

а) когато компетентните регулаторни органи не са постигнали споразумение в рамките на шест месеца след датата на отнасяне на случая и предаването му на последния от тези регулаторни органи; или в срок от четири месеца в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 **или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]803;**

11) В член 6, параграф 10 третата алинея се заменя със следното:

„Компетентните регулаторни органи могат съвместно да поискат удължаване на срока, посочен във втора алинея, буква а) от настоящия параграф, с до шест месеца, освен в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 **или член 72, параграф 1, буква д) от преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]803’;**

12) В член 6, параграф 10 четвъртата алинея се заменя със следното:

„Когато правомощията за вземане на решение по такива трансгранични въпроси, посочени в първата алинея, са предоставени на регулаторните органи в нови мрежови кодекси или насоки, **посочени в членове 59—61 от Регламент (ЕС) 2019/943**, които са приети като делегирани актове след 4 юли 2019 г., ACER е компетентна само на доброволен принцип съгласно втора алинея, буква б) от настоящия параграф по искане от поне 60 % от компетентните регулаторни органи. Когато участват само два регулаторни органа, всеки един от тях може да отнесе случая до ACER.“

- 13) В член 6, параграф 12 буква а) се заменя със следното:

излиза с решение в рамките на шест месеца от деня на отнасяне на случая; или в срок от четири месеца след това в случаите по член 4, параграф 7 от настоящия регламент или по член 59, параграф 1, буква в) **или член 62, параграф 1, буква е) от Директива (ЕС) 2019/944 или член 72, параграф 1, буква д) от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) [...]803; и**

- 14) В член 14 параграф 1 се заменя със следното:

„При изпълнението на задачите си, и по-специално в процеса на разработване на рамковите насоки в съответствие с член 59 от Регламент (ЕС) 2019/943 или членове 53 и 54 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], както и в процеса на предлагане на изменения в мрежовите кодекси съгласно член 60 от Регламент (ЕС) 2019/943 или член 55 от [преработения Регламент относно газа — вж. предложение COM (2021) xxx], ACER се консултира обстойно на ранен етап с участниците на пазара, операторите на преносни системи, **операторите на мрежи за водород**, потребителите, крайните ползватели, а когато това е уместно, и с органите по конкуренция, без да се засяга съответната им компетентност, по открит и прозрачен начин, особено когато задачите ѝ засягат операторите на преносни системи **и операторите на мрежи за водород.**“

- 15) В член 15 се добавят следните параграфи 6 и 7:

„6. ACER изготвя проучвания, сравняващи ефективността на разходите на операторите на преносни системи в ЕС съгласно член 17, параграф 2 от [преработения Регламент относно газа — **вж. предложение COM(2021) 804].**“

„7. ACER издава становища, в които се предоставя хармонизиран формат за публикуването на техническа информация относно достъпа до мрежи за водород в съответствие с приложение I към настоящия регламент.“

16) В член 15 параграф 1 се заменя със следното:

„В тясно сътрудничество с Комисията, държавите членки и съответните регулаторни органи, включително националните регулаторни органи, и без да се засягат правомощията на органите по конкуренция, ACER наблюдава вътрешните пазари за търговия на едро и на дребно на електроенергия и природен газ, и по-специално цените на дребно на електроенергия и природен газ, съответствието с правата на потребителите, определени в Директива (ЕС) 2019/944 и в **[преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) 803]**, въздействието на промените на пазара върху битовите потребители, достъпа до мрежите, включително достъпа до електроенергия от възобновяеми енергийни източници, напредъка, осъществен по отношение на междусистемните връзки, потенциалните пречки пред трансграничната търговия, **в това число въздействието от примесването на водород в системата за природен газ и пречките пред трансграничния поток на биометан**, регулаторните пречки пред новите и по-малките участници на пазара, включително гражданските енергийни общности, държавната намеса, която не позволява на цените да отразяват действителния недостиг, както се посочва в член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/943, и постиженията на държавите членки в областта на сигурността на доставките на електроенергия въз основа на резултатите от европейската оценка на адекватността на ресурсите, посочена в член 23 от този регламент, по-специално като се вземе предвид последващата оценка, както е посочено в член 17 от Регламент (ЕС) 2019/941.“

17) В член 15, [...] **параграф 1** се добавя следната втора алинея:

„ACER, в тясно сътрудничество с Комисията, държавите членки и съответните национални органи, включително регулаторните органи, и без да се засягат правомощията на органите за защита на конкуренцията, наблюдава пазарите на водород, по-специално въздействието на развитието на пазара върху потребителите на водород, достъпа до мрежата за водород, включително достъпа до мрежата за водород, произведен от възобновяеми енергийни източници, постигнатия напредък по отношение на междусистемните връзки и потенциалните пречки пред трансграничната търговия.“

18) В член 15 параграф 2 се заменя със следното:

„ACER публикува ежегодно доклад относно резултатите от дейността си по наблюдение, посочена в параграф 1. В този доклад ACER посочва всички пречки пред завършването на вътрешните пазари за електроенергия, [...] [...] **природен газ и водород.**“.

Член 66

Изменение на Регламент (ЕС) № 1227/2011

Регламент (ЕС) № 1227/2011 се изменя, както следва:

- а) в член 2, член 3, параграфи 3 и 4, член 4, параграф 1, член 8, параграф 5 „електроенергия или природен газ“ се заменя с **„електроенергия, водород или природен газ“;**
- б) в член 6, параграф 2 „пазарите на електроенергия и газ“ се заменя с **„пазарите на електроенергия, водород и природен газ“.**

Изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938

Регламент (ЕС) 2017/1938 се изменя, както следва:

- 1) В член 1 първото изречение се заменя със следното:

„С настоящия регламент се установяват разпоредби, чиято цел е да се гарантира сигурността на доставките на газ чрез осигуряване на правилно и постоянно функциониране на вътрешния пазар на природен газ и на възобновяеми и нисковъглеродни газове („газ“), като се даде възможност за прилагане на извънредни мерки, когато пазарът вече не е в състояние да осигури изискваните доставки на газ, включително мерки за солидарност като крайно решение, и като се определят ясно отговорностите и тяхното разпределение между предприятията за природен газ, държавите членки и Съюза както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни прекъсвания на доставките на газ.“

- 2) В член 2 се добавят следните определения:

[...]32) „газ“ означава природен газ съгласно определението в член 2, точка 1 от [преработената Директива относно газа — вж. предложение COM(2021) xxx];“

[...]

[...][...]33) „ползвател на съхранение“ означава клиент или потенциален клиент на оператор на система за съхранение.“

3) В член 2 се добавя следната алинея:

„Позоваванията на понятието „природен газ“ се считат за позовавания на понятието „газ“ съгласно определението в точка [...] **32.**“

4) Член 7 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. До 1 ноември 2017 г. ЕМОПС за газ провежда симулация в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата. В симулацията се включват определяне и оценка на коридорите за спешно снабдяване с газ и се определят също така държавите членки, които могат да предприемат действия за справяне с установените рискове, включително във връзка със съхранението и ВПГ. [...] Сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата и методологията за симулацията се определят от ЕМОПС за газ в сътрудничество с КГПГ. ЕМОПС за газ гарантира подходящо равнище на прозрачност и достъп до допусканията си за моделиране, използвани в сценариите ѝ. Симулацията в рамките на целия Съюз на сценариите за прекъсване на доставките на газ и инфраструктурата се повтаря на всеки четири години освен ако обстоятелствата не изискват по-често актуализации.“

5) В параграф 4 буква д) се заменя със следното:

„д) като се вземат предвид рисковете, свързани с контрола върху инфраструктурата, която е от значение за сигурността на доставките на газ, доколкото могат да включват, *inter alia*, риск от недостатъчни инвестиции, подкопаване на диверсификацията, неправилно използване на съществуващата инфраструктура, **включително презапасяване с капацитет за съхранение**, или нарушение на правото на Съюза;“.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

9) Член 8 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заличава;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Превантивният план за действие и планът за действие при извънредни ситуации включват регионален раздел или няколко регионални раздела, когато дадена държава членка принадлежи към различни рискови групи съгласно определението в приложение I.

Тези регионални раздели се разработват съвместно от всички държави членки в рисковата група преди включването в съответните национални планове.

Комисията има подпомагаща роля, за да направи така, че регионалните раздели да водят до колективно повишаване на сигурността на доставките на газ в Съюза и не се стига до противоречия, като се преодоляват всички пречки пред сътрудничеството.

Регионалните раздели съдържат подходящи и ефективни трансгранични мерки, включително във връзка със **съхранението и ВПГ**, при условие че бъдат договорени от прилагащите и засегнати от мерките държави членки от една и съща или различни рискови групи въз основа на симулацията, посочена в член 7, параграф 1, и общата оценка на риска.“

[...]

[...]

11) Вмъква се следният нов член 8a:

„Член 8a

Мерки за киберсигурност

1. При изготвянето на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации държавите членки вземат предвид подходящите мерки, свързани с киберсигурността.

2. Комисията може да приеме делегиран акт в съответствие с член 19 за установяване на специфични за сектора на природния газ правила относно аспектите на киберсигурността на трансграничните потоци на газ, включително правила относно общите минимални изисквания, планирането, мониторинга, докладването и управлението на кризи.

3. При изготвянето на настоящия делегиран акт Комисията работи в тясно сътрудничество с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER), **Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност [...] (ENISA)**, Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ЕМОПС за газ) и ограничен брой основни засегнати заинтересовани страни, както и с образувания със съществуващи компетенции в областта на киберсигурността в рамките на собствен мандат, като например оперативни центрове за киберсигурност, **които са от значение за регулираните субекти**, и екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност, както е посочено в **член 9 от Директива (ЕС) 2022/xxx[...]** **относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза.**“

12) Член 9 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

і) буква д) се заменя със следното:

„д) другите превантивни мерки, насочени към преодоляване на рисковете, установени в оценката на риска,[...] например рисковете, свързани с необходимостта от засилване на междусистемните връзки между съседни държави членки за по-нататъшно подобряване на енергийната ефективност, **за предотвратяване на презапасяването с капацитет**, за намаляване на търсенето на газ, и на възможностите за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки на газ, както и на регионалното използване на съществуващия капацитет за съхранение и за ВПП, по целесъобразност, с цел да се поддържа доставката на газ за всички клиенти, доколкото е възможно;“

ii) буква к) се заменя със следното:

„к) информация относно всички задължения за обществени услуги, свързани със сигурността на доставките на газ „[...]“;

iii) добавя се следната буква [...] л):

„[...] л) информация относно мерките, свързани с киберсигурността, както е посочено в член 8а.“

[...] [...]

[...]

14) Член 13 се изменя, както следва:

а) параграфи 3, 4 и 5 се заменят със следното:

„3. Към мярка за солидарност **се прибягва в краен случай** и тя се прилага само ако отправилата искането държава членка:

а) е обявила извънредно положение съгласно член 11;

б) не е била в състояние да покрие недостига в доставките на газ за своите защитени по линия на солидарността клиенти въпреки прилагането на мярката, посочена в член 11, параграф 3;

в) е изчерпила всички пазарни мерки („доброволни мерки“), всички непазарни мерки („задължителни мерки“) и другите мерки, съдържащи се в плана за действие при извънредни ситуации;

г) е изпратила изрично искане до Комисията и компетентните органи на всички държави членки, с които е свързана или пряко, или, съгласно параграф 2, през трета държава, придружено от описание на приложените мерки, посочени в буква б) от настоящия параграф, **и от изричен ангажимент** да изплати справедливо и своевременно обезщетение на държавата, предоставяща солидарност в съответствие с параграф 8.

4. Държавите членки, **които [...] получат искане за прилагане на мярка за солидарност**, предоставят такива оферти въз основа на доброволни мерки от страна на търсенето, доколкото и докогато е възможно, преди да прибегнат до непазарни мерки.

Когато за предоставящата солидарност държава членка пазарните мерки се окажат недостатъчни за справяне с дефицит в доставките на газ за защитени по линия на солидарността клиенти в отпавилата искането държава членка, предоставящата солидарност държава членка може да въведе непазарни мерки, за да изпълни задълженията, предвидени в параграфи 1 и 2.

5. Ако повече от една държави членки могат да предоставят солидарност към отпавила искане държава членка, отпавилата искането държава членка, след като се консултира с всички държави членки, от които се иска да предоставят солидарност, търси най-изгодната оферта въз основа на разходи, бързина на доставката, надеждност и диверсификация на доставките на газ. **Ако наличните пазарни оферти не са [...] достатъчни, за да покрият недостига в доставките на газ за защитените по линия на солидарността клиенти в отпавилата искането държава членка, държавите членки, от които се изисква да предоставят солидарност, са длъжни да задействат непазарни мерки.**“

б) в параграф 10 се добавя следната алинея:

„Когато е била предоставена мярка за солидарност в съответствие с параграфи 1 и 2, окончателният размер на компенсацията, платена от отпавилата искането държава членка, подлежи на последващ контрол от регулаторния орган и/или органа за защита на конкуренцията на предоставящата държава членка в срок от три месеца от отмяната на извънредната ситуация. Провежда се консултация с отпавилата искането държава членка и тя дава становището си относно приключването на последващия контрол. След консултацията с отпавилата искането държава членка органът, който упражнява този последващ контрол, има право да изиска корекция на размера на компенсацията, като вземе предвид становището на отпавилата искането държава членка. Заклученията от този последващ контрол се предават на Европейската комисия, която ги отразява в доклада си относно извънредната ситуация съгласно член 14, параграф 3.“;

в) параграф 14 се заменя със следното:

„14. Прилагането на настоящия член не се засяга, ако държавите членки не успеят да постигнат споразумение или да финализират своите технически, правни и финансови договорености. В такъв случай, когато **е необходима мярка за солидарност, за да се гарантират доставките на газ за защитените по линия на солидарността клиенти, договореностите, съдържащи се в [...]** приложение IX, се прилагат по подразбиране по отношение на искането и предоставянето на съответния газ.“

15) В член 14, параграф 3 първата алинея се заменя със следното:

„След преодоляването на извънредната ситуация компетентният орган, посочен в параграф 1, възможно най-скоро и не по-късно от шест седмици след отменянето на извънредната ситуация, предоставя на Комисията подробна оценка на извънредната ситуация и на ефективността на приложените мерки, включително оценка на икономическото въздействие на извънредната ситуация, въздействието върху електроенергийния сектор и предоставената на Съюза и неговите държави членки или получената от Съюза и неговите държави членки помощ. **Когато е уместно, оценката трябва да включва подробно описание на обстоятелствата, довели до задействането на механизма по член 13, и условията, при които са получени липсващите доставки на газ, включително платената цена и финансова компенсация, и — когато е уместно — причините, поради които предложенията за солидарност не са били приети и/или не е бил доставен газ.** Тази оценка се предоставя на КГПГ и се отразява в актуализациите на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации.“

15a) В член 17а се добавя следният параграф:

„2. Докладът, който трябва да бъде представен до 28 февруари 2025 г., включва и обща оценка на прилагането на членове 6а – 6г, член 7, параграф 1 и параграф 4, буква ж), член 16, параграф 3, член 17а, член 18а, член 20, параграф 4 и приложения Ia и Ib към настоящия регламент. Докладът се придружава, когато е необходимо, от законодателно предложение за изменение на настоящия регламент.“;

16) Член 19 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 първото изречение се заменя със следното:

„Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и **член 8а, параграф 2 (киберсигурност)**, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от [...] [датата на приемане на измененията].“;

б) в параграф 3 първото изречение се заменя със следното:

„3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и **член 8а, параграф 2 (киберсигурност)**, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета.“;

в) в параграф 6 първото изречение се заменя със следното:

„6. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 8, член 7, параграф 5, член 8, параграф 5 и **член 8а, параграф 2 (киберсигурност)**, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения.“;

[...]

17) Приложение VI се изменя, както следва:

а) в раздел 5, буква а), втора алинея, след второто тире, озаглавено „мерки за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки“, се вмъква следното тире:

„– мерки за предотвратяване на презапасаването с капацитет,“;

б) в раздел 11.3, буква а), втора алинея, след второто тире, озаглавено „мерки за разнообразяване на пътищата за доставка на газ и източниците на доставки“, се вмъква следното тире:

„– мерки за предотвратяване на презапасаването с капацитет,“;

18) Текстът в приложение II към настоящия регламент се добавя като приложение IX към Регламент (ЕС) 2017/1938.

Член 68

Отмяна

Регламент (ЕО) № 715/2009 се отменя. Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 69

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от [1 януари 2023 г.]

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

НАСОКИ ОТНОСНО

**1. ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ПУБЛИКУВА ОТНОСНО МЕТОДИКАТА ЗА
ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РЕГУЛИРАНИТЕ ПРИХОДИ НА ОПЕРАТОРА НА ПРЕНОСНА СИСТЕМА**

Следната информация се публикува преди тарифния период от регулаторния орган или от оператора на преносна система, съгласно решението на регулаторния орган.

Тази информация се предоставя отделно за дейностите по пренос, при които операторът на преносна система е част от по-голям търговски субект или холдинг.

1. Субектът, който отговаря за изчисляването, определянето и одобряването на различните компоненти на методиката.
2. Описание на методиката, включващо най-малко описание на:
 - а) цялостната методика, например таван на приходите, хибриден подход, метод на надхвърлените разходи или сравнителен анализ на тарифите;

- б) методиката за определяне на [...] **регулаторната** база на активите (RAB), включително:
- i) методика за определяне на първоначалната (отваряща) стойност на активите, прилагана в началото на регулирането, и при включването на нови активи в регулаторната база на активите;
 - ii) методика за преоценка на активите;
 - iii) разяснения за изменението на стойността на активите;
 - iv) третиране на изведените от експлоатация активи;
 - v) амортизационната методика, прилагана за [...] **регулаторната** база на активите, включително всякакви промени, направени върху стойностите.
- в) методиката за определяне на цената на капитала;
- г) методиката за определяне на общите разходи (TOTEX) или, според случая, оперативните разходи (OPEX) и капиталовите разходи (CAPEX);
- д) методиката за определяне на ефективността на разходите, ако е приложимо;
- е) методиката за определяне на инфлацията;
- ж) методиката за определяне на премиите и стимулите, ако е приложимо;
- з) непредвидени разходи;
- и) услуги, предоставяни в рамките на холдинга на дружеството, ако е приложимо.

3. Стойностите на параметрите, използвани в методиката
- а) подробните стойности на параметрите, които са част от цената на собствения капитал и цената на дълга или среднопретеглената цена на капитала, изразена в проценти;
 - б) амортизационни срокове в години, приложими поотделно за тръбопроводи и компресори;
 - в) промени в амортизационния период или в ускоряването на амортизацията, прилагана за активите;
 - г) цели за ефективност в проценти;
 - д) инфлационни индекси;
 - е) премии и стимули.
4. Стойностите на цените и разходите, използвани за определяне на разрешените или целеви приходи в местната валута и в евро на:
- а) [...] **регулаторната** база на активите по видове активи, с разбивка по години до пълната ѝ амортизация, включително:
 - б) инвестиции, добавени към [...] **регулаторната** база на активите, по видове активи;
 - в) амортизацията по видове активи до пълната им амортизация;
 - г) цената на капитала, включително цената на собствения капитал и цената на дълга;
 - д) оперативни разходи;
 - е) премии и стимули, изброени поединично.

5. Финансови показатели, които трябва да бъдат представени за оператора на преносна система. Ако операторът на преносна система е част от по-голям холдинг или дружество, тези стойности се представят отделно за оператора на преносната система, включително:

- а) печалба преди лихви, данъци и амортизация (EBITDA);
- б) печалба преди лихви и данъци (EBIT);
- в) възвръщаемост на активите I (ROA) = $EBITDA/RAB$;
- г) възвръщаемост на активите II (ROA) = $EBIT/RAB$;
- д) възвръщаемост на собствения капитал (ROE) = [...] **печалба / собствен капитал**;
- аа) възвръщаемост на вложения капитал (RoCE);
- бб) отношение на ливъридж;
- вв) нетен дълг/(нетен дълг + собствен капитал);
- гг) нетен дълг/EBITDA.

Регулаторният орган или операторът на преносната система осигуряват опростен тарифен модел, който включва дезагрегираните параметри и стойности на методиката и позволява да се възпроизведе изчисляването на разрешените или целевите приходи на оператора на преносната система.

6. Операторите на преносни системи поддържат и при поискване предоставят на компетентните органи ежедневен запис на дейностите по профилактика и на възникналите прекъсвания на подавания поток. При поискване информация се предоставя и на страните, засегнати от такива прекъсвания.

2. ПРИНЦИПИ НА МЕХАНИЗМИТЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КАПАЦИТЕТ (ПРОПУСКАТЕЛНА СПОСОБНОСТ) И НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕТОВАРВАНЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОПЕРАТОРИТЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМИ И ТЯХНОТО ПРИЛАГАНЕ В СЛУЧАЙ НА ДОГОВОРНО ПРЕТОВАРВАНЕ

2.1. Принципи на механизмите за разпределение на капацитет и на процедурите за управление на претоварването по отношение на операторите на преносни системи

1. Механизмите за разпределение на капацитет и процедурите за управление на претоварването улесняват развитието на конкуренция и ликвидна търговия с капацитет и са съвместими с пазарни механизми, в това число спот пазари и борси. Те са гъвкави и могат да се приспособяват към променящите се пазарни условия.
2. Тези механизми и процедури отчитат целостността на съответната система и сигурността на доставките.
3. Тези механизми и процедури не възпрепятстват навлизането на нови участници на пазара, нито създават бариери за навлизане на пазара. Те не пречат на ефективната конкуренция между пазарните участници, в това число нови участници на пазара и дружества с малък пазарен дял.
4. Тези механизми и процедури подават подходящи икономически сигнали за ефективно и оптимално използване на техническия капацитет и улесняват инвестирането в нова инфраструктура.
5. Ползвателите на мрежа биват информирани за обстоятелствата, които могат да повлияят върху наличността на договорения капацитет. Информацията за прекъсване [...] **отразява** нивото на информация, с която разполага операторът на преносната система.

6. Ако изпълнението на договорните задължения за доставка бъде затруднено поради причини, свързани с целостността на системата, операторите на преносни системи [...] **уведомят** ползвателите на мрежа и търсят незабавно недискриминационно решение.

Операторите на преносни системи се консултират с ползвателите на мрежа относно процедурите преди тяхното прилагане и ги съгласуват с регулаторния орган.

2.2. Процедури за управление на претоварването в случай на договорно претоварване

2.2.1. Общи разпоредби

1. Разпоредбите на точка 2.2 се прилагат за точките на междусистемни връзки между съседни входно-изходни системи, независимо дали те са физически или виртуални, между две или повече държави членки или в рамките на една и съща държава членка, доколкото точките подлежат на резервиране от ползватели. Те могат да бъдат прилагани също за входни точки от и изходни точки към трети държави според решението на съответния национален регулаторен орган. Изходните точки към крайни ползватели и разпределителни мрежи, входните точки от терминали за ВПП и съоръжения за добиване, както и входно-изходните точки от и към съоръжения за съхранение, не са предмет на разпоредбите на точка 2.2.
2. Въз основа на информацията, публикувана от операторите на преносни системи съгласно раздел 3 от настоящото приложение и, в съответните случаи, утвърдена от националните регулаторни органи, ACER ще публикува мониторингов доклад за претоварванията в точките за междусистемни връзки във връзка с продуктите с гарантиран капацитет, продадени през предходната година, като отчита, доколкото това е възможно, търгуването с капацитет на вторичния пазар и използването на прекъсваем капацитет.

Мониторинговият доклад се публикува на всеки две години. ACER публикува допълнителни доклади въз основа на обосновано искане от Комисията до един път годишно.

3. Всеки допълнителен капацитет, предоставен чрез прилагане на една от процедурите по управление на претоварването, както е предвидено в точки 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 и 2.2.5, се предлага от съответния(те) оператор(и) на преносни системи при нормалния процес на разпределяне.

3.

2.2.2. *Увеличаване на капацитета посредством схема за свръхзаявяване и обратно изкупуване*

1. Операторите на преносни системи предлагат и, след одобрение от националния регулаторен орган, прилагат схема за свръхзаявяване и обратно изкупуване, основана на стимули, с цел да предложат допълнителен гарантиран капацитет. Преди изпълнението, националният регулаторен орган се консултира с националните регулаторни органи на съседните държави членки и взема предвид мнението на тези регулаторни органи. Допълнителният капацитет се дефинира като гарантиран капацитет, предлаган допълнително към техническия капацитет в точка на междусистемна връзка, изчислен въз основа на член 5, параграф 1 от настоящия регламент.
2. Схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване осигурява на операторите на преносни системи стимул да предоставят допълнителен капацитет като отчитат техническите условия, като например калоричността, температурата и очакваното потребление на съответната входно-изходна система и капацитета в съседните мрежи. Операторите на преносни системи следва да прилагат динамичен подход по отношение на преизчисляването на техническия или допълнителния капацитет на входно-изходната система.

3. Схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване се основава на режим на стимулиране, отразяващ рисковете за операторите на преносни системи при предлагането на допълнителен капацитет. Схемата се структурира по такъв начин, че приходите от продажбата на допълнителен капацитет и разходите, произтичащи от схемата за обратно изкупуване или мерките по точка 6, да се разделят между операторите на преносни системи и ползвателите на мрежата. Националните регулаторни органи вземат решение относно разпределението на приходите и разходите между операторите на преносни системи и ползвателя на мрежата.
4. За целите на определяне на приходите на операторите на преносни системи техническият капацитет, по-специално върнатият (преотстъпеният) капацитет, както и, когато е приложимо, капацитетът, произтичащ от прилагането на механизми за заявяване на гарантиран капацитет на принципа „или използваш, или губиш“ за ден напред или за дългосрочен период, следва да бъдат разпределени преди всякакъв допълнителен капацитет.
5. При определяне на допълнителния капацитет, операторът на преносната мрежа взема предвид статистическите сценарии за вероятния размер на физически неизползвания капацитет във всеки един момент в точките на междусистемни връзки. Той отчита също и рисковия профил на предлагането на допълнителен капацитет, който не води до допълнително задължение за изкупуване. Схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване също така оценява вероятността и разходите за обратно изкупуване на капацитет на пазара и отразява това в размера на допълнителния капацитет, който ще се предоставя.
6. Когато е необходимо да се запази целостността на системата, операторите на преносни системи прилагат процедура за обратно изкупуване, основана на пазарни принципи, при която ползвателите на мрежата могат да предлагат капацитет. Ползвателите на мрежата следва да бъдат информирани относно приложимата процедура за обратно изкупуване. Прилагането на процедура за обратно изкупуване не засяга приложимите спешни мерки.
7. Преди прилагането на процедура за обратно изкупуване операторите на преносни системи проверяват дали целостността на системата не може да се поддържа по по-рентабилен начин чрез алтернативни технически и търговски мерки.

8. Когато предлага схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване, операторът на преносната система предоставя на националния регулаторен орган всички отнасящи се до схемата данни, оценки и модели с цел той да може да направи оценка на схемата. Операторът на преносната система е длъжен да докладва редовно на националния регулаторен орган за функционирането на схемата и, по искане на националния регулаторен орган, да предоставя всички необходими данни. Националният регулаторен орган може да изиска от оператора на преносната мрежа да преразгледа схемата.

2.2.3. Механизъм за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“

1. При промяна на първоначалната заявка националните регулаторни органи изискват от операторите на преносни системи да прилагат за отделния ползвател на мрежата в точка на междусистемна връзка като минимум правилата, определени в точка 3, ако въз основа на ежегодния мониторингов доклад на ACER в съответствие с точка 2.2.1, подточка 2 е видно, че в точките на междусистемни връзки в хода на процедурите за разпределяне на капацитет от разгледаната в мониторинговия доклад година търсенето е надвишило предлагането, на началната цена, когато са използвани търгове, за продуктите за ползване през въпросната година или през някоя от следващите две години,
- а) най-малкото за три продукта с гарантиран капацитет с продължителност един месец; или
 - б) за най-малко два продукта с гарантиран капацитет с продължителност едно тримесечие; или
 - в) за най-малко един продукт с гарантиран капацитет с продължителност една година или повече; или
 - г) когато от най-малко шест месеца не е бил предложен продукт с гарантиран капацитет с продължителност един месец или повече.

2. Ако въз основа на ежегодния мониторингов доклад е видно, че ситуация като определената в точка 1 е слабо вероятно да се случи повторно през следващите три години, например в резултат на това, че капацитет става наличен поради физическо разширяване на мрежата или прекратяване на дългосрочни договори, съответните национални регулаторни органи могат да решат да прекратят механизма за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“.
3. Презаявяване на гарантиран капацитет от ползвателя на мрежата в точката на междусистемна връзка се разрешава до максимум 90 % и до минимум 10 % от договорения капацитет. Ако обаче заявката надхвърля 80 % от договорения капацитет, половината от незааявения обем може да бъде презаявен с нарастване. Ако заявката не надхвърля 20 % от договорения капацитет, половината от заявения обем може да бъде презаявен с намаляване. Прилагането на настоящата точка не засяга приложимите спешни мерки.
4. Първоначалният притежател на договорения капацитет може да презаяви ограничената част от своя договорен гарантиран капацитет на прекъсваем принцип.
5. Точка 3 не се прилага за ползватели на мрежата — лица или предприятия и предприятията, контролирани от тях съгласно член 3 от Регламент (ЕО) № 139/2004 — държащи по-малко от 10 % от средния технически капацитет през предходната година в точката на междусистемна връзка.
6. За точки на междусистемни връзки, в които се прилага механизмът за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“ в съответствие с точка 3, националният регулаторен орган следва да направи оценка на връзката със схемата за свръхзаявяване и обратно изкупуване съгласно точка 2.2.2, като това може да доведе до решение на националният регулаторен орган за неприлагане на разпоредбите на точка 2.2.2 за въпросните точки на междусистемни връзки. Такова решение се съобщава незабавно на ACER и на Комисията.

7. За дадена точка на междусистемна връзка националният регулаторен орган може да реши да прилага механизъм за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“ в съответствие с точка 3. Преди да вземе своето решение, националният регулаторен орган се консултира с националните регулаторни органи на съседните държави членки. При вземане на решението националният регулаторен орган взема предвид становищата на националните регулаторни органи на съседните държави.

2.2.4. *Връщане на договорен капацитет*

Операторите на преносни системи приемат всяко преотстъпване на гарантиран капацитет, договорен от ползвателя на мрежата в точка на междусистемна връзка, с изключение на продукти, свързани с капацитет, имащи продължителност от един ден и по-малко. Ползвателят на мрежата запазва правата и задълженията си по договора за капацитет до момента на преразпределянето на капацитета от оператора на преносната система и доколкото капацитетът не е преразпределен от оператора на преносната система. Върнатият (преотстъпеният) капацитет следва да се разгледа за преразпределяне едва след като целият разполагаем капацитет е бил разпределен. Операторът на преносната система уведомява незабавно ползвателя на мрежата за всяко преразпределяне на върнат (преотстъпен) от него капацитет. Националният регулаторен орган одобрява специфични условия за преотстъпване на капацитет, по-специално за случаите, в които няколко ползватели на мрежата преотстъпват капацитета си.

2.2.5. *Механизъм за заявяване за дългосрочен период на принципа „или използваш, или губиш“*

1. Националните регулаторни органи изискват от операторите на преносни системи да отнемат частично или в пълна степен системно недоизползвания от даден ползвател на мрежата договорен капацитет в дадена точка на междусистемна връзка, когато този ползвател не е продавал или предлагал при разумни условия своя неизползван капацитет и когато други ползватели на мрежата искат гарантиран капацитет. Договореният капацитет се счита за системно недоизползван, по-специално ако

- а) ползвателят на мрежата използва средно по-малко от 80 % от своя договорен капацитет както между 1 април и 30 септември, така и между 1 октомври и 31 март, с ефективна продължителност на договора повече от една година, за което не може да посочи основателна причина; или
 - б) ползвателят на мрежата заявява системно близо 100 % от своя договорен капацитет и презаявява с намаляване с цел да заобиколи правилата, формулирани в точка 2.2.3, подточка 3).
2. Прилагането на механизъм за заявяване на гарантиран капацитет за ден напред на принципа „или използваш, или губиш“ не трябва да се разглежда като основание за неприлагане на точка 1.
3. Оттеглянето следва да води до това ползвателят на мрежата да губи договорения си капацитет частично или напълно за определен период или за оставащия ефективен срок на договора. Ползвателят на мрежата запазва правата и задълженията си по договора за капацитет до момента на преразпределянето на капацитета от оператора на преносната система и доколкото капацитетът не е преразпределен от оператора на преносната система.
4. Операторите на преносни системи предоставят на националните регулаторни органи редовно всички данни, необходими за следене на степента на използване на договорените капацитети с ефективна продължителност на договора повече от една година или на периодични тримесечия, обхващащи най-малко две години.

3. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФОРМАЦИЯ, НЕОБХОДИМА ЗА ПОЛУЧАВАНЕ ОТ СТРАНА НА ПОЛЗВАТЕЛИТЕ НА ГАЗОПРЕНОСНИ МРЕЖИ НА РЕАЛЕН ДОСТЪП ДО СИСТЕМАТА ЗА ПРИРОДЕН ГАЗ, ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПРОЗРАЧНОСТ, КАКТО И НА ИНФОРМАЦИЯТА, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ОПОВЕСТЯВА ЗА ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ, И НА ГРАФИКА, СЪГЛАСНО КОЙТО ДА СЕ ПУБЛИКУВА ТАЗИ ИНФОРМАЦИЯ

3.1. Определение на техническата информация, необходима за получаване от страна на ползвателите на газопреносни мрежи на реален достъп до системата

3.1.1. Форма на публикациите

1. Операторите на газопреносни системи трябва да предоставят цялата информация, посочена в точка 3.1.2 и точка 3.3, подточки от 1 до 5, по следния начин:
 - а) на общественодостъпен уебсайт, с безплатен достъп и без изискване за регистрация или друг вид записване, поддържан от оператора на преносната система;
 - б) на принципа на периодично и текущо обновяване; периодичността трябва да се определя в зависимост от настъпващите промени и продължителността на услугата;
 - в) по удобен за потребителите на информацията начин;
 - г) по ясен, количествено изразим, леснодостъпен начин и на недискриминационна основа;
 - д) във формат, позволяващ изтегляне по мрежа, който е съгласуван между операторите на преносни системи и националните регулаторни органи — въз основа на становище относно хармонизиран формат, което се дава от ACER — и който позволява количествени анализи;

- е) при използване на общоприети мерни единици — по-специално kWh за енергийното съдържание (при еталонна температура при изгаряне, равна на 298,15 K) и m³ като единица за обем (при температура 273,15 K и налягане 1,01325 bar). Следва да бъде даден константният коефициент на преобразуване, използван за определяне на енергийното съдържание на газа. В допълнение към така определения формат е възможно публикуването и на данни, изразени чрез други мерни единици;
- ж) информацията следва да е на официалния език (официалните езици) на държавата членка и на английски език;
- з) всички данни се предоставят на единична обхващаща целия Европейски съюз централна платформа, установена от ЕМОПС за газ на принципа за рентабилност.

2. Операторите на преносни системи трябва да предоставят подробни данни относно действително настъпилите промени в който и да е елемент от цялата информация, посочена в точка 3.1.2 и точка 3.3, подточки от 1 до 5, своевременно и веднага след като такива данни им станат известни.

3.1.2. Съдържание на информацията, която трябва да се публикува

- 1. Операторите на преносни системи трябва да публикуват най-малко следната информация относно своите системи и услуги:
 - а) подробно и цялостно описание на различните предлагани услуги и на техните цени;
 - б) различните видове договори за пренос[...], които могат да бъдат сключени за тези услуги;
 - в) мрежовия кодекс и/или стандартните условия, изясняващи в общ вид правата и отговорностите на всички ползватели на газопреносни мрежи, включително:

- i) типови (хармонизирани) договори за пренос[...] и други съответни документи;
- ii) ако имат значение за достъпа до системата — спецификации за качествените характеристики на газа във всички важни точки, дефинирани в точка 3.2 от настоящото приложение, спецификация на релевантни качествени характеристики на газа, включително, като минимум, данни за стойностите на горната топлина на изгаряне , числото на Вобе и кислородното съдържание, както и отговорностите или свързаните с енергийното съдържание на газа разходи за ползвателите на газопреносни мрежи, в случай че качествените характеристики на газа не съответстват на спецификациите;
- iii) ако има значение за достъпа до системата — информация за изискванията по отношението на налягането на газа във всички важни точки;
- iv) процедурата, която се изпълнява в случай на прекъсване на прекъсваем преносен капацитет, включително в случаите, при които това е приложимо — ситуирането във времето, обсегът и приоритетното подреждане на индивидуалните прекъсвания (например пропорционално прекъсване или прекъсване в ред, обратен на реда на получаване на заявките);
- г) хармонизираните процедури, прилагани при използване на преносната система, включително определения на ключови термини и условия;
- д) разпоредби относно: разпределението на капацитет, управлението при претоварване, процедурите за предотвратяване на спекулативно запасяване и за повторно използване;
- е) приложимите правила при търгуване с капацитет на вторичния пазар спрямо оператора на преносната система;
- ж) правила за балансиране и методика за изчисляване на таксите при дисбаланс;
- з) ако е приложимо, нивата на гъвкавост и толеранс, включени в услуги за пренос[...] и в други услуги без допълнителни такси, както и всяка допълнително предлагана гъвкавост и съответните такси за нея;

- и) подробно описание на газовата система на оператора на преносна система и на важните точки на междусистемно свързване, съгласно дефиницията им в точка 3.2 от настоящото приложение, както и наименованията на операторите на съответните свързани системи или съоръжения;
- й) приложимите правила за присъединяване към системата, експлоатирана от оператора на преносната система;
- к) информация за механизмите за действие при извънредни ситуации, доколкото отговорност за тях носи операторът на преносната система, като например мерки, които могат да доведат до прекъсване на връзките към групи ползватели и други общи правила за отговорност, приложими спрямо оператора на преносната система;
- л) процедурите, договорени от операторите на преносни системи по отношение на точките на междусистемно свързване, имащи значение за достъпа на ползвателите на газопреносни мрежи към съответните преносни системи и отнасящи се до оперативната съвместимост на газопреносната мрежа, договорените процедури за заявки и съгласуване на съответствието на заявките и други договорени процедури, съдържащи разпоредби във връзка с разпределението на газовите дебити и балансирането, включително използваните методи за тази цел;
- м) операторите на преносни системи трябва да публикуват подробно и цялостно описание на методиката и изчислителния процес, включително информация за параметрите и ключовите допускания, използвани при изчисляване на техническия капацитет.

3.2. Определение на всички важни точки във връзка с изискванията за прозрачност

1. Важните точки следва да включват най-малко следните точки:

- а) всички входни и изходни точки към и от дадена газопреносна мрежа, експлоатирана от определен оператор на преносна система, с изключение на тези изходни точки, които са свързани с единичен краен потребител, и също с изключение на тези входни точки, които са свързани пряко към добивна инсталация на единичен производител, която се намира в ЕС;
- б) всички входни и изходни точки, свързващи зоните на балансиране на оператори на преносни системи;
- в) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на преносна система с терминал за втечен природен газ, търговски газоразпределителни възли (газови центрове) с физическо разпределение на газ, инсталации за съхранение и добив/производство на газ, освен ако тези производствени инсталации не са изключени съгласно буква а);
- г) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на преносна система с инфраструктура, необходима за предоставяне на спомагателни услуги съгласно определението в член 2, параграф 30 от [преработената Директива за природния газ, както е предложена в COM(2021)xxx].

2. Информацията за единични крайни ползватели и за добивни инсталации, която не е включена в определението за важни точки, формулирано в точка 3.2.1, буква а), следва да се публикува в сумарен вид, поне по отношение на всяка зона на балансиране. Това сумирано представяне на единични крайни ползватели и на производствени инсталации, изключени от определението за важни точки, формулирано в точка 3.2.1, буква а), се разглежда, при прилагането на настоящото приложение, като една важна точка.

3. В случаите, при които точки между газопреносните оператори на две или повече газови системи се управляват само от съответните газопреносни оператори, без никакво договорно или оперативно участие на ползвателите на тези системи, или когато точките свързват преносна система към разпределителна система, без в тези точки да има договорно претоварване, операторите на преносни системи се освобождават от задължението да публикуват за тези точки информацията съгласно точка 3.3 от настоящото приложение. Националният регулаторен орган може да изисква от операторите на преносни системи да публикуват информацията съгласно точка 3.3 от настоящото приложение за отделни групи или за всички такива точки, за които по принцип има освобождаване от задължението. В такъв случай информацията (ако съответният оператор на преносна система разполага с нея) трябва да бъде публикувана в обобщен вид, на запазващо смисъла равнище — поне за всяка зона на балансиране. Обобщеното представяне на тези точки ще се счита, по смисъла на настоящото приложение, за една важна точка.

3.3. Информация, която да се публикува за всички важни точки, и времеви график, по който [...] се публикува тази информация

1. Операторите на преносни системи трябва да публикуват за всички важни точки информацията, посочена в букви от а) до ж) , по отношение на всички предоставяни услуги и спомагателните услуги (по-специално информация за примесване, за добавяне на компоненти към газа с цел намаляване на неговата калоричност и за преобразуване на газа с цел получаване на друго качество). Тази информация трябва да се публикува в числово изражение, през периоди от часове или ежедневно, в зависимост от това какъв е най-малкият референтен период, за който може да се резервира и заяви (презаяви) капацитет и какъв е най-малкият период на приключване на сметките, за който се изчисляват такси при дисбаланс. Ако най-малкият референтен период е различен от целодневен период, посочената в букви от а) до ж) информация се предоставя и за целодневен период. Тази информация и съответните ѝ актуализации трябва да се публикуват веднага след като системният оператор разполага с нея („в почти реално време“):

- а) техническият капацитет за газов дебит в двете посоки;
- б) общият договорен гарантиран капацитет и прекъсваем капацитет в двете посоки;
- в) заявените и презаявените количества в двете посоки;
- г) наличният гарантиран и прекъсваем капацитет в двете посоки;
- д) действителните физически реализирани дебители;
- е) планираните и действителните прекъсвания на прекъсваем капацитет;
- ж) планираните и непланираните прекъсвания на гарантираните услуги, както и информация за възстановяването на гарантираните услуги (по-специално във връзка с ремонта и поддръжката на системата и вероятното времетраене на всяко прекъсване, дължащо се на ремонт и поддръжка). Информация за плановите прекъсвания трябва да бъде публикувана поне 42 дни предварително;
- з) случаи на неуспешни, законосъобразни заявки за продукти с гарантиран капацитет с продължителност един месец или повече, включително броя и обема на неуспешните заявки;
- и) в случай на търгове — къде и кога продукти с гарантиран капацитет с продължителност един месец или повече са били продадени на цени, по-високи от началната цена;
- й) къде и кога продукт с негарантиран капацитет с продължителност един месец или повече е бил предложен за продажба в нормалния процес на разпределяне;
- к) общия капацитет, предоставен посредством прилагането на процедурите за управление на претоварването, определени в точки 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4 и 2.2.5, за всяка прилагана процедура за управление на претоварването.

2. За всички важни точки посочената в точка 3.3, подточка 1, букви а), б) и г), трябва да се публикува информация за период, обхващащ поне следващите 24 месеца.
3. Операторите на преносни системи трябва да публикуват за всички важни точки историческа информация за последните пет години съгласно изискванията в точка 3.3, подточка 1, букви от а) до ж), на принципа на текущо обновяване.
4. Операторите на преносни системи трябва да публикуват ежедневно измерените във всички важни точки стойности на горната топлина на изгаряне, на числото на Вобе, съдържанието на примесения в системата за природен газ водород, съдържанието на метан и съдържанието на кислород. Предварителните стойности трябва да се публикуват не по-късно от три дни след съответния газоден. Окончателните стойности трябва да се публикуват в рамките на три месеца след края на съответния месец.
5. Операторите на преносни системи трябва да публикуват за всички важни точки годишни данни за стойностите на наличните капацитети, резервираните и техническите капацитети за всички години, за които се договаря капацитет, и за първата следваща след тях година, като периодът, за който се публикуват тези данни, трябва да обхваща поне следващите 10 години. Тази информация трябва да се актуализира най-малкото ежесмесчно или по-често, в случай че се появи нова информация. Публикацията трябва да отразява периода, за който се предлага на пазара капацитет.

3.4. Информация, която трябва да се публикува относно преносната система, и времеви график, по който [...] се публикува тази информация

1. Операторите на преносни системи трябва да осигурят публикуването на дневни данни, които ежедневно се актуализират, относно сумарните количества на предлаганите капацитети и на договорените капацитети на вторичния пазар (т.е. продавани от един ползвател на газопреносната мрежа на друг ползвател на газопреносната мрежа), когато операторите на преносни системи разполагат с тази информация. Информацията трябва да включва следните данни:

- а) точка на междусистемно свързване , за която се продава капацитет;
- б) вид на капацитета, т.е. дали е входящ или изходящ, гарантиран или прекъсваем;
- в) количество и времетраене на правата за използване на капацитета;
- г) вид на продажбата, например прехвърляне или предоставяне ;
- д) общ брой на сделките/прехвърлянията;
- е) всякакви други условия, известни на оператора на преносната система, съгласно посоченото в точка 3.3.

Когато и доколкото този вид информация се предоставя от трета страна, операторите на преносни системи се освобождават от настоящото задължение.

2. Операторите на преносни системи трябва да публикуват типови (хармонизирани) условия, при които те приемат трансакциите за капацитет (например прехвърляния и предоставяния). Тези условия трябва да включват поне:

- а) описание на стандартни продукти, които могат да бъдат продавани на вторичния пазар;
- б) необходимото време за реализация/приемане/регистрация на сделките на вторичния пазар. В случай на закъснения трябва да се публикуват причините;
- в) уведомлението до оператора на преносната система от страна на продавача или третата страна, съгласно точка 3.4, подточка 1, относно името на продавача и купувача и относно спецификациите на капацитета, както са посочени в точка 3.4, подточка 1.

Когато и доколкото този вид информация се предоставя от трета страна, операторите на преносни системи се освобождават от настоящото задължение.

3. По отношение на услугата на балансиране на своята система всеки оператор на преносна система трябва да предоставя на всеки ползвател на мрежата, за всеки балансов период неговите конкретни предварителни дисбалансови обеми и данни за цените за всеки отделен ползвател на мрежата не по-късно от един месец след края на балансовия период, като окончателните данни следва да се предоставят в рамките на три месеца след края на балансовия период. Окончателните данни за клиентите, обслужвани по стандартизирани товари графици, могат да бъдат предоставяни до 14 месеца по-късно. Когато и доколкото този вид информация се предоставя от трета страна, операторите на преносни системи се освобождават от настоящото задължение. При предоставянето на тази информация трябва да се спазва конфиденциалност по отношение на чувствителната от търговска гледна точка информация.
4. В случай че се предлагат услуги за гъвкавост, различни от толеранси, операторите на преносни системи трябва да публикуват сумарни дневни прогнози по отношение на следващия ден за максималното количество гъвкавост, резервираното равнище на гъвкавост и наличието на свободна гъвкавост на пазара за следващия газоден. Съответният оператор на преносна система трябва да публикува също последваща (ex-post) информация за сумарното използване на всеки вид услуга за гъвкавост в края на всеки газоден. Ако националният регулаторен орган се увери, че този вид информация би могла да послужи за възможни злоупотреби от страна на ползватели на мрежата, той може да реши да освободи оператора на преносна система от това задължение.
5. Операторите на преносни системи трябва да публикуват за всяка зона на балансиране количеството на газа в преносната система в началото на всеки газоден и прогноза за количеството на газа в края на газоденя. Прогнозата за количеството на газа в края на газоденя трябва да се актуализира ежечасно по време на газоденя. Ако се изчисляват такси за дисбаланс на часова основа, операторът на преносната система трябва да публикува ежечасно количеството на газа в преносната система. Като алтернативна възможност операторите на преносни системи трябва да публикуват за всяка зона на балансиране сумарното дисбалансово положение на всички ползватели в началото на всеки балансов период и прогнозата за сумарното дисбалансово положение на всички ползватели в края на всеки газоден. Ако националният регулаторен орган се увери, че този вид информация би могла да послужи за възможни злоупотреби от страна на ползватели на мрежата, той може да реши да освободи оператора на преносна система от това задължение.

6. Операторите на преносни системи трябва да предоставят удобни за ползване инструменти за изчисляване на тарифните стойности.
7. Операторите на преносни системи трябва да поддържат на разположение на съответните национални власти за период от поне пет (5) години реална документация за всички договори за капацитет и всякаква друга съответна информация във връзка с изчисляването и предоставянето на достъп до налични капацитети, по-специално информация за индивидуалните заявки и прекъсвания. Операторите на преносни системи трябва да поддържат документация за всяка съответна информация по точка 3.3, подточки 4 и 5 за период от поне 5 години и да я предоставят при поискване от регулаторния орган. И двете страни трябва да спазват поверителността на търговската информация.
8. Поне веднъж годишно и в предварително определен краен срок операторите на преносни системи публикуват всички планирани периоди за профилактика, които могат да засегнат правата на ползвателите на мрежата, произтичащи от договори за пренос, както и съответната експлоатационна информация, като дават своевременно предизвестие. Това включва своевременно и недискриминационно публикуване на всички промени в планираните периоди на профилактика и известяване на непланираната профилактика, веднага щом операторът на преносна система разполага с подобна информация. По време на периодите на профилактика операторите на преносни системи редовно публикуват актуализирана информация с подробности, очаквана продължителност и ефекти от профилактиката.

4. ФОРМАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ПУБЛИКУВАНАТА ТЕХНИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ДОСТЪПА ДО МРЕЖАТА ОТ ОПЕРАТОРИТЕ НА МРЕЖИ ЗА ВОДОРОД, ИНФОРМАЦИЯ, ПУБЛИКУВАНА НА ВСИЧКИ ВАЖНИ ТОЧКИ, И ГРАФИК

4.1. Формат на публикуваната техническа информация за достъп до мрежата

1. Операторите на мрежи за водород предоставят цялата информация, необходима на ползвателите на мрежата за получаване на действителен достъп до мрежата, посочена в точки 4.2 и 4.3, по следния начин:
 - а) на общественодостъпен уебсайт, с безплатен достъп и без изискване за регистрация или друг вид записване, поддържан от оператора на мрежата за водород;
 - б) на принципа на периодично и текущо обновяване; периодичността трябва да се определя в зависимост от настъпващите промени и продължителността на услугата;
 - в) по удобен за потребителите на информацията начин;
 - г) по ясен, количествено изразим, леснодостъпен начин и на недискриминационна основа;
 - д) във формат, позволяващ изтегляне на данните по мрежа, който е съгласуван между операторите на мрежи за водород и регулаторните органи — въз основа на становище относно хармонизиран формат, дадено от ACER — и който позволява количествени анализи;
 - е) изразена в общоприети мерни единици, по-специално kWh за енергийното съдържание и m³ за обема. Следва да бъде даден константният коефициент на преобразуване, използван за определяне на енергийното съдържание на газа. В допълнение към така определения формат е възможно публикуването и на данни, изразени чрез други мерни единици;

- ж) информацията следва да е на официалния език (официалните езици) на държавата членка и на английски език;
- з) всички данни се предоставят, считано от [1 октомври 2025 г.], на единна обхващаща целия Европейски съюз централна платформа, установена от Европейската мрежа на мрежовите оператори на водород на принципа за рентабилност.

2. Операторите на мрежи за водород предоставят подробни данни относно действително настъпилите промени в цялата информация, посочена в точки 4.2 и 4.3, своевременно и веднага след като такива данни им станат известни.

4.2. Съдържание на публикуваната техническа информация за достъпа до мрежата

1. Операторите на мрежи за водород публикуват най-малко следната информация относно своите системи и услуги:
 - а) подробно и цялостно описание на различните предлагани услуги и на техните цени;
 - б) различните видове договори за пренос[...], които могат да бъдат сключени за тези услуги;
 - в) мрежовите кодекси и/или стандартните условия, изясняващи в общ вид правата и отговорностите на всички ползватели на газопреносни мрежи, включително:
 - 1) типови (хармонизирани) договори за пренос[...] и други съответни документи;
 - 2) ако имат значение за достъпа до мрежата, на всички важни точки — спецификация на съответните качествени характеристики на водорода и отговорността или разходите за преобразуване, които очакват ползвателите на мрежата, ако водородът не отговаря на тези спецификации;
 - 3) ако има значение за достъпа до системата — информация за изискванията по отношението на налягането на газа във всички важни точки;

- г) хармонизираните процедури, прилагани при използване на мрежата за водород, включително определения на ключови термини;
- д) ако е приложимо, нивата на гъвкавост и толеранс, включени в услуги за пренос[...] и в други услуги без допълнителни такси, както и всяка допълнително предлагана гъвкавост и съответните такси за нея;
- е) подробно описание на мрежата за водород на оператора на мрежа за водород и на важните точки на междусистемно свързване, както са определени в точка 2, както и наименованията на операторите на съответните взаимосвързани системи или съоръжения;
- ж) правилата за присъединяване към мрежата, експлоатирана от оператора на мрежата за водород;
- з) информация за механизмите за действие при извънредни ситуации, доколкото отговорност за тях носи операторът на мрежата за водород, като например мерки, които могат да доведат до прекъсване на връзките към групи ползватели и други общи правила за отговорност, приложими за оператора на мрежата за водород;
- и) процедурите, договорени от операторите на мрежи за водород относно точките на междусистемно свързване, имащи значение за достъпа на ползвателите на газопреносни мрежи до съответната мрежа за водород, и свързани с оперативната съвместимост на газопреносната мрежа.

2. Важните точки следва да включват най-малко следните точки:
- а) всички входни и изходни точки към и от дадена мрежа за водород, експлоатирана от определен оператор на мрежа за водород, с изключение на тези изходни точки, които са свързани с единичен краен потребител, и също с изключение на тези входни точки, които са свързани пряко към добивна инсталация на единичен производител, която се намира в ЕС;
 - б) всички входни и изходни точки, свързващи мрежите на операторите на мрежи за водород;
 - в) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на мрежа за водород с терминал за ВПГ, терминали за водород, газови центрове, инсталации за съхранение и производство на газ, освен ако тези производствени инсталации не са изключени съгласно буква а);
 - г) всички точки, свързващи мрежата на даден оператор на мрежа за водород с инфраструктура, необходима за предоставяне на спомагателни услуги.
3. Информацията за единични крайни ползватели и за производствени инсталации, която е изключена от определението за важни точки, както е посочено в точка 2, буква а) от настоящия раздел, следва да се публикува в сумарен вид и да се счита за поне една важна точка.

4.3. Информация, публикувана на всички важни точки, и график

1. Във всички важни точки операторите на мрежи за водород публикуват информацията, посочена в букви от а) до ж), за всички услуги в числен вид, на едночасови или едnodневни интервали. Тази информация и съответните ѝ актуализации трябва да се публикуват веднага след като мрежата за водород е разполагаема за оператора („в почти реално време“):

- а) техническият капацитет за газов дебит в двете посоки;
 - б) общият договорен капацитет в двете посоки;
 - в) заявените и презаявените количества в двете посоки;
 - г) наличният гарантиран и прекъсваем капацитет в двете посоки;
 - д) действителните физически реализирани дебители;
 - е) плановите и действителните прекъсвания на капацитет;
 - ж) плановите и неплановите прекъсвания на услугите. Информация за плановите прекъсвания трябва да бъде публикувана поне 42 дни предварително;
2. Посочената в точка 1, букви а), б) и г) от настоящия член информация се публикува на всички важни точки за период, обхващащ поне следващите 24 месеца.
3. Във всички важни точки операторите на мрежи за водород публикуват историческа информация от последните 5 години съгласно изискванията на точка 1, букви от а) до е) от настоящия член, на принципа на текущо обновяване.
4. Операторите на мрежи за водород публикуват ежедневно измерените във всички важни точки стойности на чистотата на водорода и онечистванията. Предварителните стойности се публикуват в срок, не по-дълъг от 3 дни. Окончателните стойности трябва да се публикуват в рамките на три месеца след края на съответния месец.
5. Допълнителните подробности, необходими за прилагането на точки 4.1, 4.2 и 4.3, например подробности относно формата и съдържанието на информацията, необходима на ползвателите на мрежата за действителен достъп до мрежата, информацията, която се публикува във важните точки, подробностите относно граfiците, се определят в мрежов кодекс, създаден въз основа на член 52 от настоящия регламент.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

**ТЕХНИЧЕСКИ, ПРАВНИ И ФИНАНСОВИ ДОГОВОРЕНОСТИ ПО ПОДРАЗБИРАНЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН
13, ПАРАГРАФ 14 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2017/1938**

Настоящото приложение съдържа процедурата, под формата на задължителни образци, за изпълнение на мярка за солидарност по член 13, която трябва да се следва, в случай че държавата членка, искаща солидарност („отправляща искане държава членка“), и държавата членка, задължена да предостави мярката за солидарност съгласно член 13, параграфи 1 и 2 („предоставящата солидарност държава членка“), не са успели да постигнат съгласие или да финализират техническите, правните и финансовите договорености съгласно член 13, параграф 10.

Когато има няколко предоставящи държави членки и съществуват двустранни договорености за солидарност с една или няколко от тях, тези договорености [...] **имат** предимство между държавите членки, които са постигнали двустранно споразумение. Договореностите по подразбиране ще се прилагат само по отношение на останалите предоставящи солидарност държави членки.

Комуникацията между отправящата искане и предоставящата солидарност държава членка се осъществява предимно по електронна поща; ако това не е възможно, по телефона или по друг достъпен начин, който се посочва в искането за солидарност и [...] се приема в потвърждението за получаване на искането.

Посочените по-долу образци се изпращат попълнени по електронна поща на съответните партньори в други държави членки (основен адресат, за предприемане на действия), както и на звеното за контакт на Комисията за управление на газови кризи (в копие, за сведение).

1. Искане за солидарност (попълва се на английски език)

Указания:

Да се изпрати най-късно 20 часа преди началото на деня на доставка (*освен при форсмажорни обстоятелства*).

Когато има няколко предоставящи държави членки, искането за солидарност се изпраща едновременно до всички тях, за предпочитане чрез едно и също електронно съобщение.

Мерките за солидарност трябва да бъдат поискани за следващия газоден, както е определено в член 3, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 984/2013. Ако е необходимо, искането ще бъде повторено за допълнителни газодни.

Дата: _____

Час: _____

1. От името на (*отправлящата искане държава членка*) отправям искане към (*предоставящата солидарност държава членка*) да изпълни мерките за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 (*да се заличи последното, ако не е от значение*). Потвърждавам, че изискванията на член 13, параграф 3 са спазени.

2. Кратко описание на мерките, приложени от (*отправлящата искане държава членка*) (както е предвидено в член 13, (*[...]*)**параграф 3**, буква в):

3. (*Отправлящата искане държава членка*) се задължава да изплати справедливо и бързо обезщетение за мерките за солидарност на (*предоставящата солидарност държава членка*) в съответствие с член 13, параграф 8. Обезщетението ще бъде изплатено в евро в срок от 30 дни от получаването на фактурата.

4. Компетентен орган на отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Електронна поща: _____

Телефон: + _____ резервен телефон: _____

Алтернативно приложение за незабавни съобщения: + _____

5. Компетентен орган на предоставящата солидарност държава членка (моля, потвърдете това във Вашето потвърждение за получаване):

Лице за контакт: _____

Електронна поща: _____

Телефон: + _____ резервен телефон: _____

Алтернативно приложение за незабавни съобщения: + _____

3. Отговорен ОПС в отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

4. Отговорен управител на регионалния пазар в отправящата искане държава членка
(където е приложимо):

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

6. В случай на доброволни (пазарни) мерки за солидарност се сключват договори за
доставка на газ с участници на пазара в предоставящата солидарност държава членка

☐ от отправящата искане държава членка

☐ или от агент, действащ от името на отправящата искане държава членка (с държавна
гаранция).

Име: _____.

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____.

7. Технически данни на искането

а) Количество на необходимия газ (общо):

_____ kWh,

от които

висококалоричен газ: _____ kWh;

нискокалоричен газ: _____ kWh.

б) Точки на доставка (междусистемни връзки):

_____;

_____;

_____;

_____.

Има ограничения по отношение на точките на доставка:

☐ Не

☐ Да

Ако да, моля посочете конкретните точки на доставка и необходимите количества газ:

Точка на доставка:

Количество на газа:

_____ kWh

_____ kWh

_____ kWh

_____ kWh

Подпис: _____

2. Потвърждение за получаване/искане за допълнителна информация *(попълва се на английски език)*

Указания:

Да се изпрати в срок от 30 **минути**[...] от получаване на искането.

На вниманието на *(компетентния орган на отправящата искане държава членка)*:

От името на *(предоставящата солидарност държава членка)* потвърждавам получено Ваше искане за мерки за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 *(да се заличи последното, ако не е от значение)*.

Потвърждавам/поправям данните за контакт, които трябва да се използват за следващите стъпки:

Лице за контакт: _____

Електронна поща: _____

Телефон: + _____ резервен телефон: _____

Алтернативно приложение за незабавни съобщения: + _____

(Ако искането е непълно/съдържа грешки или пропуски) След проверка установихме, че
Вашето искане е непълно/съдържа следните грешки/не съдържа следната информация:

.....
.....

Моля, изпратете ни изменено искане с липсващите/правилните данни, по възможност в
рамките на 30 минути[...].

Съставено на (дата) в (час)

Подпис:

3. Предложение за солидарност *(попълва се на английски език)*

Указания:

1) Да се изпрати най-късно 11 часа преди началото на деня на доставка *(освен при форсмажорни обстоятелства)*.

2) Предложението за солидарност включва предимно оферти за газ въз основа на доброволни мерки („първични оферти“). Освен това, ако първичните оферти не са достатъчни за покриване на количествата, посочени в искането за солидарност, предложението за солидарност включва допълнителни оферти за газ („вторични оферти“) на основата на задължителни мерки. Ако първичните оферти от други предоставящи държави членки (ако е приложимо) не са достатъчни за покриване на искането за солидарност, *(компетентният орган на предоставящата солидарност държава членка)* трябва да е готов да задейства непазарни мерки и да достави липсващите количества.

3) Обезщетението съгласно член 13, параграф 8 за газа, предоставян по линия на солидарността въз основа на доброволни мерки, включва цената на газа (произтичаща от договорни клаузи, търгове или друг приложен пазарен механизъм) и разходите за пренос до мястото на доставка. Това обезщетение се изплаща директно от отправящата искане държава членка на доставчиците на газа от предоставящата страна.

4) Обезщетението (заплащано на предоставящата солидарност държава членка) съгласно член 13, параграф 8 за газа, предоставян по линия на солидарността въз основа на задължителни мерки, включва:

а. цената на газа, която съответства на последната налична цена на спот пазара за съответното качество на газа на борсата в предоставящата солидарност държава членка към датата на предоставяне на мярката за солидарност; ако на територията на предоставящата солидарност държава членка има няколко борси, цената съответства на средноаритметичната стойност на последните налични цени на спот пазара на всички борси; ако на територията на предоставящата солидарност държава членка няма борси, цената съответства на средноаритметичната стойност на последните налични цени на спот пазара на всички борси на територията на Съюза.

б. всяко обезщетение, което трябва да бъде изплатено от предоставящата солидарност държава членка на засегнатите трети страни въз основа на съответните законови и подзаконови актове в резултат на задължителната мярка, включително, по целесъобразност, всички свързани с тях разходи в рамките на извънсъдебните и съдебните процедури, и

в. разходите за пренос до точката на доставка.

4) Предоставящата солидарност държава членка поема рисковете на преноса до точката на доставка.

5) Отправящата искане държава членка гарантира, че количествата газ, предоставени в договорените точки за доставка, са изтеглени. Обезщетението за мерките за солидарност ще бъде дължимо независимо от действителното изтегляне на газовите количества, предоставени в съответствие с договора.

Дата

Час

На вниманието на *(компетентния орган на отправящата искане държава членка)*.

1. В отговор на Вашето искане за мерки за солидарност по член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 *(последното да се заличи, ако не е приложимо)*, получено на *(дата)* в *(час)*, *(компетентният орган на предоставящата солидарност държава членка)* Ви представя следните предложения:

2. Информация за доставящата газ страна

а. Доставчик на газ/участник на пазара, който подписва договора *(за доброволни мерки/ако е приложимо)*

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

б. Договарящ компетентен орган

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

в. Отговорен ОПС:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

г. Отговорен управител на пазарна област *(ако е приложимо)*:

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

3. **Първични оферти – основани на доброволни мерки (пазарно обусловени)**

а. Количество на газа (общо):

_____ kWh, от които

висококалоричен газ: _____ kWh,

нискокалоричен газ: _____ kWh.

б. Период на доставка:

в. Максимален капацитет на пренос:

_____ kWh/h, от които

гарантиран капацитет: _____ kWh/h;

прекъсваем капацитет: _____ kWh/h.

г. Точки на доставка (междусистемни връзки):

Точка на доставка	Гарантиран капацитет на пренос	Прекъсваем капацитет на пренос
-------------------	--------------------------------	--------------------------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
-------	-------------	-------------

д. Препратка към платформата за резервиране на капацитет:

е. Очаквано обезщетение за доброволната мярка:

цена на природния газ: _____EUR;

други разходи: _____EUR (моля, уточнете)

ж. Данни за плащането:

Получател: _____

Данни за банковата сметка: _____

4. Вторични оферти – основани на задължителни мерки (непазарни)

а. Количество на газа (общо):

_____ kWh, от които

висококалоричен газ: _____ kWh,

нискокалоричен газ: _____ kWh.

б. Период на доставка:

в. Максимален капацитет на пренос:

_____ kWh/h, от които

гарантиран капацитет: _____ kWh/h;

прекъсваем капацитет: _____ kWh/h.

г. Точки на доставка (междусистемни връзки):

Точка на доставка	Гарантиран капацитет на пренос	Прекъсваем капацитет на пренос
-------------------	--------------------------------	--------------------------------

_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h
_____	_____ kWh/h	_____ kWh/h

д. Препратка към платформата за резервиране на капацитет:

е. Вероятни разходи за задължителни мерки:

прогнозна цена на газа за kWh: _____ EUR;

вероятни разходи за пренос[...]: _____ EUR;

прогнозен размер на компенсационните плащания за сектори на икономиката на предоставящата солидарност държава членка, засегнати от намаленото доставяне:

_____ EUR.

ж. Данни за плащането:

Получател: _____

Данни за банковата сметка: _____

Съставено на (дата) в (час)

Подпис:

4. Потвърждение за получаване на предложението за солидарност (*попълва се на английски език*)

Указания:

Да се изпрати в срок от 30 **минути**[...] от получаване на предложението за солидарност.

На вниманието на (*компетентния орган на предоставящата солидарност държава членка*).

От името на (*отправлящата искане държава членка*) потвърждавам получаването на Вашето предложение за солидарност, получено на (дата)..., в ... (час).

(*Компетентен орган на отправящата искане държава членка*)

Лице за контакт:

Телефон: +

Съставено на (дата) в (час)

Подпис:

5. Приемане/отхвърляне на предложения за солидарност въз основа на доброволни мерки *(попълва се на английски език)*

Указания:

- 1) Да се изпрати в срок от 2 часа от получаване на предложението.
- 2) Ако предложението се приеме изцяло, приемането възпроизвежда точните условия на предложението, както е получено от предоставящата солидарност държава членка. Частичното приемане на предложението може да се отнася само до количествата, които трябва да бъдат предоставени.

Дата Час

1. От името на *(отправлящата искане държава членка)* *(изцяло/отчасти)* приемам/отхвърлям предложението на *(предоставящата солидарност държава членка)*, изпратено на *(дата)* в *(час)* в изпълнение на мерките за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 *(да се заличи последното, ако не е от значение)*.

2. Компетентен орган на отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

3. Отговорен ОПС в отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

4. Отговорен управител на регионалния пазар в отправящата искане държава членка (където е приложимо):

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

5. Приети първични оферти въз основа на доброволни мерки (моля, посочете точните условия на „първичните оферти“, както са приети):

.....

Съставено на (дата) в (час)

Подпис:

6. Приемане/отхвърляне на предложения за солидарност въз основа на задължителни мерки (попълва се на английски език)

Указания:

- 1) Да се изпрати в срок от 3 часа от получаване на предложението за солидарност.
- 2) Ако предложението се приеме изцяло, приемането възпроизвежда точните условия на предложението, както е получено от предоставящата солидарност държава членка. Частичното приемане на предложението може да се отнася само до количествата, които трябва да бъдат предоставени по точки на доставка.
- 3) Приемането на оферти въз основа на задължителни мерки включва: а) кратко описание на офертите въз основа на доброволни мерки, получени от други предоставящи държави членки; б) ако е приложимо, причините, поради които тези оферти не са били приети (забележка: причините не могат да бъдат свързани с цената); в) кратко описание на офертите въз основа на задължителни мерки, получени от други предоставящи държави членки; г) също се посочва дали тези оферти са били приети и, ако не, причините за отказа.
- 4) Комисията може да свика координационно съвещание с отправящата искане държава членка и всички предоставящи държави членки; то се свиква по искане на една държава членка. Това телефонно обаждане се провежда в рамките на **30 минути**[...] след получаване на приемането на предложенията за солидарност въз основа на задължителни мерки (ако е по инициатива на Комисията) или след получаване на искането за координационно съвещание от държава членка.

Дата Час

1. От името на *(отправлящата искане държава членка) (изцяло/отчасти)* приемам/отхвърлям предложението на *(предоставящата солидарност държава членка)*, изпратено на *(дата)* в *(час)* в изпълнение на мерките за солидарност съгласно член 13, параграф 1 и член 13, параграф 2 *(да се заличи последното, ако не е от значение)*.

2. Компетентен орган на отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

3. Отговорен ОПС в отправящата искане държава членка:

Лице за контакт: _____

Телефон: + _____

4. Отговорен управител на регионалния пазар в отправящата искане държава членка (където е приложимо):

Лице за контакт: _____

Телефон + _____

5. Приета вторична оферта въз основа на задължителни мерки *(моля, въведете точната формулировка на „вторичната оферта“, получена от предоставящата солидарност държава членка)*.

.....

6. Допълнителна информация относно приемането на вторични оферти:

а) кратко описание на офертите въз основа на доброволни мерки, получени от други предоставящи солидарност държави членки:

.....

б) приети ли са тези оферти? Ако не, посочете причините:

.....

в) кратко описание на офертите въз основа на задължителни мерки, получени от други предоставящи солидарност държави членки:

.....

а) приети ли са тези оферти? Ако не, посочете причините:

.....

Съставено на (дата) в (час)

Подпис

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Отмененият регламент и списък на неговите последователни изменения

Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския
парламент и на Съвета
(*ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36*)

Решение 2010/685/ЕС на Комисията
(*ОВ L 293, 11.11.2010 г., стр. 67*)

Решение 2012/490/ЕС на Комисията
(*ОВ L 231, 28.8.2012 г., стр. 16*)

Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския
парламент и на Съвета
(*ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39*)

(Само член 22)

Решение (ЕС) 2015/715 на Комисията
(*ОВ L 114, 5.5.2015 г., стр. 9*)

Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент
и на Съвета
(*ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1*)

(Само член 50)

ПРИЛОЖЕНИЕ IV**ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО**

Регламент (ЕО) № 715/2009	Настоящият регламент
Член 1, първа алинея, уводно изречение	Член 1, първа алинея, уводно изречение
Член 1, буква а)	Член 1, буква а)
Член 1, буква б)	—
Член 1, буква в)	Член 1, буква б)
Член 1, втора, трета и четвърта алинея	Член 1, втора, трета и четвърта алинея
Член 2, параграф 1, уводно изречение	Член 2, параграф 1, уводно изречение
—	Член 2, параграф 1, точка 1
Член 2, параграф 1, точка 1	Член 2, параграф 1, точка 2
Член 2, параграф 1, точка 2	Член 2, параграф 1, точка 3
Член 2, параграф 1, точка 3	Член 2, параграф 1, точка 4
Член 2, параграф 1, точка 4	Член 2, параграф 1, точка 5
Член 2, параграф 1, точка 5	Член 2, параграф 1, точка 6
Член 2, параграф 1, точка 6	Член 2, параграф 1, точка 7
Член 2, параграф 1, точка 7	Член 2, параграф 1, точка 8
Член 2, параграф 1, точка 8	Член 2, параграф 1, точка 9

Член 2, параграф 1, точка 9	Член 2, параграф 1, точка 10
Член 2, параграф 1, точка 10	Член 2, параграф 1, точка 11
Член 2, параграф 1, точка 11	Член 2, параграф 1, точка 12
Член 2, параграф 1, точка 12	Член 2, параграф 1, точка 13
Член 2, параграф 1, точка 13	Член 2, параграф 1, точка 14
Член 2, параграф 1, точка 14	Член 2, параграф 1, точка 15
Член 2, параграф 1, точка 15	Член 2, параграф 1, точка 16
Член 2, параграф 1, точка 16	Член 2, параграф 1, точка 17
Член 2, параграф 1, точка 17	Член 2, параграф 1, точка 18
Член 2, параграф 1, точка 18	Член 2, параграф 1, точка 19
Член 2, параграф 1, точка 19	Член 2, параграф 1, точка 20
Член 2, параграф 1, точка 20	Член 2, параграф 1, точка 21
Член 2, параграф 1, точка 21	Член 2, параграф 1, точка 22
Член 2, параграф 1, точка 22	Член 2, параграф 1, точка 23
Член 2, параграф 1, точка 23	Член 2, параграф 1, точка 24
Член 2, параграф 1, точка 24	Член 2, параграф 1, точка 25
Член 2, параграф 1, точка 25	Член 2, параграф 1, точка 26
Член 2, параграф 1, точка 26	Член 2, параграф 1, точка 27
Член 2, параграф 1, точка 27	Член 2, параграф 1, точка 28
Член 2, параграф 1, точка 28	Член 2, параграф 1, точка 29
—	Член 2, параграф 1, точка 30
—	Член 2, параграф 1, точка 31

—	Член 2, параграф 1, точка 32
—	Член 2, параграф 1, точка 33
—	Член 2, параграф 1, точка 34
—	Член 2, параграф 1, точка 35
—	Член 2, параграф 1, точка 36
—	Член 2, параграф 1, точка 37
—	Член 2, параграф 1, точка 38
Член 2, параграф 2	Член 2, параграф 2
—	Член 3
—	Член 4
Член 14	Член 5
Член 14, параграф 1	Член 5, параграфы 1—2
—	Член 5, параграф 3
Член 14, параграф 3	Член 5, параграф 4
Член 14, параграф 2	Член 5, параграф 5
—	Член 6
Член 15	Член 7
Член 7, параграфы 1—2	Член 7, параграфы 1—2
—	Член 7, параграф 3
Член 7, параграф 3	Член 7, параграф 4
—	Член 7, параграф 4, втора алинея

Член 7, параграф 4	Член 7, параграф 5
Член 7, параграф 5	Член 7, параграф 6
—	Член 8
Член 16	Член 9
Член 16, параграфы 1—3	Член 9, параграфы 1—3
—	Член 9, параграф 4
Член 9, параграф 4	—
Член 9, параграф 5	—
Член 17	Член 10
Член 22	Член 11
Член 21	Член 12
Член 3	Член 13
—	Член 14
Член 13	Член 15
—	Член 16
—	Член 17
—	Член 18
—	Член 19
—	Член 20
Член 4	Член 21
Член 5	Член 22

Член 5, параграфи 1—4	Член 22, параграфи 1—4
Член 8	Член 23
Член 8, от параграф 1 до параграф 3, буква е)	Член 23, от параграф 1 до параграф 3, буква е)
—	Член 23, параграф 3, буква ж)
—	Член 23, параграф 3, втора алинея
Член 8, параграф 4	Член 23, параграф 4
—	Член 23, параграф 4, втора алинея
Член 8, от параграф 5 до параграф 6, буква а), подточка 1	Член 23, от параграф 5 до параграф 6, буква а), подточка 1
—	Член 23, параграф 6, буква м)
Член 8, параграфи 7—11	Член 23, параграфи 7—11
Член 8, параграф 11	Член 23, параграф 10
Член 8, параграф 12	Член 23, параграф 11
Член 9	Член 24
Член 24	Член 25
Член 10	Член 26
Член 11	Член 27
Член 12	Член 28
Член 29	Член 29
—	Член 29, буква а)
Член 29, букви б) и в)	Член 29, букви б) и в)
Член 18	Член 30

Член 18, параграфи 1—6	Член 30, параграфи 1—6
—	Член 30, параграф 7
Член 19	Член 31
Член 19, параграф 1	Член 31, параграф 1
—	Член 31, параграф 2
Член 19, параграф 2	Член 31, параграф 3
Член 19, параграф 3	Член 31, параграф 4
Член 19, параграф 4	Член 31, параграф 5
Член 19, параграф 5	Член 31, параграф 6
—	Член 31, параграф 6, втора алинея
Член 20	Член 32
—	Член 33
—	Член 34
—	Член 35
—	Член 36
—	Член 37
—	Член 38
—	Член 39
—	Член 40
—	Член 41
—	Член 42
—	Член 43
—	Член 44

—	Член 45
—	Член 46
—	Член 47
—	Член 48
—	Член 49
—	Член 50
—	Член 51
	Член 52
Член 6	Член 53
	Член 53, параграфы 1—15
Член 6, параграфы 1—12	—
—	Член 54
	Член 55
Член 7	Член 55, параграфы 1—3
Член 7, параграфы 1—4	—
Член 23	Член 56
Член 23, параграф 1	—
—	Член 56, параграфы 1—5
Член 23, параграфы 6 и 7	—
Член 25	—
Член 23	Член 57
Член 58, параграфы 1 и 2	Член 58, параграфы 1 и 2
	Член 58, параграфы 3—7

Член 27	Член 59
—	Член 59, параграфи 1—3
Член 27, параграфи 1 и 2	—
—	Член 60
Член 28	Член 61
Член 28, параграф 1	Член 61, параграф 1
—	Член 61, параграфи 2 и 3
Член 28, параграф 2	—
Член 30	Член 62
Член 30, параграф 3, буква а)	—
Член 30, буква б)	—
Член 30, буква в)	—
Член 30, втора алинея	—
—	Член 63
—	Член 64
—	Член 65
—	Член 66
—	Член 67
Член 31	Член 68
Член 32	Член 69
Приложение I	Приложение I
—	Приложение II
—	Приложение III
Приложение III	Приложение IV